

ու պատուած էր իր ծնողքին կողմէ իր թիւն նուիրուած Յակոր անունը, բայց միւս կործէ ալ այդ կերպով ան բայրին ցոյց տուած էր թէ որքան շատ լիզու- ներու ու այբուրեներու հետ մտերմա- ցած էր որպէս լիզուաբան:

Մենք իսկ թէրեւս երբեք չկրցանք գիտ- ալ թէ Մարթաեան քանի լեզու գիտէր, քանի հարիր լեզու: Ենզուաբանի մը համար լիզու գիտնական անպայման չի նը- անակիր անշուշտ այդ լեզուով խօ- սի, այդ լեզոն հասկնալ ասհուն կեր- պով: Բայց կը նշանակէ ուսումնասիրած լլար այդ լեզուն, ճանչալ այդ լեզուին լլարկանութիւնը, բառամթերքին մա- սն զարգախար ունենալ, ճանչնալ այդ լեզուին այսուրենի մասնայտկութիւնը, գիտնակիր անունի լեզուով հետ, զարգախար ու- նենալ հնչիւներուն մասին եւ այսիփի բաներ: Այս տեսակէտէ, Մարթաեան հարիրաւոր լիզուներ զիտէր եւ այդ լե- զուներուն մասին յանպատրաստեց շատ բան կրնար պատմէլ: «Յակորապատում» ը իր այս կարողութեան շատ չօշակելի մէկ փասն էր: Ի՞նչ եղած է արգեօք այդ թակադին զրբոյէր, այնքան փոքր՝ զոր մարդ իր ամին մէջ կրնար սեղմէր: Այս- ար այդ զրբոյէր ամէնչն կարեւոր իրե- ղիներէն մէկը կրնար ըլլալ ևթէ Յա- կոր Մարթաեանի անունով թանգարան մը բացուէր: Յակոր Մարթաեանին որդին՝ վահապատակ է ամէնչն կարեւոր իր հիացումին ու պատամունքին բանա- տեղծաշունչ մէկ արտայատութիւնը: Այս գրութենէն բազմաթիւ նախագա- տական իշխանութիւն իւնանածն է, չեմ զիտէր:

Բայց Յակոր անուան նկատմար իր այս անձնական գործուրանքին քովն ի վեր Յակոր Մարթաեան ունէր նաև Հայոց պատմութեան ու մշակոյթի կարե- ւոր թուականներուն նկատմամբ հան- արակին յարգանք մը: Այդ կարեւոր թր- ափականներն ան անպայման մամո- ւի մէջ ի հանդէս կու գար այդ թուա- կան փաստարանով յօդուածով մը, որ- պէստի հանրութիւնը լիչէր այդ թուա- կանին կրթեւորութիւնը ու յարգէր դայն: Այս պատմականին Մարթաեանի համար մը: Վարդանաց հարակումը է ամառանու մը: Այդ կարեւոր թր- ափականներն ան անպայման մամո- ւի մէջ ի հանդէս կու գար այդ թուա- կան փաստարանով յօդուածով մը, որ- պէստի հանրութիւնը լիչէր այդ թուա- կանին յարգանք մը յանձնել, կու արդէն այսինքն էր այս գիտէր:

Բ. Հ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵԱՆ

ՁՊԻՑ

Բժիշկի բնակարանի դրան զանդն են տալիս: Բժիշկը բացում է գուռու, եւ շնմին կմախք է յարտնում:

— Ահա, ինչպէս միշտ, — տրտնջում է նու, — մինչեւ դանակը ոսկորին չի հաս- ում, բժիշկի չեն դիմում:

— Ի՞նչ է նշանակում լինել ժամանա- կակից կի՞ն:

— Ունենալ աղջնակի արտաքին, հագ- նուել աղջի, մտածել տղամարդու եւ աշխատել ձիու նման:

— Ո՞վ է ժամանակակից տղամարդը:

— Ում է մի շիշ օղին քիչ, իսկ մի կի-

նը՝ շատ:

— Այսինքն դժուարութիւն մը... կու-

քննք որ ձրիարար զնենք Հիւանդանոց:

— Կարուղիթիւն չունի՞:

— Ճանրմբ քիչ մը կարողութիւն ունի:

բայց վերջապէս անուածելի հիւանդու-

թեան մը համար ամիսը 4-5 ոսկի տա-

լը գժուար է, մանաւանդ որ բժշկը մը

անկ թերեւս քանի մը բարի կ'ապրի

կ'ըսէ կոր: Ճիշտ ասոր համար խորհե-

ցանք մը ձրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք որ ճրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք ունիք:

— Այսինքն դժուարութիւն մը... կու-

քննք որ ձրիարար զնենք Հիւանդանոց:

— Կարուղիթիւն չունի՞:

— Ճանրմբ քիչ մը կարողութիւն ունի:

բայց վերջապէս անուածելի հիւանդու-

թեան մը համար ամիսը 4-5 ոսկի տա-

լը գժուար է, մանաւանդ որ բժշկը մը

անկ թերեւս քանի մը բարի կ'ապրի

կ'ըսէ կոր: Ճիշտ ասոր համար խորհե-

ցանք մը ձրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք որ ճրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք ունիք:

— Այսինքն դժուարութիւն մը... կու-

քննք որ ձրիարար զնենք Հիւանդանոց:

— Կարուղիթիւն չունի՞:

— Ճանրմբ քիչ մը կարողութիւն ունի:

բայց վերջապէս անուածելի հիւանդու-

թեան մը համար ամիսը 4-5 ոսկի տա-

լը գժուար է, մանաւանդ որ բժշկը մը

անկ թերեւս քանի մը բարի կ'ապրի

կ'ըսէ կոր: Ճիշտ ասոր համար խորհե-

ցանք մը ձրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք որ ճրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք ունիք:

— Այսինքն դժուարութիւն մը... կու-

քննք որ ձրիարար զնենք Հիւանդանոց:

— Կարուղիթիւն չունի՞:

— Ճանրմբ քիչ մը կարողութիւն ունի:

բայց վերջապէս անուածելի հիւանդու-

թեան մը համար ամիսը 4-5 ոսկի տա-

լը գժուար է, մանաւանդ որ բժշկը մը

անկ թերեւս քանի մը բարի կ'ապրի

կ'ըսէ կոր: Ճիշտ ասոր համար խորհե-

ցանք մը ձրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք որ ճրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք ունիք:

— Այսինքն դժուարութիւն մը... կու-

քննք որ ձրիարար զնենք Հիւանդանոց:

— Կարուղիթիւն չունի՞:

— Ճանրմբ քիչ մը կարողութիւն ունի:

բայց վերջապէս անուածելի հիւանդու-

թեան մը համար ամիսը 4-5 ոսկի տա-

լը գժուար է, մանաւանդ որ բժշկը մը

անկ թերեւս քանի մը բարի կ'ապրի

կ'ըսէ կոր: Ճիշտ ասոր համար խորհե-

ցանք մը ձրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք որ ճրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք ունիք:

— Այսինքն դժուարութիւն մը... կու-

քննք որ ձրիարար զնենք Հիւանդանոց:

— Կարուղիթիւն չունի՞:

— Ճանրմբ քիչ մը կարողութիւն ունի:

բայց վերջապէս անուածելի հիւանդու-

թեան մը համար ամիսը 4-5 ոսկի տա-

լը գժուար է, մանաւանդ որ բժշկը մը

անկ թերեւս քանի մը բարի կ'ապրի

կ'ըսէ կոր: Ճիշտ ասոր համար խորհե-

ցանք մը ձրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք որ ճրիարար զնելու ճարը զըս-

ունք ունիք:

— Այսինքն դժուարութիւն մը... կու-

քննք որ ձրիարար զնենք Հիւանդանոց:

— Կարուղիթիւն չունի՞:

— Ճանրմբ քիչ մը կարողութիւն ունի:

բայց վերջապէս անուածելի հիւ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԱՊՐԻԼ 2
JEUDI
2 AVRIL
1998

LE NUMERO : 6,00 F.

ՅԱՅՐԱՎՈՐ

ՕՐԱԿԱՐ

ՀՄՄԱԴԻՐ՝ ՇԱԽԱՐ ՄԻՍԱՔԻԱՆ (1884-1957)

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

73րդ ՏԱՐԻ - Թիվ 19.347

HARATCH

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE FONDÉ EN 1925

DIRECTRICE: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE — 75010 PARIS
TEL. : 01.47.70.86.60 FAX : 01.48.00.06.70
C.C.P. PARIS 15069-82 E

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Թրամատ : Տար. 1.250 Ֆ. — Վեցամսայ : 635 Ֆ.
Արտասահման : Տար. 1.500 Ֆ. (ամենօրեայ առավում)
1.350 Ֆ. (շաբաթական առավում) — Հատք : 6,00 Ֆ.

73^ր ANNEE — N° 19.347

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀԸ՝ ՌԱՊԵՐ ՔՈԶԱՐԵԱՆ

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ԱՊԱԳԱՆ ՆԱԽՆՏՐԵՑ

Նախագահութեան ընտրութեան Բ. Հ. Շրջանի արդինքները պաշտօնապէս պիտի յարարաբուին Ռեքրաթ օր, Ապրիլ 3-ին, բայց ինչպէս մասնակի արդինքները նախանձեւ կուտայքին, Ռ. Քոչարեանի յաղթական բացայացած է եւ Մարտ 31-ի իրկան նախանձան արդինքներու համար, ան ապահոված է եւ ճաներու 95,1%-ը մինչ Կարէն Դեմքինեան կը առանց միայն 40,29%։ Համեմատութեան գումարը տարբերութեանը ոչ մէկ կասկած կը թողու ինչ կը վերաբերի խախտութեան։ Պարզ է որ ժողովարդը ուղարկութեան ունեցաւ ապագան ընտրելու յանձնին Ռոտիկը Քոչարանի, փոխանակ տառուր անցեալի մը փորձադիմք մանացած Կարէն Դեմքինեանի, Մասնակցութեանը եղած է մօտաւութակը 58%։

Թէեւ անցեալին, Ղարաբաղի նախագահ դարձած ատեն եւ յետպային երր Հայաստանի վարչապետ կը նշանակուէր, առաջ ենք իր կենսադրականը, բայց, ինչպէս իրկան թարմացնելու համար սուրե կուտանք կը լին։

Խոպէր Քոչարեան ծնած է 1954 Օգոստու 31-ին, Ստեփանակերտ։ Աւարտելէ եւ միջակարգ դպրոցը տեղւոյն վրայ, 1972—74 ծառայած է խորհրդային բանակին մէջ։ 1982-ին աւարտած է երեսնի բազմաբուեստից Հիմնարկի (Պոլիտեխնիկական ինստիտուտ) ելեկտրոդիմքի բաժանմունքը։ Աշխատանքի անցած է 1971-էն ինկ, Ստեփանակերտի կենտրոնական բազմաբուեստից կը լին։ Ան առաջ է թէ քանի որ արդքան զգալի թիւով լնարողներ իրենց քունքն առած են անոր, ատառապէտ մերժիքի։ Ապա, որպէս ելեկտրոնա աշխատած է Ղարաբաղի մետաքսի գործառունքը։ 1980-էն վարած է պաշտօնաներ Ղարաբաղի կոմիտեն մէջ։ 1988-էն ետք, Ռ. Քոչարեան գործն մասնակցութեանը բերած է Ղարաբաղան Շարժումին։ Իր գլխաւորութեամբ 1989-ին ստեղծուած է «Միացու» հայրապետին քաղաքական կազմակարգութեանը տեղական ստեղծման օրէն, Քոչարեան վարչապետ կազմակարգութեան նախագահ կը լին։ 1990-ին առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեան կեկավար կը լին։ 1992-ին առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 1994 թուականերուն եղած է Հայաստանի Հանրապետութեան գերազանցութեանը կուտանք։ 1995-ին առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 1996 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 1997 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 1998 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 1999 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2000 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2001 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2002 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2003 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2004 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2005 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2006 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2007 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2008 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2009 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2010 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2011 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2012 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2013 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2014 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2015 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2016 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2017 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2018 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2019 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2020 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2021 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2022 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2023 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2024 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2025 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2026 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2027 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2028 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2029 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2030 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2031 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2032 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2033 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2034 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2035 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2036 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2037 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2038 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2039 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2040 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2041 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2042 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2043 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2044 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2045 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2046 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2047 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2048 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2049 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2050 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2051 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2052 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2053 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2054 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2055 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2056 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2057 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2058 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2059 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2060 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2061 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2062 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեանը կուտանք։ 2063 թուականերուն առաջ է անոր գործունէութեանը կազմակարգութեա

Ի ՅԻՒՍՈՒՆ

Արտաշեն և Արտեմիս Փուլչունեանի աներձագիրն եւ եղբօր՝ Շահէ Մարտիրոս հանի յիշատակին Տէր և Տէկին Կարօ Տէր — Յովհաննէս եւ 300 ֆր. կը նուիր բնի «Յառաջքին»:

**

Դանի Գայզուի թարմ յիշատակին, Տէկին Արմենուսի Գեներան 100 ֆր. կը նուիրէ «Յառաջքին»:

AU PROFIT
DE L'ECOLE TARKMANTCHATZ
D'ISSY-LES-MOULINEAUX

O —

CONCERT DE CHANTS TRADITIONNELS ET MUSIQUE ARMENIENNE

ROSINE TACHDJIAN

et

l'Orchestre de l'Ensemble
«NAVASART»

HAGOP BADOLIAN

et

Maral VARTANIAN - Loucine TACHDJIAN

Avec la participation de :

- Chakée VARTANIAN
- Vahan ELMAYAN
- Hagop ELMAYAN
- Raffi GARABEDIAN
- Kégham BADEM
- Alex TASSIOGLU

le Dimanche 19 Avril à 15 heures 30

Salle Polyvalente de l'ÉCOLE
T A R K M A N T C H A T Z
19-27, Sentier des Epinettes —
92130 Issy-les-Moulineaux

Métro: Mairie d'Issy —
Bus: arrêt Défense-Egalité

POUR TOUS RENSEIGNEMENTS :
TEL. : 01 46 45 65 55

ՀՈԳԵԼԱՆԳԻՒՄ

Հաստ աւանդութեան կապոյտ Խաչի կենսականի Արաքս մասնաճիւղը հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտայ իր ովլացեալ ընկերուհիներու յիշատակին, Կիրակի, Ապրիլ 5, Լիոնի Սուրբ Յակով Եկեղեցւոյ մէջ: Յաւարտ արարութեան, մաշ մը կը տրուի Կարպի Մանուկեան որահը ժամը 12.30-էն մկւեալ:

Տէղերը վերապահել հեռաձայնելով՝
04 - 72 - 35 - 15 - 86
Կէսօրէ վերջերը նաեւ Կիլէօրպանի
Մշակոյթի Տունը. —
04 - 78 - 93 - 57 - 43

ՅԱՌԱՋԻ ԲԱՐԳԱՀԱՅՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԸՆՈՐՅԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ԱՍԱՑԱՆ

ՓԱՐԻԶ. — Պր. Ստեփան Պենլեսն 100
Քրանք:

ԱՐԱՐԻԿԱՆ

ԴՐԱՆԲԱՑԵՔ

Առնուլլի-լէ-կոնչսի Վարագայ Սուրբ Խէղեցւոյն հոգեւոր հովիւն ու հոգաբարձութիւնը գոհունակութեամբ կը ծանուցանեն Շրջանի Ծխականերուն, թէ Եկեղեցւոյ չէնքին վերանորոգման շնարարական աշխատանքները կ'աւարտին լնթացիկ ամսոյս վերջին օրը:

Բարեկարգեալ Եկեղեցւոյ ԴՐԱՆԲԱՑԵՔը հանդիսաւորակէս պիտի կատարուի Շամաթ օր, Ապրիլ 4, ժամը 6-ին, Կիրակունուտին, ձեռամբ:

Երազայի շայոց կաթողիկոսական Պատուիրակին եւ Փարիզի Առաջնորդին ԳԻՒՏ ԱՐԲ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆԻՆ և մանակցութեամբ Շրջանի բոլոր եկեղեցական հայրենուու:

Փարիզեան Շրջանի մեր հոգեւոր զաւակերն ջերմակէս կը հրաւիրուին բաղմութեամբ մասնակցիլ այս բացառիկ արարողութեան, Մադրազիկ նախառակի ապրումներով:

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

UGAB — JEUNES Île-de-France

Le Comité des Jeunes de l'UGAB —

Paris I D F

vous invite à sa

SOIREE DISCO

le Samedi 4 Avril à partir de 22h30

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles — Paris 17e
(M° Courcelles)

Entrée : 100 F. + 1 consommation
(vestiaire gratuit)

Interdit aux mineurs

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

GROUPE EDOUARD DERIKLIAN
«AIDE A LA JEUNESSE ARMENIENNE»
et l'ÉCOLE HAMASKAINE

REPRESENTATION THEATRALE

Samedi 4 Avril à 20 heures 30

Dzouïl Mesrobe (MESROB LE PARESSEUX)

à la Maison Arménienne
de la Jeunesse et de la Culture
12-14, rue Saint-Bazile — 13001 Marseille

Une vision des origines de l'Histoire et des
Lettres Arméniennes à travers les rêves
d'un jeune écolier : Mesrob.

— P.A.F. : 70 F. —

DATE A RETENIR

LE 9 MAI
La Chorale Sipan-Komitas
à Chaville

AVANT-PROGRAMME des manifestations pour la commémoration du 83ème anniversaire du Génocide des Arméniens de 1915

— 16/17/18 Avril, Sorbonne : Colloque international sur «l'actualité du Génocide des Arméniens» organisé par le CDCA, avec le soutien du Comité du 24 Avril 1915.

— 23 Avril, 18h - 24h, Parvis des Droits de l'Homme au Trocadéro : Veillée des jeunes.

— 24 Avril, 15h, Parvis des Droits de l'Homme au Trocadéro : Stand d'accueil, Espace d'information-Catalogue commémoratif, Stand de présentation d'ouvrages sur le Génocide, Exposition de photos documentaires, Projection d'un montage documentaire audio - visuel, Création chorégraphique, Animation musicale.

— 18h : Arc-de-Triomphe, Place de l'Etoile: Ravivage de la flamme du Soldat inconnu. — 19h30: Parvis des Droits de l'Homme: Allocutions des personnalités politiques. — 20h: Parvis des Droits de l'Homme: Départ de la marche en direction de l'Ambassade de Turquie.

— 23 au 30 Avril, Centre Culturel Alex Manoogian : 118, rue de Courcelles, Paris 17e : Exposition sur la Mémoire, organisée par l'APAF et l'UGAB et le 25 Avril, Rencontre des artistes-peintres avec les enfants.

— 30 Avril, UCAF : 6, Cité du Wauxhall, Paris 10e : Conférence de M. Yves Ternon sur le Génocide.

— 24 Avril, 14h : Messe de requiem en la Cathédrale arménienne Saint Jean-Baptiste, 15, rue Jean-Goujon, Paris 8e.

— 26 Avril, 15h : Messe de requiem en la Cathédrale Notre-Dame de Paris.

— ՅՈՂԿԱՋՈՐԳ —

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՍԿՐԻԶ ՓՈՐԻ

Չարաք, Ապրիլ 4

Յիշատակ Յարութեան Ղազար

Ժամը 4.30-ին՝ Կիրակամուստի Ժամերութեան կատարուի, որու ընթացքին կարարագուր կը բացուի:

Կիրակի, Ապրիլ 5
Մաղլակաղարդ, Տօնիս Յաղաք Համարագուր կը բացուի:

Մաղլակաղարդ, Ապրիլ 6
Կամաց Համարագուր կը բացուի:

ՈՒՐԱԿԱ
ԱՊՐԻԼ 3
VENDREDI
3 AVRIL
1998

LE NUMERO : 6,00 F.

ՅԱՐԱՎ

ՕՐԱԿԱՐ

ՀԱՄԱՐԻ ԾԱՀԱՐԾ ՄԻՍԱՔԻԱՆ (1884-1957)

73րդ ՏԱՐԻ - ԹԻՒ 19.348

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

ՔՈՉԱՐԵԱՆԱԿԱՆ
ՀՆԳԱՄԵԱԿԻՆ
ԸՆԴԱՌԱՋ

ՕՐՈՒԱՆ
ԴԵՊԵՇԵՐԸ

ՔԱՆԻ ՄԷ ՏՈՂՈՎ

Հայաստանի նախագահութեան ընտրութեան զիմանքուր կիւսաւոր երկու բատականիշով վահեց վասակաւոր հեռանկարներու շըրջանը: Այդ ըշրջանը սկսաւ աշնան, ի. Տէր-Պետրոսիանի եւ վարչապետի Ռ. Քոչարեանի հակադրութեան եւ զագաթինակէցին հասաւ նախագահին հրաժարութեան մէջ Արկայի յատկանիշներէն առաջին կատարուած ճիշտ ընտրութիւնն է երկու թիւնածուներուն միջեւ: իսկ երկրուրը քուներու տոկոսին 20%-ի կարեւոր տարրերութիւնը որ ոչ ճէկ կառկած կրնայ թոյլատրէ, առաջնորդելու համար 1996 Սեպտեմբերի մը կրկնութեան:

Լարումի ծայրագոյն կէտին վրայ Լ. Տէր-Պետրոսիանի հրաժարականութ վըսանգի առաջին բաժին մը անցուցած էր երկրը, անցեալ Փետրուարին: Այսօր, ընտրութեան արդիւնքով վասնդը չէղուցած է վերջնապէս եւ Ռ. Քոչարեան առաջին յաջողութիւն մը արձանադրած իր հայագահութեան սկիզբին: Նոյնիութէ արկածարնդրութիւն փորձողներ դառնուին, չկայ գետինը ատոր ընթացք առլու:

Այսուհանդերձ, միամտութիւն է կարծէ թէ կիւրին հնագամեակ մը կը սպառէ Ռ. Քոչարեանի: Տնտեսական, ընկերային, նաև քաղաքական հարցերը բոլորն ալ հրատապ ընոյիթ ունին եթէ նկատի առնուի ու անդամական գեղեցիկ վերջը առաջարկութեան մէջ յայտարարէր՝ կամ՝ յանցաւոր եմ, կամ՝ անմերէ: Արդարեւուն հարցը հոս էր եւ 10 տարուան բանտարկութեան դատապարտութը աւելի քան անդմաստ է: Նաեւ 10 տարի քաղաքացիական իրաւունքներէ կը զրկուի: Փափուն բեկանիչ առնկանին մէջ յայտարարէր իր յայտարարէր՝ կամ՝ յանցաւոր եմ, կամ՝ անմերէ: Արդարեւուն հարցը հոս էր եւ 10 տարուան բանտարկութեան դատապարտութը աւելի քան անդմաստ է: Նաեւ 10 տարի քաղաքացիական իրաւունքներէ կը զրկուի:

Կ'անդրագաւանայ Սփիւռքի բերած օժանդակութեան կարպաղի, լսու Քոչարեանի պիտմէին 20% կուգար Սփիւռքէն: Կը վերլուծէ կարպաղի անկախութեան համար է անդմաստ է: Նաեւ 10 տարի քաղաքացիական իրաւունքներէ կը զրկուի:

Մանկամասնելով ներկայ կացութիւնը, չըպատասարի այս լավանը վասնաւոր կը նկատէ, զայս լազարտութը կիւրի ասպառութիւնը մը եւ կաշուառապէս ու ուղարձաւ: Դատապարտութիւնը վեց ամիս տեւեց:

Թրբանկին բազմաթիւ բանտերու մէջ ծայրայեղ ձախակողմեան բանտարկեալուն իւրեակը: Անիրատեսութեանմբ կարելի՞ է մեղադիւն միջին այդ զանգուածը, այն պատճառով որ իրաւուն չէղուցած է փոխանցման ընան ալ, ան որ բնականաբար, ամէն ծանր պիտի ըլլար: Ներկայ հանդիպուած անդին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան յաջողերու գլուխ անդիպուած էր կարելի գլուխ ալ:

Իրեն փոխանցութեան երկրին մէջ, համարական օրերէն յամեցող միասնական երուներուն քով այսօր կայ այդ անցեալին կարուն ալ: Դարարալը որ ներկայ իշխանութեան

ԳԻՐՔԵՐՈՒ ԵՒ ՄԱՐԴԱՑ ՄԵՍԻՆ

ՎԱՀԵ ՕՇԱԿԱՆ

«Բագին», Ապրիլ 1997, 19. տարի,
թիւ 4: 160 էջոց այս եռամսնեալին մօտ
կէսը մեր ուսացլը ութիւնը ետ Խորհրդա-
լին Հայաստան կը տանի, 1937 եղերական
թուականը, որ «Երկրորդ Ազգի 24»
կանուանէ խմբագիրը՝ Պօղոս Սնապեան,
հետեւելով այդ օրերուն իսկ տրուած ո-
րակուամին։ Ու կը շարունակէ.

«...Ստալին - Բերխա ճիւաղներուն սարքած համատարած նախկին զոհ քանի մը կարկառութ դէմքեր միայն կը հուլվուին մարդոց շրբներուն ու սեղ ունին յիշողութեանց մէջ, ինք' Եղիշէ Չարենց, Ակսել Բակունց, Վահան Թորովենց, Տիկին Զապէլ Եսայեան եւ նուազ անուանի չորս - Իինգ ուրիշներ, բայց 37-ի սպանդին անդրադարձող լաւատեղեակ մտաւորականներու համաձայն, հարիւրներու կը հասնին՝ “Կարմիր սարսափ”ին լափած միայն մտքի ներկայացուցիչներ, Խմբագիրներ, դասախոսներ, իրաւաքաններ Եւայլն, Եւայլն»:

Ծարունակելով իր մէջբերումը, Սնապ-
եան կուտայ քոն իսկ օրուան կուսակցա-
կան զեկալվար Ամատունիի զեկուցումը:

«Հանրապետութիւնում մերկացուել ու
ձերբակալուել է աւելի քան 1300 մարդ,
որոնց մեծամասնութիւնը դատապար-
տուել է, իսկ 1937 թ. Յունավարից յետոյ,
այսինքն՝ վերջի ամիսներին յայտնաբեր-
ուել է ու ձերբակալուել 600-ից աւելի
մարդ» :

մտաւորականութիւնը շատ աւելի լրջութեամբ, հմտութեամբ զբաղի այս հարցով, եթէ մեր հայրենիքը պատմութեան նոր էջ մը կ'ուզէ բանալ ու ակտքը կը զգայ մաքուր ողբով սկսիլ զարացրանը: Ի վերջոյ, քաջութեան, յստակատեսութեան եւ հայկական աղնիւ ողիին յաղթանակին հարցն է այս անցեալի «հաշուեյարգարք»: Սնապեանին ըրածը դովելի քայլ մըն է Սփիւռքի մէջ՝ մաքրելու ամբողջ սուտի, կեղծիքի ու թշնամանքի աղբակոյտը, որ տասնամեակներով մեղհ հեռու պահեց մեր հայրենիքի հետ առողջ, մաքուր կապերէ ու սէրէ: Իրականութեան մէջ, Հայաստան ոչ միայն իր տունը պէտք է «կարդի դնէ» ու իր տաղանդաւոր, բայց հալածուած զրոյները վերահաստատէ իրենց արժանի տեղը մէր գրական պատմութեան մէջ (ատիկա արդէն եղած է Զարենցի պարագային), այլ վերանայի իր կեցուածքը, Սփիւռքի գըրագիտներու նկատմամբ, սկսելով Օշականին եւ Զարեանէն: Շատ է այսքան պահանջելլ, հաւանարար, ու գոհանալու ենք ներկայիս այն սկիզբով, որ արդէն կ'ուրուագծուի նոր, թարմ ու արդիական մտաւորականներու գործին մէջէն:

«Բագին»ի մնացեալ մասին մէջ ուշագրաւ է Վազգէն Շուշանեանի «Մարդ մը», որ Արարատ չունի իր հոգւոյն խորը» ընդգրածակ զրութիւնը, որ իր աւարտին կը հասնի այս թիւով: Կատաղութիւնը որով հեղինակը կը ձաղկէ Շահան Շահնուրի անձն ու գործը մեր արդի գրականութեան խոցելի գործերէն է, այն իմաստով, որ շատ տարբեր չէ այն ողիէն, որով Խորշուուագիտներու նկատմամբ, սկսելով Օշականին եւ Զարեանէն: Շատ է այսքան պահանջելլ, հաւանարար, ու գոհանալու ենք ներկայիս այն սկիզբով, որ արդէն կ'ուրուագծուի նոր, թարմ ու արդիական մտաւորականներու գործին մէջէն:

«Բագին»ի մնացեալ մասին մէջ ուշագրաւ է Վազգէն Շուշանեանի «Մարդ մը», որ Արարատ չունի իր հոգւոյն խորը» ընդգրածակ զրութիւնը, որ իր աւարտին կը հասնի այս թիւով: Կատաղութիւնը որով հեղինակը կը ձաղկէ Շահան Շահնուրի անձն ու գործը մեր արդի գրականութեան խոցելի գործերէն է, այն իմաստով, որ շատ տարբեր չէ այն ողիէն, որով Խորշուուագիտներու նկատմամբ, սկսելով Օշականին եւ Զարեանէն: Շահան Շահնուրի մոտածել է անկարելի կ'ըլլայ հաւատալ իօսութին: Ոչ մէկ անձ, մանաւանդ հայ սիրուած ու հանրածանօթ գրագէտ մը, բարոյագէս այդքան ցած կրնայ իյնալ, որ արժանի ըլլայ Շուշանեանի այդքան լցողի մաղմակին: Շահնուրին մէջ վաւերական բանաստեղծը, որ երեւան եկաւ 40-ական թուականներուն չի^թ հերքեր արդեօք Շուշանեանը, որ միայն «վիպաղական ստոյդ ձիրք մը ... ու վիպախաղը զարդացնելու ընդունակութիւն» մը կ'ընդունի Շահնուրին մօտ: Մարդ կը տարուի մտածել, թէ Շուշանեանի նման մէկը, որ անշուշտ «Արարատ մը ունի իր հոգւոյն խորը» պիտի մղուի ներողամիտ վերաբերում ունենալ ուրիշ Հայու մը հանդէպ, որ չունի այդ Արարատը: Արարատը, եթէ բանի մը պիտի ծառայէ, ճիշդայլ վեհանձնութեան ողին պիտի զնէ իր զաւակներուն սրտերուն մէջ եւ ոչ անըսպառ ատելութեան թոյն մը, որ ոչինչ կ'արդարացնէ: Այս գրութեան հաստարակութիւնը կը վնասէ թէ՛ Շուշանեանին վարկին եւ թէ՛ ալ «Բագին»ին, ուր արդէն սեւ ժիտականութեան մինուլորտ մը ստեղծուած էր համայնավար Հայաստանի 1937-ի ոճրային արարքներու պատմումին առթիւ: Ի՞նչ կը շահէ մեր գըրականութիւնը նման ատելավառ ողին: Ի վերջոյ, մէնք որ ժողովրդավար եւ պատաշխարչի մէջ մեծացած ենք, պէտք չէ^թ ցոյց տանք մեր հայաստանցի եղբայրներուն, ինչ զօր է ներգործական ուժը բարոյական այն արժանիքներուն որոնց պաշտամունքը ունի թուամանեան իր «Լուսաւորչի կանթեղը» հոյակապ քերթուածին մէջ, եւ զոր մոռցած կրնան ըլլալ Հայաստանի մէջ:

«Ալդ», Մխիթարեան Հայադիտական Ուսանողական Պարբերաթերթ, Դ. տարի, թիւ 1-4, 1997. Սփիւռքի կէս միլիոն հաշուող մեծագոյն գաղութը, իր գպրոցական առաջարկի շանթեղը հոյակապ քերթուածին մէջ, եւ զոր մոռցած կրնան ըլլալ Հայաստանի մէջ:

ԱՐԵՎԱՏՅԱՆԻ ՍԹՐԱԶԳՈՒՐԿԵԱՆ ԴՊՐՈՑԸ

«ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ» ԳԻՏԱԺՈՂՈՎՐԾ

Սարտ 25 - 26-ին այս խորապելիքով գիտաժողովը մը տեղի ունեցաւ ինչնի վթիթը և Սորբոնի մէջ, կազմակերպութեամբ Մշակոյթներու համաշխարհային ակադեմիային: ԲնդՀանուր առաջարկութեան ուղղուած ձեռնարկի բաղկացաւ երկու տեսակի ելոյթների յիշողութեան ու մոռացումին տեսարանական ներկայացումներէ և աւելի դրուժ նական մարդկերու առընչուած դասականութիւններէ: Այս վերջիններուն մակարդեցին զիւրաներու, անոնց հանրամատչելի լուալուն, պատմական ժամանակութիւնների:

Ակադեմիային նախապահը է, Վիլյալ
բացման իր խոսքին մէջ չէշտեց թէ ցե-
ղասպանութիւններու դէմ մէծապոյն վե-
տանդը կը հանդիսանայ ժխտողական կեց-
ւածքը; Ծրագրուած էր որ նստաշընները
պիտի աւարտէին վիճարկումի բաժնուա-
մը, սակայն ներկաներու մեծ թիւը - մի-
մասով ուսանողներէ բազկացած-, մինչ-
առիթ չտուաւ ատոր: Պէտք է ըսկել որ խօ-
անողներէ չատեց չյարկեցին սահման-
ուած 15 վայրկեանի ժամանակը. Երեսով
որ յաճախ հայկական շրջանակներու լա-
տուկ կը կարծենք: Հարցում ուղիղու-
պատրուակով ամբողջ կեանք մը պատ-
մելու սպորութիւնը, նոյնպէս, պէտք
չէ հայկական մենաչնորհ նկատել...

Բ. օրուան առառաւան կիստը յատկագուած էր «պարտեալներու յիշողութեան» երեք դասախոսութիւններ նախատեսած էին, գերելվածառութեան, Հայերու հ Հրեաներու մասին: Հայկական նիւթի հանդէս եկաւ Արմէն Մութափեան, ծանրանալով ժիստականութեան երեւոյթ վրայ: Այդ գիրքով նկատի առաւ զիմանցորդար Թուրքիան որուն ներկայի ժողովուրդը կարելի չէր բնականարար զատապարտել գործուած ոճիրով, բայց իրեացյաջորդ իշխանութիւնները միշտ բանալով Հայերու ցեղասպանութիւնը ժիստապարագան կեցուածքին զիմանը ներկայացուցիչները կը հանդիսանային: Արտայատուեցաւ նաև այլ պետութիւններու լուսութեամբ մեղսակցութեան մասին: Յիշեց այն երկիրները, կարմակիր պութիւնները որոնք լընդունած էին 1915-ից եղասպանութիւնը, ինչպէս Ռւրուկիւյը, Եւրոպայի խորհրդարանը: Որպէս նորագոյն օրինակ թրքական ժիստով յիշեց Պոլսոյ 1983-ի «Անատոլեան քաղաքակրթութիւններ» խորագրուած մէծ ցուցահանդէսը որուն մէջ Հայաստանի նույնին խոկ տեղ տրուած չէր. մինչդեռ այդ ցուցահանդէսով կը վայելէր Եւրոպայի խորհրդարանին հովանաւորութիւնը...:

Ղարյաւորութեան գասարօսը ապր
դարձաւ ժխտողականութեան քրանչա-
կան երեւոյթներու . յեշեց որ 1995թ-ի
Ժիլ Վայնշթայն «Համարաբ» ամսաթիվը
թիվ մէջ հարատարակութեան տուած է
Պ. Լէուիսի արտայայտութիւններուն նոր-
ման տեսակէտներ ու ապա զանոնք կը ըս-
նած , պատասխանելով Ընթերցողներու
նմուկզումին : Բաւար թէ քանի մը օրէ
Գոլցժ ար քրանսը քուէքարկութեան պի-
տի դնէ անոր անդամակցութիւնը . յոր
յայտնեց որ առողջ հակազդեցութիւն մէ-
կ'առաջնորդէ անոր մերժումին , ար-
դեւ ըլլալով որ նման հեղինակաւոր ան-
պիոն մը բնմ ըլլայ պատմութեան դե-
ծումին :

Г. орполян յետմիջօրէի սիստմնու եղալ նաեւ Լ. Ֆապիիւս: Վերջաւորութեան մօտ, պատասխանելով հարցովմինարու որոնք ուղղուած էին ցեղասպանութիւններու դէմ Փրանտական կառավարութեան վարանոս կեցուածքին, սաւ թէ ինք ընդունած էր Հայերու ցեղասպանութիւնը: Ա. Սուլթաֆեան ճշկդթէ ինք ընդունած էր թերեւս որպէս պարագանէատ, բայց ոչ՝ որպէս վարչապահ, ինչպէս իր նախորդները որոնք բարոյն տեղի կուտային թուրքիոյ սպանութեան առջեւ: Լ. Ֆապիիւս պարտադրեցաւ լուսել որ ճիշդ էր նույնը:

ԱՀԱԳ ՇԱԲԱԹ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

Ս. ՅՈՎԵԼԱՆՆԻՍ-ՄԿՐՏԻՉ
ՓԱՐԻԶ

Ապրիլ 7 Աւագ Երեքշաբթի
Քիչատակ տասն կուսանց :
Աւետումն Ս. Աստուածածնի :
Ժամը 10.30-ին պատարագ :
Կը պատարագ՝
Միհիմուն ՎՐԴ. ԳՐՎԱԴԳԵԱՆ
Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Յիշատակ Ընթրեաց Տեսան Մերոյ
Յիշատակ Քրիստոնութեան :
Սկիզբ Ժամերգութեանց ժամը 8-ին :
Կարգ Ապաշխարուղաց եւ Ընթրեաց :
Պատարագ ժամը 10-ին :
Կը պատարագ՝
ԳԱԲԻՆԻԿ ՔՃՆՅ. ԳՈՅՑՈՒՆԵԱՆ
Ոտնլուայ՝ յետ միջօրէի ժամը 4-ին :
Խաւալում՝ Երեկոյեան ժամը 7.30-ին :
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Երեկոյեան Ժամերգութիւն եւ Թափօր
Թաղման՝ ժամը 5-ին :

Ս. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԻՆ ԻՒԻ

Երեքշաբթի, Ապրիլ 7
Ժամը 10-ին պատարագ կը մատուցու :
Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Յիշատակ Ընթրեաց Տեսան Մերոյ
Յիշատակ Քրիստոնութեան :
Սկիզբ Ժամերգութեանց ժամը 9-ին :
Կարգ Ապաշխարուղաց եւ Ընթրեաց :
Պատարագ ժամը 10-ին :
Ոտնլուայ՝ ժամը 4-ին :
Խաւալում՝ ժամը 7.30-ին :
Ծանօթ. — Այսօր Հոգեհանգիստ չի կա-
տարուիր :

Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Յիշատակ Զարչարանց եւ Խաչելութեան
Տեսան Մերոյ Յիշատակ Քրիստոնութեան :
Երեկոյեան Ժամերգութիւն եւ Թափօր
Թաղման՝ ժամը 5-ին :

Ս. ՑԱԿՈՐ — ԼԻՈՆ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ժամերգութիւն ժամը 9-ին :
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10-ին :
Կը պատարագ՝
ԻՍԱՀԱԿ ՔՃՆՅ. ՀՀՔԻՄԵԱՆ
Ոտնլուայ՝ ժամը 16-ին :
Կարգ Զարչարանց ժամը 19.30-ին :
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Թափօր Թաղման՝ ժամը 17-ին :

ՄՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՄԱՐՄԵԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ժամը 10-ին Վերջին Ընթրեաց պատա-
րագ :
Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ՝
ԶԱՄԵԼԻ Վ. Ա. ՔՃՆՅ. ԱԿԵՂԵՑԻ
Ժամը 17-ին Ոտնլուայ :
Ժամը 19.30-ին Կարգ Խաւարման :
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Ժամը 17-ին Կարգ եւ Թափօր Թաղման :
ՈՒՃԱԳՐՈՒԽԻՒՆ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Յիշատակ Ընթրեաց Տեսան Մերոյ
Յիշատակ Քրիստոնութեան :
Մանուկինը Ս. Հաղորդութիւն ժամը
9-ին :
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10-ին :
Ոտնլուայ՝ ժամը 17-ին :
Խաւալում՝ ժամը 20-ին :
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Յիշատակ Զարչարանց եւ Խաչելութեան
Տեսան Մերոյ Յիշատակ Քրիստոնութեան :
Երեկոյեան Ժամերգութիւն եւ Թափօր
Թաղման Տեսան ժամը 17-ին :

ԱԷՆ ԼՈՒ-Ս. ԳԷՐՈԳ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ժամը 10-ին Վերջին Ընթրեաց պատա-
րագ :
Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ՝
ԶԱՄԵԼԻ Ա. ՔՃՆՅ. ԱԿԵՂԵՑԻ
ՓԱՔՐԻԿԻՆՔԻ Հաղորդութիւն
Ժամը 18-ին Ոտնլուայ :
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Ժամը 18-ին Կարգ եւ Թափօր Թաղման :

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԱԷՆԹ ՄԱՐԿՐԻԹ

Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Ժամը 17-ին Կարգ եւ Թափօր Թաղման :
ԾԱՀԱՆ Ա. ՔՃՆՅ. ԱԿԵՂԵՑԻ
Թաղմիս յարգոյ Հաւատացեալներէն կը
ինդրուի, լսու աւանդութեան, նկատի
ունենալ նաեւ իւղագինի նուէրները Եկե-
ղեցւոյ պայծառութեան համար :
ԹԱՂԱԿԱՆ ԿՈՐԶՈՒՐԴ

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

Tirage de la Tombola Nationale

sous le contrôle de Me DJOLAKIAN
(Notaire assermenté)
Soirée du 28 mars 1998,
Relais Mercure, Evry

Numéros gagnants Prix

247 (Le Mesnil St Denis 78)	1 voiture Renault Clio
53 (Drancy 93)	1 voyage Paris/Erevan/Paris
4 148 (Paris 78) 1 téléviseur couleur Brandt	
4 070 (Alfortville 94) 1 mini-chaîne Philips	
3 454 (Arnouville 95)	1 tapis
808 (Vaulx-en-Velin 69)	1 bijou
1 550 (Marseille 13)	1 valise de cabine Lancel
2 703 (Paris 75)	1 bijou
2 018 (Bagny 92)	1 lithographie de Fasianos
3 521 (Marseille 13)	1 bijou
712 (Valence 26)	1 lithographie d'Edgar Chahine
3 784 (Marseille 13)	1 bijou.

La Croix Bleue des Arméniens de France remercie ses généreux donateurs à l'occasion de cette soirée :

Anonyme 5.000 F., M. et Mme Jacques Ohanian 2.000 F., M. et Mme Richard Ananian 1.000 F., M. et Mme Djolakian 1.000 F., Mme Kayané Khachikian 200 F.

ՀԱՅ ԿԱՐՈՂԻԿԵ

Ս. ԽԱՅ

ԱԹՈՒԱՆԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻ

13, rue du Perche — 75003 Paris
ԱԻԱԴ ՇԱԲԹՈՒԱՅ ԱՐԱՄՈՂՈՒԹԻՒՆԵՐ
Մ. Ա. Գ. Ա. Զ. Ա. Բ. Գ.

Կիրակի, Ապրիլ 5

Ժամը 11, Հայրապետական պատարագ :
Ուստու օրհնութիւն եւ Մանուկներու
թափօր :

Ժամը 13, Հայրապետական ճաշ :

Ժամը 16, Դանուցէք արարողութիւն :

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի

Ժամը 17.30-ին Ոտնլուայ :

Ժամը 18.30-ին Համապատարագ :

Ժամը 20.30-ին Խաւարման Գիշեր :

L Y O N

U. G. A. B.

Hommage aux victimes du Génocide arménien

DU GOLGOTHA OTTOMAN
AU GOULAG SOVIETIQUE
LA DESTRUCTION
DE L'EGLISE ARMENIENNE
(1915 - 1938)

CONFERENCE

de SAHAK SUKIASSYAN

le Dimanche 19 Avril à 16 heures

Dans les salons de l'UGAB
12, rue Emile-Zola — 69002 LYON
— Entrée libre —

ԿԱՍԻ ԱՐԻԵՎԱՐ

Կիրակի, Յուլիս 5-ին
Դաշտավանդէս «ՀԱՅԱՍՏԱՆ»
Շաւիլ — Վիրովիլէ

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
SIRET : 571 027 317 000 15
Commission paritaire : N° 55935

ՀԱՐՑԱԿԱԼԻՔ

Կապոյան Խաչի Շրջ. Վարչութիւնը ՀԱ-
ՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ստացած է 700 Ֆր.
Օր. Ամսա Ավատէ Թափուր Պալրգնեանի
ճահուան առթիւ :

COLLOQUE INTERNATIONAL

L'ACTUALITÉ du GÉNOCIDE des ARMÉNIENS»

organisé par

le COMITE de DEFENSE de la CAUSE ARMENIENNE

16, 17 et 18 avril 1998

Amphithéâtre Richelieu — PARIS Sorbonne
Place de la Sorbonne — 75005 PARIS

Jeudi 16 avril de 14h30 à 17h45

THEME A : Le sens de la recherche historique

Président de Session : Me Alain JAKUBOWICZ (F)

Intervenants : Stephan ASTOURIAN (USA), Aram ARKUN (USA), Hilmar KAISER (I), Roupen ADALIAN (USA), Mérion GARABEDIAN (Arménie). Commission paritaire : N° 55935

Vendredi 17 avril de 9h30 à 12h45

THEME B : La preuve

Président de Session : Me Bernard JOUANNEAU (F)

Intervenants : Ara SARAFIAN (USA), Yves TERNON (F), Richard HOVANNESIAN (USA), R.-H. KEVORKIAN (F), Dickran KOUYMIAN (USA), Anahide TER-MINASSIAN (F).

Vendredi 17 avril de 14h30 à 17h45

THEME C : Mémoire et déni : un passé à surmonter

Président de Session : Claude MUTAFIAN (F)

Intervenants : Varoujan ATTARIAN (Suisse), Claire MOURADIAN (F), Janine ALTOUMANIAN (F), Mireille BARDAKDJIAN (F), Hélène PIRALIAN (F), Hélène STRAPELIAS (F).

Samedi 18 avril de 9h30 à 12h45

THEME D : La place du Génocide des Arméniens au XXème siècle.

Approche comparatiste

Président de Session : Israël CHARNY (Israël)

Intervenants : Robert MELSON (USA), Roger W. SMITH (USA), Jacques FRANCILLON (F), Fikret ADANIR (Allemagne), Yaïr AURON (Israël), Yves TERNON (F).

Samedi 18 avril de 14h30 à 17h45

TABLE-RONDE FINALE : Synthèse des Travaux

Président : Richard HOVANNESIAN (USA)

Participants : Yaïr AURON (Israël), Israël CHARNY (Israël), Catherine COQUIO (F), Me Bernard JOUANNEAU (F), André KASPI (F), Bernard LEGRAS (F), Robert MELSON (USA), Roger W. SMITH (USA), Yves TERNON (F), Ragib ZARAKOLU (Turquie).

Pour tous renseignements et inscriptions s'adresser :

COMITE DE DEFENSE DE LA CAUSE ARMENIENNE

17, rue Bleue — 75009 PARIS

Tél. : 01 44 83 07 02 — Fax : 01 42 46 81 59

E-Mail : cdca@club-internet.fr

BULLETIN DE SOUTIEN AU COMITE DE DEFENSE DE LA CAUSE ARMENIENNE

Je fais un don de :

100 F 200 F 500 F 1000 F Autre montant.....

Nom et Prénom

Adresse

գեղեցիկն էին»(28)։
կենապական իր ուրուագիծն մէջ,
դ. Լեռնեան արձանագրած է։
«1921-Յայսի երաժշտագիտ Ottorino Respighi երաժշտութեան է վերածում եւ
մէջ յաղողութեամբ ներկայացուում է
իտալիայում եւ այլն։

1922-Վիէննայի Universal Edition հը-
րատարակում է այդ խորհուրդը երա-
ժշտութեամբ [բ] եւ թարգմանուած իտալ-
գերման. անդլ»(29)։

Թուականի տարբերութիւնը կապուած
է ինսփիկիլ 1921 Մայիս 28-ի նամակին,
զուուած Հոռու։ Հակառակ իր պնդու-
մին, նոր արտարած էր «Գարունը»։ ու-
թիւ գործերու մասին ալ տեղեկացուցած
է։

«Գարունը», որը այս օրերուն ա-
րատած էմ, հաւանաբար պիտի հրա-
տարակուի Վիէննայի Universal Edition-ի
կողմէ եւ այս հրատարակչանան համար
ձեռ գրաւոր արտօնութեան պէտք ունիմ։
Ricordi հրատարակչատունը քիչ ժամա-
նակին պիտի հրատարակ հայկական
նոր երկրուս հաւաքածում մը. ասուց
յարքին երաժտութիւն յօրինած էմ ձեռ
«Զայնի եկեղեցում» բանաստեղծութենէն
հասուածի մը («Ես եմ մայրը»), եւ կը
լուսամ յառաջիկային ամբողջութիւնը
երաժտուն համար «Գարունը» եւ «Ես եմ
մայրը», կը ինդրեմ որ զրկէր հրատա-
րակութեան արտօնութիւնը, եթէ զրժ-
տութիւն չկայ»(30)։

Յօրինումը, երաժշտական առումով,
դուզպուած է «սպամայր» սեսի զոր-
ծերու հետ(31)։ Մաս կազմած է իտալա-
րակ երգուուի լիւսի Սեւումեանի եր-
գայանկին»(32)։

1921-ին, Ներսէս Շնորհալիի «Առա-
ւու լուսոյ»ի հիման վրայ Ռեսփիկի գլ-
րած է Հայկական երաժշտութիւնը յի-
նքնող տարրեալ երգ մը, ինչպէս եւ
Զարեանի ուրիշ երկու քերթուածներու
(Մայրը եւ «Ո՛չ, քո զաւակը չի մեռել»)
երաժտութիւնը։ Վերջինն «այն քան կո-
միսանեան է, որ դաշնամուրային նա-
խանուածից կետոյ թուում է, որ երգիչը,
որ որ է, պիտի սկսի «Քեռեր, ցուլեր»
երգը, իսկ 14-րդ տակուից հոգուու տա-
փուու արթնանում է «Այս մարալ ջան»ի
լոր»(33)։ 1927-ին, Ռեսփիկի ամուլ
Պաղիմ մէջ ձայնագրած է «Մայրը» եւ
նոր Մայրը երգերը(34)։

Զարեանի երեք երգերը եւ Ներսէս Շն-
որհալիի «Առաւու լուսոյ»ն լոյս տեսած
ն Միլանո, 1921-ին, «Չորս հայկական
երգեր» («Quattro liriche armene») խո-
րագրով(35)։ Հաւաքածուն ձօնուած էր
կամ Ռեսփիկին, որ առաջին ունկնդ-
րութիւնը կատարած է Փրակարի մէջ, Ապրիլ 18-ին, իր ամուսնոյն ընկերակ-
ցութեամբ. այնուհետեւ զայն մէկնա-
րանած ն իտալիոյ, Աւտորիոյ, Զենիոյ
և Սլովակիոյ այլ քաղաքներու մէջ(36)։

Արդէն Պոլսու տեղափոխուած Զարեանը
գոհ մացած է երաժշտութեան մակար-
դակին, ինչպէս կը տեսնուի Ռեսփիկի
պատասխանէն, գրուած՝ Անցիօ, շուրջ
տարի մը ետք, 1922 Յունիս 18-ին։

«Շնորհակալութիւնը, չնորհակալու-
թիւն ձեր նամակին համար։ Հպարտ եմ
որ կրցած եմ մէկնարանէլ եւ կոսկէլ
Հայկական հոգին իմ երաժշտութեամբ։
Այս երգը՝ «Ես եմ մայրը», արտասահ-
մանի մէջ, ուր բազմից նուագուած է,
չամ մէծ յուղում յառաջացուցած է իր
անաստուկանութեան եւ խօսերու-
թիւնը գրեթէ վստահութեամբ։ Այս

պատասխանէն, գրուածի Անցիօ, շուրջ
տարի մը ետք, 1922 Յունիս 18-ին։

«Շնորհակալութիւնը, չնորհակալու-
թիւն ձեր նամակին համար։ Հպարտ եմ
որ կրցած էր այսօրուան լաւագոյն խմբա-
վարը։ Վերջին ապահովուած ն մէկ-
նարանութիւնները Augusteo (Մոլիսա-
րի), Սպալա, Զինչինաթի (Խմբավար՝
Ֆրից Ռայնէր) եւ Նիւ-Ենոք (Խմբավար՝
Տամուսու)։

«Ձմբան» մէկ մասու արդէն ուրուագը-
ւած է եւ ժամանակիւ կը յուսամ «Միլ-
իլիք» երկրի աղջկը»ի չորս մասերը
պատասխանէլ, եթէ դուք կ'արտօնէք։
Երգի մէջ ունիմ նաեւ «Ձայնի»(37)։

Նամակը կը ճշէ «Գարունը»ի աւար-
տութիւնական՝ 1922, ինչպէս եւ Հը-
րատարակութեան հեղինակն ու վայրը։
Միան է, հետեւաբար, Թորանեանի հե-

տեւեալ նշումը։

«Իտալացի երգահան Օթօրինո Ռեսփի-
կին «Երեք երգ»ի առաջին մասի նիւթին
հիման վրայ կը զրէ օրաթօրիս, որ կը
ստորագրուի Վիէննայի «Պիանովը» հը-
րատարակչականին կողմէ»(38)։

Հակառակ անոր, որ երկրորդ եւ եր-
րորդ նամակներուն մէջ Ռեսփիկի ամու-
լը խօսք ըրած է մօտալուս հանդիպու-
մի մը կարելիսութեան մասին (Ֆիլին-
ց էւ Ֆիլիզուլէ, յաղորդաբար), այս նա-
մակն կը յայտնուի, որ այդ տեսակցու-
թիւնները կայացուած չեն։

«Թերեւս օր մը կարենանք հանդիպիլ։
Ճամբորդութիւնը մը դէպի Պոլիս ու Ա-
րեւելք իմ երազ է եւ զուցէ կարելի ըլ-
լայ իրազորեւել։ Երբ քաղաքական պայ-
մանները հաւասարականութիւնը գուցէ կա-
րենանք (ես եւ կինս, որուն հետ վերջին
տարիներուն ըրազարյանները ըրած են ի-
րավական մահանակ մի Միլան, 1936-ին,
Երգահանի մահուածն տարին»(39)։

Այս ցանկին Ռեսփիկին ալ չէ իրականա-
ցած։ Բայ Արմէն Զարեանի, իր հայրը
և Ռեսփիկին միայն անգամ մը պատա-
րաբար հանդիպիլ են Միլան, 1936-ին,
Երգահանի մահուածն տարին տարին»(40)։

1925 Յունուարին, Թագուուէ Զարեան
նամակ մը լցած է Ռեսփիկին, հարց
առուլ 1924-ի համերգներու մասին։ Հե-
ղինակային իրազութիւնի կապակցութեամբ։
Ռեսփիկի Հոռմի «Սանթա Զելիլիա» ար-
քայական երաժշտանոցի տնօրինն էր այն
տարին։ 1925 Յունուար 12-ին, պատաս-
խանած է։

«Շատ կը ցաւիմ որ ձեր ամուսինը հի-
ւանդացած է, բայց կը մաղթեմ որ հի-
մա արդէն լրիս ապաքինած ըլլայ եւ դոր-
ծի գլուխ։ Այս է մաղթանք։

«Գարունը» մէկնարանուում է Հոռմի
եւ կամ Արգարի փաստանին (Միլիկըն,
ԱՄՆ)։ Այս երկու մէկնարանութիւններէն
դատ լուր չկայ ուրիշներու մասին, քա-
նի որ Universal Edition-ի 1924-ի ամփո-
քա գեկոյցը գլուխ է կամած չէ։ Ամէն պա-
րագայի, հեղինակային իրազութիւններու
համար, դուք պէտք է յուրիք ուրզակի
պլրն։ Էմիլ Զելդաֆային՝ Universal Edition-ի
տնօրինն ը, որ գործը հրատարա-
կած է։ Զելդալ տուէք պայանապէլը, ո-
րովհետեւ հրատարակիչը ի զուր գրեց
ձեր ամուսինին, կարծելով որ ան վերա-
դաբած էր Պոլոսոյ իր հասցէին։ Այսու-
հանդերձ, զուրմարը շատ փոքր պիտի ըլ-
լայ, որովհետեւ համանուածային դոր-
ծերու համար շատ ուրախալի բան։

«Գարունը» մէկնարանուում է Հոռմի
եւ կամ Արգարի փաստանին 1921-ին, «Չորս հայկական
երգեր» («Quattro liriche armene») խո-
րագրով(35)։ Հաւաքածուն ձօնուած էր
կամ Ռեսփիկին, որ առաջին ունկնդ-
րութիւնը կատարած է Փրակարի մէջ, Ապրիլ 18-ին, իր ամուսնոյն ընկերակ-
ցութեամբ. այնուհետեւ զայն մէկնա-
րանած ն իտալիոյ, Ավտորիոյ, Զենիոյ
և Սլովակիոյ այլ քաղաքներու մէջ(36)։

1925 Յունուարին, Թագուուէ Զարեան
նամակ մը լցած է Ռեսփիկին, հարց
առուլ 1924-ի համերգներու մասին։ Հե-
ղինակային իրազութիւնի կապակցութեամբ։
Ռեսփիկի Հոռմի «Սանթա Զելիլիա» ար-
քայական մահուածն տարին»(39)։

1925 Յունուարին, Թագուուէ Զարեան
նամակ մը լցած է Ռեսփիկին, հարց
առուլ 1924-ի համերգներու մասին։ Հե-
ղինակային իրազութիւնի կապակցութեամբ։
Ռեսփիկի Հոռմի «Սանթա Զելիլիա» ար-
քայական մահուածն տարին»(39)։

1925 Յունուարին, Թագուուէ Զարեան
նամակ մը լցած է Ռեսփիկին, հարց
առուլ 1924-ի համերգներու մասին։ Հե-
ղինակային իրազութիւնի կապակցութեամբ։
Ռեսփիկի Հոռմի «Սանթա Զելիլիա» ար-
քայական մահուածն տարին»(39)։

1925 Յունուարին, Թագուուէ Զարեան
նամակ մը լցած է Ռեսփիկին, հարց
առուլ 1924-ի համերգներու մասին։ Հե-
ղինակային իրազութիւնի կապակցութեամբ։
Ռեսփիկի Հոռմի «Սանթա Զելիլիա» ար-
քայական մահուածն տարին»(39)։

1925 Յունուարին, Թագուուէ Զարեան
նամակ մը լցած է Ռեսփիկին, հարց
առուլ 1924-ի համերգներու մասին։ Հե-
ղինակային իրազութիւնի կապակցութեամբ։
Ռեսփիկի Հոռմի «Սանթա Զելիլիա» ար-
քայական մահուածն տարին»(39)։

1925 Յունուարին, Թագուուէ Զարեան
նամակ մը լցած է Ռեսփիկին, հարց
առուլ 1924-ի համերգներու մասին։ Հե-
ղինակային իրազութիւնի կապակցութեամբ։
Ռեսփիկի Հոռմի «Սանթա Զելիլիա» ար-
քայական մահուածն տարին»(39)։

1925 Յունուարին

ԾՐԱԳԻՐԵՆ ԴԵՊԻ ԿԻՐԱՐԿՈՒՄ ՏԱՆՈԴ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

Հայաստանի վերջին ամփոներու քաղաքական կարեւոր գործիքութիւնները ուրունք յանդեցան և. Տէր - Պետրոսեանի հրաժարականին, ապա Ռ. Քոչարեանի նախագահ ընտրութեան, ուշագրաւ մեկնակէտ ունեցան «Երկրապահ» կամաւորական միութեան աշխուժացումը որպէս քաղաքական աղղոթկ. Անակնկալ այդ երեսոյթը յստակ էր որ մակերեսային, կամ ընթացիկ տեղաշարժ մը չէր խորհրդանչեր. ունէր լուրջ պատճառներ, նաեւ նպատակներ. Ասոր առաջին ապացոյցը եղան խմբային անցքերը գէպի այդ կազմակերպութիւնը որ քանի մը օրուան մէջ Խորհրդարանին մէծագոյն խմբաւորումը եղաւ, չնորհիւ իրեն յարողներու. Այդ պատճառութիւնը առաջին առաջին ապացոյցը պետութեան եւ անոր ստորոգելներուն հանդէպ: Այդ ձեզքը պէտք է փակեն նոր իշխանութիւնները:

Խօսելով նախադահական աթոռին 12 թեկնածուներու զոյտթեան մասին, շատ տեղին հարցական մը կ'ուզզէ «Երկրապահ»ներու նախադահար. կ'ըսէ թէ 4-5 գլխաւոր թեկնածուներէն զատ, մնացած ները գրեթէ ոչինչ քուէներ ստացան, հակառակ որ անոնց մէջ կային Ազգային Ժողովի երեսփոխաններ: Ապա հարց կուտայ իրաւամբ. «զարմանալի է, ի՞նչպէս նրանք պատգամառոր դարձել երբ ողջ Հայաստանում այնքան ճայնելոր չհաւաքեցին, ինչքան պէտք էր գոնեն մէկ տեղամասում ընտրուելու համար»:

սոր, չուրջ վեց հաղար անդամի տէր է։ Եւ այդ նոյն կազմակերպութիւնն էր որ Պաշտպանութեան եւ Ներքին ու Ապահովութեան նախարարներուն հետ քաղաքական գլխաւոր նեցուկը եղաւ Ռ. Քոչարեանի թեկնածութեան։ Հիմա որ աւարտած է ընտրութեան Բ. Քույլն ալ ու Ռ. Քոչարեանի յանձնուած երկրին զեկը յառաջիկայ հնդամեակին համար, հետաքըրքական է քիչ մը աւելի մօտէն ճանչնալ «Երկրապահ»ները, իրենց արժեւորումներով, տրամադրութիւններով։ Ա. Բաղէեանի հետ զրոյցը հիմնական նիւթ ունի Զարաբաղը, քանի որ ան կատարուած է ընտրութեան Բ. Քույլէն առաջ եւ բնական է որ կ'առընչուի նախկին իշխանութեան կողմէ անոր շահարկումին։ ցաւ յայտնելով Զայաստանի տնտեսական գուաւարութիւնները Զարաբաղի գործոնին կապելու նախորդ զեկավարութեան ընթացքին, Ա. Բաղէեան կը մէրժէ ժողովուրդը տարիեր հատուածներու բաժնելու երեւոյթը։ Ատիկա իրեն համար բարոյական բան չէ եւ կա՞ն նման արամադրութիւններ ժողովուրդին մէջ,

սովորական մասեւ իռ առանձէ Դառա-
ստուած է «Ազգ» Մարտ 27-ի թիւով ուր
հրատարակուած է Անոյշ Գալստեանի
Հարցագրույցը միութեան նախադահ Ալ-
պէէ Բաղէեանի հետ որ Փետրուար 17-էն
ի վեր Ազգային Ժողովի փոխ նախա-
դահն է, որպէս ամէնէն մօտ գործակիցը
Բարդէն Արարքցեանի յաջորդած Խորով
Յարութիւնեանին։ Եւ ատիկա «Երկրա-
պահ»ներու միակ ներկայութիւնը պիտի
ըլլայ, հաւանաբար, քաղաքական բեմին
վրայ երբ իրենց թեկնածուն յաղթական
է նախագահական ընտրութեան։

Ա. Գալստեան նաև իռ առանձէ Դառա-

Ա. Գալստեան նախ կը շօշափէ կարարազի հարցը որ շարժումին տառնամեակի օրերուն իսկ կրկին դվարապեց քարագական կեանքը, այս անդամ որպէս խորհակամարտութեան մը նիւթը, հակառակը ըլլալով 1988-ի լուսաւոր օրերուն։ Բարեբախտաբար, հակամարտութիւնը չառաջնորդեց անդարձաննելի զարգացումներու, այլ՝ ընդհակառակն, կերպով մը իրադործումին փաստը բերաւ 1988-ի «մասցում» կոչերուն, յանձնին՝ զարարապեան ու Հայաստանեան նախագահութեան աթոռներու միացումին խորհրդանիշ Ռ. Քոչարեանի։ Ա. Բաղէեան կըրկնելէ ետք թէ առանց Ղարաբաղի Հայաստան չի կրնար հզօրանալ որպէս անկախ պետութիւն, վատահութիւն կը յայտնէ որ հարցը անշուշնելի չի մնար, Ապա կ'ըսէ։ «Տասը տարի շարունակ պայքարել ենք ժողովրդի բազմաթիւ զրկանքների, մեզ պարտադրուած պատերազմի գենվ։ Պատերազմ, որում, փառք Աստծոյ յադքել ենք։ Ուրեմն հարցը պիտի ստանայիր յադքական լուծումը։ Այլ տարբերակ չկայ»։ Կ'աւելցնէ թէ Ռ. Քոչարեանի նախընտրական ծրագրին մէջ ալ այդ նիւթը այս ձեւով տեղ գտած է։ Հոն կան լուծման ձանապարհները որոնց վրայ ան աշ-

խառած է որպէս վարչապետ և Ա. Բա-
զինան վատահութիւն կը յայտնէ «որ
«բնարարելուց յետոյ, նա ամելի լիարժեք
կ'իրագործի դրամէ»:

Դաստիարակ հասպետ, ուշամբին մեջ ան-
ըրքրական է, քաղաքական բեմին վրայ
Ո. Քոչարեանի մօտիկ գիրքի մը տեսա-
կէտներուն արձագանգը տալու հանգս-
տանքով: Պատասխանելով Կ. Դեմիր-
ճեանին մասսակառ թեատր հեռանեած է

Հարավայի հարցը լուսուսը մէջ առ
կը տեսնէ դարերով մէր ունեցածին, մէր
տտեղածին պահպանումին մէջ թերա-
ցումին պատկերը որ պէտք չէ կրկնուի
այսօր ալ: Պահպանութեան մասին քիչ
մտածած ըլլալու մէր այդ թերութեան
հետեւանք կը նկատէ ներկայի վիճակը
Երբ «պետութիւն ենք կառուցում մեր
պատմական հայրենիքի ընդամենը մէկ
տասներարդ մասում»: Ձեռք ձգուածը
պահպանելու հիմնական գրաւականը բա-
նակը տեսնելով, կ'անդրադառնայ նա-
խորդ իշխանութեան ընթացքին. կ'ըսէ
թէ անոնք ժողովուրդին ընդգուռը, դըժ-
գոհութիւնը ճնշել փորձեցին ուժային
կառոյցներու միջոցով եւ ամէնէն տիտուր
բանը տեղի ունեցաւ երբ այդ կառոյցնե-
րը հակագրուեցան ժողովուրդին: Այսօր
ժողովուրդը կորսնցուցած է հաւատքը իր

ՄԱՐՄԱՐ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ
ԳՆԱԼԸ,
ՏԵՐ ԹԵՌԴՈՐՈՍ ՔԱՀԱՆԱՅ
ՀՕՐ ՏԱՆ ՄԵԶ

ԱՐՁԱԳԱՆԳՆԵՐ ՄԻԶԱՋԳԱՅԻՆ ՖՈՒԹՊՈԼԵՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՊՐԱԶԻ^Հ
ՀԱՄԱԶՈՐ ՄՐՑԱԿԻՑՆԵՐ

Աշխատասենեակիս մէջ այս զիշել
յանկարծ Յակոբ Մարթաեանի ետին տե-
սայ Տէր Թէոդորոս Քահանայ Հայրը, Տէր
Թէոդորոս Աւագ Քահանայ Ֆչէճեան, Ան-
սենեակիս մնայուն բնակիչներէն տէ
պարզապէս պարբերաբար կուղայ տան-
դուար զարնելու, կարծես որպէսդի տը-
նօրհնէք կատարէ ճիշդ այնպէս ինչուէ
կ'ընէր Նշանթաշի բնակարանիս մէջ ամէն
Ս. Ծնունդի: Բայց զիտեմ որ այս ան-
դամ ան պարզապէս տնօրհնէք կատարելու
համար չէ որ կուղայ: Իր բուհն նպա-
տակը այդ չէ: Իր բուն նպատակն է օդ-
տուիլ տնօրհնէքի այս արարողութիւնէն
եւ Քահանի մը վայրկեան զլութի զիսի խօսի
իր որդւոյն՝ Օննիկին ապազային մասին
— Ի՞նչ պիտի ըլլայ մէր այս Օննիկին
վիճակը: Դուք ալ միջամտեցիք, աղուոր
աղջիկ մը գտնենք, ամուսնացնենք սս-
տղան:
— Ամէն ինչ կարգի կը մտնէ, Տէր Հայր
դուն հոգ մի՛ ըներ, Օննիկը խելացի տը-
դայ չ:
Այս խօսակցութիւնը մէկ կամ երկու
անդամ միայն պատահած է Նշանթաշի
մէր բնակարանին մէջ, բայց անհամար
անդամներ մտքիս մէջ կը կրկնուի, որով-
հետեւ իւղած Թէոդորոս Քահանան մեռա-
զնաց առանց իր սիրելի Օննիկին լա-
օրերը տեսնելու: Արդեօք աւելի լաւ չե-
ղա՞ւ որ մեռաւ քիչ մը կանխահամա-
կերպով, որովհետեւ եթէ աւելի երկար
ալ ապրէր, պիտի չտեսնէր իր տղուն լա-
օրերը, քանի որ տարաբախտ քանաս-
տեղծ, մէր սիրելի ընկեր Օննիկ Ֆչըճեա-
նը գրեթէ չունեցաւ յաւ օրեր եւ մեղմէ
հրաժեշտ առաւ կաղանդի օրով մը, այն-
քան երիտասարդ հատակի մէջ:
Օննիկ Ֆչըճեան, որ անմոռանալի տը-
պաւորութիւններ պիտի թողուր զինքը
սիրող իր գրչեղբայրներուն ու մօտիկ
բարեկամներուն վրայ, այդ շրջանին յա-
րաբերութիւն ունեցր տիկնոջ մը հետ զոր
կը սիրել խենթի պէս: Յայտնի էր որ
այդ յարաբերութիւնը եւք կամ վերջ պի-
տի չունենար, Օննիկը պիտի չկարենար
ամուսնանալ անոր հետ, պիտի չկարենար
կազմել բնականոն բոյն մը: Այս պարա-
գան ցաւ մըն էր Օննիկը սիրողներուն
մանաւանդ իր ծնողքին համար: Օննիկ
չուզեց իսկել այդ յարաբերութիւնը, մին-
չեւ որ յանկարծ անողոք հիւանդութիւնը
իր ձիքաններուն մէջ առաւ զինքը եւ
կարճ ժամանակի մէջ խլեց տարաւ մէր
սիրելի ընկերը:
Բայց ինծի այնպէս կը թուի որ Տէր

սախալահը բողոք գործուները ունենայ
սկզբունքները գործնականի վերածելու
քանի որ բողոք մխալ, ձախորդ նախըն
թացներուն վէրքերը ուղիշ բանով չեն
կրնար պարմանուիլ:

ԱՐՓԻ ԹՈԹՈՅՑԵԱՆ

ԱԻՎԱԴ ՇԱԲԱԹ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

Ս. ՅՈՎԵԼԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՉ ՓՈՐԻԶ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ցիշատակ Ընթրեաց Տեսան Մերոյ
Ցիտումի Քրիստոն
Ակիդք Ժամերգութեանց ժամը 8-ին:
Կարդ Ապաշխարողաց եւ Ընթրեաց:
Պատարագ Ժամը 10-ին:
Կը պատարագէ՝
ԳԱՄԻՆԻԿ ՔՃՆՅ. ԳՈՅՈՒՆԵԱՆ
Ոտնլուայ՝ յետ միջօրէի ժամը 4-ին:
Խաւարում՝ Երեկոյեան ժամը 7-30-ին:
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Երեկոյեան Ժամերգութիւն եւ Թափօր
Թաղման՝ ժամը 5-ին:

Ս. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԻՆ ԻՒԻ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ցիշատակ Ընթրեաց Տեսան Մերոյ
Ցիտումի Քրիստոն
Ակիդք Ժամերգութեանց ժամը 9-ին:
Կարդ Ապաշխարողաց եւ Ընթրեաց:
Պատարագ Ժամը 10-ին:
Ոտնլուայ՝ ժամը 4-ին:
Խաւարում՝ ժամը 7-30-ին:
Մանօթ. — Այսօր հոգեհանգիստ չի կատարուիր:

Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Ցիշատակ Զարչարանաց եւ Խաչելութեան
Տեսան Մերոյ Ցիտումի Քրիստոն
Երեկոյեան Ժամերգութիւն եւ Թափօր
Թաղման՝ ժամը 5-ին:

ՎԱՐԴԱՑ Ս. ԻՎՈ ԱՐԱԿԻԿԻ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10-30-ին:
Ոտնլուայ՝ ժամը 16-ին:
Խաւարում՝ ժամը 20-ին:
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Ցիշատակ Զարչարանաց եւ Խաչելութեան
Երեկոյեան Թափօր Թաղման ժամը 17-ին:
Ս. ՊՈՂՈՍ-ՊԵՏՐՈՎ
ԱՖՈՐՎԻ

Ապրիլ 9, Հինգշաբթի
Ցիշատակ Հինգշաբթի
Ապաշխարում Ս. Հաղորդութիւն ժամը 9-ին:
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10-ին:
Ոտնլուայ՝ Երեկոյեան ժամը 17-ին:
Խաւարում՝ ժամը 20-ին:
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Երեկոյեան Ժամերգութիւն եւ Թափօր
Թաղման՝ ժամը 5-ին:

Ս. ՊՈՂՈՍ-ՊԵՏՐՈՎ ԱՖՈՐՎԻ

Ապրիլ 9, Հինգշաբթի
Ցիշատակ Հինգշաբթի
Ակիդք Ժամերգութեանց ժամը 10-ին:
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10-30-ին:
Ոտնլուայ՝ Երեկոյեան ժամը 16-30-ին:
Խաւարում՝ Երեկոյեան ժամը 20-ին:
Ապրիլ 10, Ուրբար
Ցիշատակ Զարչարանաց եւ Թափօր
Ժամը 18-ին:

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼԻԽԱՆՈՂԻՉ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ընթրեաց պատարագ ժամը 11-ին:
Ոտնլուայ՝ ժամը 16-ին:
Խաւարում՝ ժամը 19-ին:
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Թաղման՝ ժամը 17-ին:

Ս. ՅԱԿՈՎ ԼԻՂՈՎ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ժամերգութիւն ժամը 9-ին:
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10-ին:
Կը պատարագէ՝
ԻՍՍԱՀԱԿ ՔՃՆՅ. ՀԵՐԻՄԵԱՆ
Ոտնլուայ՝ ժամը 16-ին:
Կարդ Զարչարանաց ժամը 19-30-ին:
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Թաղման՝ ժամը 17-ին:

ՎԱԼԱՆՍ Ս. ԱԱԶՈՎ

Աւագ Երեկշաբթի, Ապրիլ 7
Ցիշատակ տասը կուսանաց ժամը 18-ին:
Աւագ Հինգշաբթի, Ապրիլ 9
Ս. Հաղորդութեան պատարագ ժամը 12-ին:
Ոտնլուայի արարողութիւն ժամը 18-ին:
Զարչարանաց, Խաւարում
ժամը 20-30-ին:
Աւագ Ուրբար, Ապրիլ 10
Թաղման արարողութիւն ժամը 18-ին:

ՄՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅՑ ՄԱՐՍԵԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ժամը 10-ին Վերջին Ընթրեաց պատարագ:
Կը պատարագէ եւ կը քարողէ՝
ԶԱՏԻԿ ՎՐԴ. ԱԽԵՏԻՔԵԱՆ
Ժամը 17-ին Ոտնլուայ:
Ժամը 19-30-ին Կարդ Խաւարում:
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Ժամը 17-ին Կարդ եւ Թափօր Թաղման:
ՈՒԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆԻՔԻՆ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ցիշատակ Հինգշաբթի
Ցիտում Ս. Հաղորդութիւն ժամը 9-ին:
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10-ին:
Ոտնլուայ՝ Երեկոյեան ժամը 17-ին:
Խաւարում՝ ժամը 20-ին:
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Երեկոյեան Ժամերգութիւն եւ Թափօր
Թաղման Ժամը 17-ին:

Ս. ԼՈՒ-Ս. ԳԵՐՈԳ

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթի
Ժամը 10-ին Վերջին Ընթրեաց պատարագ:
Կը պատարագէ եւ կը քարողէ՝
ՇԱՀԱՆ Ս. ՔՃՆՅ. ՏԵՏԵԿԵԱՆ
Փոքրիկներու Հաղորդութիւն
Ժամը 18-ին Ոտնլուայ:
Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Ժամը 18-ին Կարդ եւ Թափօր Թաղման:

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾՈՒԻՆ ՍԷՆԹ ՄԱՐԿԻՐԻ

Ապրիլ 10, Աւագ Ուրբար
Ժամը 17-ին Կարդ եւ Թափօր Թաղման:
ԾԱՆՈԹՈՒԹԻՒՆ
Թաղման յարգոյ հաւատացեաներէն կը
լուրդուի, ըստ աւանդութեան, նկատի
ունենալ նաև իւղագին նուէրները եկեցւոյ պայծառութեան համար:
ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԻ

AU PROFIT DE L'ÉCOLE TARKMANTCHATZ D'ISSY-LES-MOULINEAUX

— O —

CONCERT DE CHANTS TRADITIONNELS ET MUSIQUE ARMENIENNE

ROSINE TACHDJIAN

et

l'Orchestre de l'Ensemble
«NAVASART»

HAGOP BADOLIAN

et

Maral VARTANIAN - Loucine TACHDJIAN

Avec la participation de :

- Chakée VARTANIAN
- Vahan ELMAYAN
- Hagop ELMAYAN
- Raffi GARABEDIAN
- Kégham BADEM
- Alex TASSIOGLU

le Dimanche 19 Avril à 15 heures 30

Salle Polyvalente de l'ÉCOLE
T A R K M A N T C H A T Z
19-27, Sentier des Epinettes —
92130 Issy-les-Moulineaux

Métro: Mairie d'Issy —
Bus: arrêt Défense-Egalité

POUR TOUS RENSEIGNEMENTS :

TEL. : 01 46 45 65 55

ՅԱՌԱԶԻ ԲԱՐԳԱԿԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԸՆՈՐՅԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄ ՍԱՑԱՆՔ

Նվորի. — Պ. Սերգո Գէրազէրեան 1000
Փրանք:

Ի ՑԻՇԱՏԱԿ

Օր. էլիդապէթ Մուսէեան եւ Տէր եւ
Տէկին կը Մուսէեան իրենց սիրելի մօր՝
Տրուիկ Մուսէեանի
մահուան 10-րդ տարելիցին առթիւ. 1000
Փրանք կը նուիրեն «Յառաջ»ին:

**

Ի յիշատակ Ալֆորդիկ Հայ զաղութիւ
Երիցագոյն անդամին եւ «Յառաջ»ի համարին ընթերցողին թերթին համար
կութենէն ի վեր՝ կարապէն Պատեանի
թարմ յիշատակին Տէր եւ Տէկին Յով-
հանէս Գույումճեան 500 ֆր. կը նուիրեն «Յառաջ»ին:

**

Պր. Վահէ Տամլամէան 500 ֆր. կը նուիրէ «Յառաջ»ին իր կողով՝ ֆալիկ Տամլամէանի թարմ յիշատակին:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐՈՒԿԵԿ
Ս. ԽԱՉ
ԱԹՈՒԱՆԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻ
13, rue du Perehe — 75008 Paris

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-30-ին Ոտնլուայ:

Ժամը 18-30-ին Համապատարապէ:

Ժամը 20-30-ին Խաւարում Գիշեր:

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-30-ին Ոտնլուայ:

Ժամը 18-30-ին Համապատարապէ:

Ժամը 20-30-ին Խաւարում Գիշեր:

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-30-ին Ոտնլուայ:

Ժամը 18-30-ին Համապատարապէ:

Ժամը 20-30-ին Խաւարում Գիշեր:

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-30-ին Ոտնլուայ:

Ժամը 18-30-ին Համապատարապէ:

Ժամը 20-30-ին Խաւարում Գիշեր:

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-30-ին Ոտնլուայ:

Ժամը 18-30-ին Համապատարապէ:

Ժամը 20-30-ին Խաւարում Գիշեր:

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-30-ին Ոտնլուայ:

Ժամը 18-30-ին Համապատարապէ:

Ժամը 20-30-ին Խաւարում Գիշեր:

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-30-ին Ոտնլուայ:

Ժամը 18-30-ին Համապատարապէ:

Ժամը 20-30-ին Խաւարում Գիշեր:

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-30-ին Ոտնլուայ:

Ժամը 18-30-ին Համապատարապէ:

Ժամը 20-30-ին Խաւարում Գիշեր:

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-30-ին Ոտնլուայ:

Ժամը 18-30-ին Համապատարապէ:

Ժամը 20-30-ին Խաւարում Գիշեր:

Ապրիլ 9, Աւագ Հինգշաբթին
Ժամը 17-

Ա. ՔՈՉԱՐԵԱՆԻ ԾԱՌԱՋԸ "ԹՈՒԻՐՔ" Է

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ԹՈՒԻՐՔ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՐԸ ՀՅՅ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ

Հայաստանի նախագահական ընտրութեան նախորդող շըջանին իրեւ թէ իրենց յաջողութեան վաստահ թէ կնածութեան բէ ու ուսանց կողմէ աւելորդ չնկատուեցաւ վարկաթեկութիւ արշաւ մըն ալ: Երեսութապէս տարօրինակ վլլարով հանդերձ, չառ հասկեալի պատճաներով ան թիւրախ առաւ միակ թէ կնածութեան մը. Ի. Քոչարեանը: Երեսութական տարօրինակութիւնը հոյ էր որ ընտրովներու աչքին մրցակից մը արժեզրկելու այդ ջանքը ուղղուած չեղաւ օր. Կ. Դեմիքճանանի մը որ ժամանակաբրէս ներկայութիւն մը կը բերէր ընտրաբառիւ բեմին, իսանդարիչ որո՞ծոնի գրեթէ միակ առաքելութեամբ: Իսկ շատ հասկեալի պատճաները կը կերպարանային նոյն անունին յաղթանակին ամէնէն մօս դառնուելու հանդամանքին մէջ: Աներելի թէ բահաւաւութիւնը ու կը ստանձնէ ամրով հայութեան դժուարագոյն պաշտօն: Սակայն, այդ հետանքարին մէջ ալ տակաւին կը յամենայ Ի. Քոչարեանի արքեպիսկոպոսութիւնին այս անդամ պիտի մոլորէր, հակառակ կրած տառապանքին ու այնքան շողջողուն խոսուում ներու:

Այսօր, վակուած է անկախութեան շըջանի նախահական Գ. ընտրութիւնն ալ: Ի. Քոչարեան այսօր կ'արտասանէ հանդիսաւոր երգումը ու կը ստանձնէ ամրով հայութեան դժուարագոյն պաշտօն: Սակայն, այդ հետանքարին մէջ ալ տակաւին կը յամենայ Ի. Քոչարեանի արքեպիսկոպոսութիւնին այս անդամ պիտի մոլորէր, հակառակ կրած տառապանքին ու այնքան շողջողուն խոսուում ներու:

Երեսութիւն վրդոված թէ բերերու գրով, լրացրու այսպէս նաուր զարարացիութեան ծանօթ շեշտումին: մինչեւ իսկ պնդումը ները «զարարացիութեան» հասած են «թրքութեան» աստիճանին: Կարելի չէ անշուշտ գիտնալ թէ ո՛վ է ստոյդ հեղինակ անդամ հետաքրանքներու անուր զարարացիութեան ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը ները «զարարացիութեան» հասած են «թրքութեան» աստիճանին: Կարելի չէ անշուշտ գիտնալ թէ ո՛վ է ստոյդ հեղինակ անդամ հետաքրանքներու անուր զարարացիութեան ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը ները «զարարացիութեան» հասած են «թրքութեան» աստիճանին:

Երեսութիւն վրդոված թէ բերերու գրով,

որոնք հերքումի, լուսարանութեան մըզ զումով էջեր կը հաստարակեն, կը ստորագրին, կայարին պատկանողը անոր տալու նպատակով:

Մրտակու արշաւէն չամար անդամ հետաքրանքներու համար անդամ հետաքրանքներու այս էջերը, որովհետեւ ճիշտ է որ Ի. Քոչարեանի ընտանիքին, մտերիմներու շըջանակին, ծագումին մասին գրեթէ ոչինչ ծանօթ է հանրութեան լայն շըջանակներու:

Այս առումով ամէնէն պէքանախուր նըլկարագրի բաժին մըն է, ոչ իսկ էջը ծաւալով, որ տեղ գտած է «Առաւու» ի Մարտ 27-ի թիւնին մէջ: Հոյ կըսուի որ լոնթերու բազմաթիւ ինդրանքներուն ընդուածելով պատրաստաւած է բաժինը. կ'ըսուի նաև իր բաժինը թէ որ այս անդամ պատուածին ու ամէն տեսակ յեղապաշտութիւն եւ հանդամ պատասխանի կը յամենա ի Սամականի ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը:

Ի. Քոչարեանի ծնողը մասին համար անդամ հետաքրանքներու այս էջերը, որովհետեւ ճիշտ է որ Ի. Քոչարեանի ընտանիքին, մտերիմներու շըջանակին, ծագումին մասին գրեթէ ոչինչ ծանօթ է հանրութեան լայն շըջանակներու:

Այս առումով ամէնէն պէքանախուր նըլկարագրի բաժին մըն է, ոչ իսկ էջը ծաւալով, որ տեղ գտած է «Առաւու» ի Մարտ 27-ի թիւնին մէջ: Հոյ կըսուի որ լոնթերու բազմաթիւ ինդրանքներուն ընդուածելով պատրաստաւած է բաժինը. կ'ըսուի նաև իր բաժինը թէ որ այս անդամ պատուածին ու ամէն տեսակ յեղապաշտութիւն եւ հանդամ պատասխանի կը յամենա ի Սամականի ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը:

Ի. Քոչարեանի ծնողը մասին համար անդամ հետաքրանքներու այս էջերը, որովհետեւ ճիշտ է որ Ի. Քոչարեանի ընտանիքին, մտերիմներու շըջանակին, ծագումին մասին գրեթէ ոչինչ ծանօթ է հանրութեան լայն շըջանակներու:

Այս առումով ամէնէն պէքանախուր նըլկարագրի բաժին մըն է, ոչ իսկ էջը ծաւալով, որ տեղ գտած է «Առաւու» ի Մարտ 27-ի թիւնին մէջ: Հոյ կըսուի որ լոնթերու բազմաթիւ ինդրանքներուն ընդուածելով պատրաստաւած է բաժինը. կ'ըսուի նաև իր բաժինը թէ որ այս անդամ պատուածին ու ամէն տեսակ յեղապաշտութիւն եւ հանդամ պատասխանի կը յամենա ի Սամականի ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը:

Ի. Քոչարեանի ծնողը մասին համար անդամ հետաքրանքներու այս էջերը, որովհետեւ ճիշտ է որ Ի. Քոչարեանի ընտանիքին, մտերիմներու շըջանակին, ծագումին մասին գրեթէ ոչինչ ծանօթ է հանրութեան լայն շըջանակներու:

Այս առումով ամէնէն պէքանախուր նըլկարագրի բաժին մըն է, ոչ իսկ էջը ծաւալով, որ տեղ գտած է «Առաւու» ի Մարտ 27-ի թիւնին մէջ: Հոյ կըսուի որ լոնթերու բազմաթիւ ինդրանքներուն ընդուածելով պատրաստաւած է բաժինը. կ'ըսուի նաև իր բաժինը թէ որ այս անդամ պատուածին ու ամէն տեսակ յեղապաշտութիւն եւ հանդամ պատասխանի կը յամենա ի Սամականի ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը:

Ի. Քոչարեանի ծնողը մասին համար անդամ հետաքրանքներու այս էջերը, որովհետեւ ճիշտ է որ Ի. Քոչարեանի ընտանիքին, մտերիմներու շըջանակին, ծագումին մասին գրեթէ ոչինչ ծանօթ է հանրութեան լայն շըջանակներու:

Այս առումով ամէնէն պէքանախուր նըլկարագրի բաժին մըն է, ոչ իսկ էջը ծաւալով, որ տեղ գտած է «Առաւու» ի Մարտ 27-ի թիւնին մէջ: Հոյ կըսուի որ լոնթերու բազմաթիւ ինդրանքներուն ընդուածելով պատրաստաւած է բաժինը. կ'ըսուի նաև իր բաժինը թէ որ այս անդամ պատուածին ու ամէն տեսակ յեղապաշտութիւն եւ հանդամ պատասխանի կը յամենա ի Սամականի ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը:

Ի. Քոչարեանի ծնողը մասին համար անդամ հետաքրանքներու այս էջերը, որովհետեւ ճիշտ է որ Ի. Քոչարեանի ընտանիքին, մտերիմներու շըջանակին, ծագումին մասին գրեթէ ոչինչ ծանօթ է հանրութեան լայն շըջանակներու:

Այս առումով ամէնէն պէքանախուր նըլկարագրի բաժին մըն է, ոչ իսկ էջը ծաւալով, որ տեղ գտած է «Առաւու» ի Մարտ 27-ի թիւնին մէջ: Հոյ կըսուի որ լոնթերու բազմաթիւ ինդրանքներուն ընդուածելով պատրաստաւած է բաժինը. կ'ըսուի նաև իր բաժինը թէ որ այս անդամ պատուածին ու ամէն տեսակ յեղապաշտութիւն եւ հանդամ պատասխանի կը յամենա ի Սամականի ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը:

Ի. Քոչարեանի ծնողը մասին համար անդամ հետաքրանքներու այս էջերը, որովհետեւ ճիշտ է որ Ի. Քոչարեանի ընտանիքին, մտերիմներու շըջանակին, ծագումին մասին գրեթէ ոչինչ ծանօթ է հանրութեան լայն շըջանակներու:

Այս առումով ամէնէն պէքանախուր նըլկարագրի բաժին մըն է, ոչ իսկ էջը ծաւալով, որ տեղ գտած է «Առաւու» ի Մարտ 27-ի թիւնին մէջ: Հոյ կըսուի որ լոնթերու բազմաթիւ ինդրանքներուն ընդուածելով պատրաստաւած է բաժինը. կ'ըսուի նաև իր բաժինը թէ որ այս անդամ պատուածին ու ամէն տեսակ յեղապաշտութիւն եւ հանդամ պատասխանի կը յամենա ի Սամականի ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը:

Ի. Քոչարեանի ծնողը մասին համար անդամ հետաքրանքներու այս էջերը, որովհետեւ ճիշտ է որ Ի. Քոչարեանի ընտանիքին, մտերիմներու շըջանակին, ծագումին մասին գրեթէ ոչինչ ծանօթ է հանրութեան լայն շըջանակներու:

Այս առումով ամէնէն պէքանախուր նըլկարագրի բաժին մըն է, ոչ իսկ էջը ծաւալով, որ տեղ գտած է «Առաւու» ի Մարտ 27-ի թիւնին մէջ: Հոյ կըսուի որ լոնթերու բազմաթիւ ինդրանքներուն ընդուածելով պատրաստաւած է բաժինը. կ'ըսուի նաև իր բաժինը թէ որ այս անդամ պատուածին ու ամէն տեսակ յեղապաշտութիւն եւ հանդամ պատասխանի կը յամենա ի Սամականի ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը:

Ի. Քոչարեանի ծնողը մասին համար անդամ հետաքրանքներու այս էջերը, որովհետեւ ճիշտ է որ Ի. Քոչարեանի ընտանիքին, մտերիմներու շըջանակին, ծագումին մասին գրեթէ ոչինչ ծանօթ է հանրութեան լայն շըջանակներու:

Այս առումով ամէնէն պէքանախուր նըլկարագրի բաժին մըն է, ոչ իսկ էջը ծաւալով, որ տեղ գտած է «Առաւու» ի Մարտ 27-ի թիւնին մէջ: Հոյ կըսուի որ լոնթերու բազմաթիւ ինդրանքներուն ընդուածելով պատրաստաւած է բաժինը. կ'ըսուի նաև իր բաժինը թէ որ այս անդամ պատուածին ու ամէն տեսակ յեղապաշտութիւն եւ հանդամ պատասխանի կը յամենա ի Սամականի ծանօթ մինչեւ իսկ պնդումը:

Ի. Քոչա

Այրի Տիկին Անոյշ Բաղդեսնց (Նիս),
Տէր և Տիկին Պիլ Մաք Գէյլ - Բաղդ-
եսնց և զատկը՝ Աննա - Սոֆի (Նիս-
եռք),
ինչպէս նաև ազգականները՝
Ա. Մերունեան (Լոս - Անձըլը),
Մ. Յարութիւնեան (Լոս - Անձըլը),
Ք. Մազիկեան (Նիս - Ենքը),
Լ. Մելիք - Ամանեան (Թէհըան),
Է. Յարութիւնեան (Պիլսէլ),
Մ. Սահակեան (Մթէյլթ - Գալէճ),
Յաւ ի սիրտ կը գուժեն իրենց ամուս-
նոյն, հօր, մեծ - հօր եւ քեռայրին»

ՓՐՈՑ. ԱՆԵՔՍԱՆԴՐ ԲԱՂԴԵՍՆՑԻ

(Նախկին Տեսուչ Թէհըանի
Բժշկական Ֆաբիւլը)

յանկարծական մահը:

Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի,
Նիսի Ա. Աստուածածին Եկեղեցին, Ապ-
րիլ 14, Երեքարթի, ժամը 10.45-ին,
ապա Հանդուցեալին մարմինը կը փո-
խարժուի Պոռտ Քաղաք, ամփոփուելու
համար իր ընտանեկան դամբարանին մէջ:

Մասնաւոր մահազդ զրկուած չըլլալով,
կը խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ համա-
րել:

Կը խնդրուի նաև ծաղիկ չլրկել, եւ
փոխան ծաղիկը նուիրատուութիւն չնել
բարենակատակ ազգուուտ ձեռնարկներու:

L Y O N

U. G. A. B.

Hommage aux victimes du Génocide arménien

DU GOLGOTHA OTTOMAN
AU GOULAG SOVIETIQUE
LA DESTRUCTION
DE L'ÉGLISE ARMÉNIENNE
(1915 - 1938)

CONFERENCE
de SAHAK SUKIASSYAN
le Dimanche 19 Avril à 16 heures

Dans les salons de l'UGAB
12, rue Emile-Zola — 69002 LYON
— Entrée libre —

DATE A RETENIR

FÊTE CHAMPETRE ANNUELLE

de l'A. A. A. S.
Ա. Գ. Ա. Ս. Ա. Խ. Ա. Վ. Ա. Վ.

le Dimanche 7 Juin
à la Maison de Retraite de
MONTMORENCY

AU PROFIT DE L'ÉCOLE TARKMANTCHATZ D'ISSY-LES-MOULINEAUX — O —

CONCERT DE CHANTS TRADITIONNELS ET MUSIQUE ARMENIENNE

ROSINE TACHDJIAN

et

l'Orchestre de l'Ensemble
«NAVASART»

HAGOP BADOLIAN

et

Maral VARTANIAN - Loucine TACHDJIAN

Avec la participation de :

- Chakée VARTANIAN
- Vahan ELMAYAN
- Hagop ELMAYAN
- Raffi GARABEDIAN
- Kégham BADEM
- Alex TASSIOGLU

le Dimanche 19 Avril à 15 heures 30

Salle Polyvalente de l'ÉCOLE
T A R K M A N T C H A T Z
19-27, Sentier des Epinettes —
92130 Issy-les-Moulineaux

Métro: Mairie d'Issy —
Bus: arrêt Défense-Egalité

POUR TOUS RENSEIGNEMENTS :

TEL : 01 46 45 65 55

Setrak

150 Ancienne route de Beaujeu - GLEIZE BP 421

69653 Villefranche sur Saône

Tél : 04 74 62 47 00 - Fax : 04 74 68 20 09

ՀԱՅ ԿԱՐՈՒՒԿԵ
Ս. ԽԱՉ
ԱԹՈՒԱՆԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻ
13, rue du Perche — 75003 Paris

Ա. Ա. ՇԱԲՈՒԱՅ ԺԱՐԱԲ Ա. ԽԱՐՈՂՅՈՒԹԻՒՆԵՐ
Ալաք Ալաքար, Ապրիլ 10
Ժամը 18-ին Երեկուեան Ժամերգու-
թիւն - Կարդ Թաղմանն Քրիստոնի:
Ալաք Շաբար, Ապրիլ 11
Ժամը 17-ին Ճրագալոյց Զատկի:
Ժամը 18-ին Հանդիսաւոր պատարագ:
Կիրակի Զատիկի - Տօն Յարութեան պատառսի
Ժամը 11-ին Հանդիսաւոր պատառսի
Օր Մեռելոց Երկուշաբթի, Ապրիլ 13
Ժամը 11-ին պատարագ վասն Ննջեցե-
լու:

ԱԻԱԳ ՇԱԲԱԹ ԵՒ ԶԱՏԻԿ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՅԱՑՈՅՑ

Ս. ՅԱԿՈԲ - ԼԻՆ

Ալաք Շաբար, Ապրիլ 11
Ճրագալոյց Զատիկի, Խորու
Սկիզբ Ժամերգութեան Ժամը 16.30-ին:
Կատարագ Ժամը 17-ին:
Կը պատարագէ՝
ԻՍԱԿԱՅ ՔՀՆՅ ՀԱՅԻ ՀԱՅ

Կիրակի, Զատիկի
Ժամերգութեան Ժամը 8.30-ին:
Պատարագ Ժամը 10-ին:

Օրուան պատարագը կը Ժամուցանէ և
Կը քարոզէ՝

ՆՈՐԱՄՆ ԵՊԻՄԿ. ԶԱՐԱՄԵՅԱՆ
Հայրապետական Պատուիրակի Փոխանոր
Խոն - Ալիկ Հայոց

Բաղմաձայն Երկեցողութեաները կը
կատարուին Եկեղեցւոյս Կոմիտաս Կո-
չամամբին կողմէ, Կեկավարութեամբ՝
Պր. Յովհաննէս Պէրակէրեանի:
Երկուշաբթի, Մեռելոց
Ժամը 10-ին պատարագ եւ Հոգեհան-
դուս:

ՎԱԼԱՆՍ - Ս. ԱԱՀԱԿ

Ալաք Շաբար, Ճրագալոյց

Խթման արարողութիւն Ժամը 17-ին:
Կիրակի, Զատիկի

Ժամերգութեան եւ պատարագ Ժամը

10.10-ին:

Երկուշաբթի, Մեռելոց
Ժամերգութեան եւ պատարագ Ժամը

10.15-ին:

ՄՐՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆԶԱՑ
ՄԱՐՍԵԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ալաք Շաբար - Սկիզբ Ժամերգութեան

Ժամը 16.30, Խթման պատարագ Ժամը

17-30:

Կիրակի, Զատիկի - Ժամերգութիւն
Ժամը 9.15, պատարագ Ժամը 10.30:
Երկուշաբթի, Մեռելոց - Պատարագ
Ժամը 10-ին, յաւարա պատարագի Հոգե-
հանդիսա Վասն Համօրէն ննջեցելոց:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ՝

ԳԱՅԻՆԿ ՔՀՆՅ ՀԱՅՄԿԱՅԱՆ

Կիրակի, Զատիկի

Ժամերգութիւն Ժամը 9.30-ին:

Պատարագ Ժամը 11-ին:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ Հոգեհան-
դուս:

ՄԵՍՐՈՑ Ա. ՔՀՆՅ ՀԱՅՄԿԱՅԱՆ
Երկուշաբթի, Յիշատակ Մեռելոց
Պատարագ եւ Հոգեհանդիսա Ժամը

10.45-ին:

Ա. ՊՈՂՈՍ-ՊԵՏՐՈՎ
ԱԼՖՈՐՆԻ

Շաբար, Ս. Զատիկի

Ժամերգութիւն Ժամը 17.30-ին:

Կիրակի, Զատիկի

Ժամերգութիւն Ժամը 9-ին:

Պատարագ Ժամը 10-30-ին:

Երկուշաբթի, Յիշատակ Մեռելոց

Սկիզբ Ժամերգութեան Ժամը 9.30-ին:

Պատարագ Ժամը 10.30-ին, որու աւար-
տին Հոգեհանդիսա կը ատարուի «Վասն
Համօրէն ննջեցելոց»:

ՀԱՅԻ
Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱԽՈՐԻ

Շաբար, Զատիկի

Ժամերգութիւն Ժամը 17.30-ին:

Կիրակի, Զատիկի

Ժամերգութիւն Ժամը 8.30-ին:

Պատարագ Ժամը 10-ին:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ՝

ՀԱՅԻ Վ. ՔՀՆՅ ՀԱՅՄԿԱՅԱՆ

Կիրակի, Զատիկի

Ժամերգութիւն Ժամը 9-ին:

Պատարագ Ժամը 10-30-ին:

Երկուշաբթի, Յիշատակ Մեռելոց

Սկիզբ Ժամերգութեան Ժամը 9.30-ին:

Պատարագ Ժամը 10.30-ին:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ՝

ՀԱՅԻ Վ. ՔՀՆՅ ՀԱՅՄԿԱՅԱՆ

Կիրակի, Զատիկի

Պատարագ Ժամը 10-ին:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ՝

ՀԱՅԻ Վ. ՔՀՆՅ ՀԱՅՄԿԱՅԱՆ

Կիրակի, Զատիկի

Պատարագ Ժամը 10-30-ին:

Յանդարձական Հայութիւն:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ՝

ՀԱՅԻ Վ. ՔՀՆՅ ՀԱՅՄԿԱՅԱՆ

Կիրակի, Զատիկի

Պատարագ Ժամը 10-ին:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ՝

ՀԱՅԻ Վ. ՔՀՆՅ ՀԱՅՄԿԱՅԱՆ

Կիրակի, Զատիկի

Պատարագ Ժամը 10-30-ին:

Հ. Բ. Ը. Մ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ - ՏԵՄԻՐՁԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Գրեց՝ ՀՐԱՆԴ ԱՃԵՄ ԵԱՆ

Գալլիքորնիոյ մէջ բացուսած ամէերեկի
հայ ամէնօրեայ 4-րդ դպրոցը կը հա-
գիսանայ Հ. Բ. Լ. Միութեան Մանո-
եան - Տեմիրձեան վարժարանը, սկզբն
կան անուսով՝ Ս. Պետրոս - Հ. Բ. Լ.
հայլական ամէնօրեայ վարժարան :

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը (Հ.Բ.Բ.Մ.), որ աշխարհում չորս ցամաքամասերուն հասած է առաջան 20 ամէնօրեայ վարժարաններ, կրնար անմասն մնալ ամերիկեան հովայ ծայր տուած գպլոցաշխնութեարշաւուէն եւ չունենալ իր իսկ կողմէ հինուած հայկական վարժարան մը:

1964-ին, ինսինույթ մէջ «Ֆերահեստական ազգային վարժարանի», 1965-ին՝ Մաթեմատիկական մէջ «Մեսրոպեան» ազգային վարժարանի եւ 1969-ին՝ Հոլիվում մէջ «Ալեք Փիլիպոս» ազգային վարժարանի բացումէն ետք, կրթական հաստատութիւններու շուրջ ստեղծուած հետաքրքրութենէն ու խանդավառութենէն ողջ ուրուած, եւ նկատի առած, յարաբեր վար կարձ ժամանակամիջոցի մը մէջ ահաստատութիւններու արձանագրած հաճումներն ու աշակերտառութեան թագավոր, Հ. Բ. Լ. Միութեան օրուան պատահանատուններ գեղեցիկ գաղափակ կ'ունենան նոր դպրոց մը եւս բանակու Անձը լըսի շրջանին մէջ, ուր հատառուած հայ բնակչութեան թիւը զգաց մը արձանագրած էր 1970-ական իւրականներու սկիզբները:

Օրուան պատասխանատուներուն՝ իր երազը իրականութիւնն գարձնելու մարմէջ, վստահութիւնն ներշնչած պէտք ըլլայ Հ. Բ. Լ. Մ. -ի ցկեանս նախագահազարյան բարեբար Ալեք Մանուկեն գրական տրամադրութիւնը այն առեռնարկի նկատմամբ, որ կը միտի բունքներու հայեցի գաստիարակութեալ լնդհանրապէտուն հայապահպանման։ Նոնք վստահ էին որ Ալեք Մանուկեան բավիր պիտի ըլլար իրենց գալոցանութեան ծրագրի իրագործման համարնաւանդ ու 1971-ին ան 100 հայտուլար նուիրած էր Հոլիկուսարի «Ալեք Գլիպոս» ազգային վարժարանին, իր խօսուն վկայութիւն հայկական դպրանական պատրաստութեան նկատմամբ իր ունեց հաւատքին։

Իրենց երազը իրականութիւն դարձն
վճառկանութեամբ ի մի կը հաւաքո
հայկական վարժարանին նախախնամա
գերին հաւատացող եւ գաղութին ազգ
յին կեանքին մէջ վաստակ ունե
գէմքեր, ինչպէս՝ Ասատուր Համե
Քարսեղ Գարթալեան, Գէորգ Մանտ
եան, Ճիմ Տորեան, Օշին Քէշիշեան, Զ
ւէն Ալքեան եւ Վահէ Քարեան, որոնք
ի բարին կը հետապնդեն հայկական
դպրոց մը հիմնելու իրենց նպատա
կրագործումը: Անոնք կը բախին թեր
հաւատներու ընդդիմութեան, սակա
չեն քնիրկիր իրենց հաւատքին մէջ:
Դիմեն չ, Բ, Ը, Մ-ի գիեանու նախա

Ալեք Մանուկիսինին եւ անոր զօրակցուեցէն քաջալերուած՝ 1974-ին կողը գպրոցը հիմնել Հ. Բ. Լ. Մ. -ի անուն
և անունինի հայության համար հայության համար հայության համար

Նոր հողամասի մը դնումով եւ ա
վրայ գլորցաշնչքի մը կառուցումով ն
թական ծանր յանձնառութեան ա
չմտնելու համար, յանձնախումբը
բոշէ դիմել Վէն Նայսի Ս. Պետրոս Ե
ղեցւոյ ծխական խորհուրդին, որպէս
եկեղեցւոյ ըրջափակին մէջ գոյութիւն
նեցող կառոյցներէն օգտուելու ար
նութիւն ստանայ, եւ այս հիմնու
դպրոցի գէթ սկզբնական ըրջանին համ
Տարի մը տեւած շփումները, բանակց
թիւններն ու ժողովները կը հանդիպ
կարգ մը խոչընդուներու մինչեւ որ
Մայիս 26-ին Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ
բահին մէջ կը զումարուի պատմա
ժողով մը, որուն ներկայ կ'ըլլան թիւ
առաջնորդը վաշէ Արք. Յովսէփի
Եկեղեցւոյ Հովիլ Շահէ Ա. Քհայ. Սես
մեան, ազգային բարերար Ալեք Ման
եան, Հ. Բ. Բ. Մ. Դ. կարիչ տնօրէն Բ

ՄԱՐՄԱՐ

30 AUGUST

«ՈՏՆԱԶԱՅՆԴ ԿԸ ԳՐԿԵՄ»

Օննիկ Ֆշբճեան, որ արդէն միշտ սու-
կաւախօս էր, բոլորովին սակաւախօս կը
դառնալու երդ Գնալըի իւ տան մէջ կը հու-
րընկալէր երկու Յակոբինէրը՝ Մարթա-
եան ու Մնձուրի եւ մեզ։ Իր հայրը Տէր
Թէոդորոս, որ ուսեալ չէր, բայց հաղոր-
դական ու համակլիւր մարդ էր, նմանու-
թիւն կատարուած էր առաջապահ Անդրեան և

պէս չէր խօսել եւ ուշադրութեամբ ականչ
կռւտար խօսակցութիւններուն։ Իսկ
մե՞նք, Խրամունի, Զահրատ, ես, եր-
բամն Անդամն խօփք, մենք կը խօսէի՞նք:
Ո՞չ։ Մենք ալ լողհանբապէս կը լոէի՞նք,
որովհեան հոն ուր Մարթահանը կար,
ամէն մարդ կը լոէր, միայն մտիկ կ'ը-
նէր։ Բայց մէր բոլորին մէջ, ամէնէն եր-
ջանիկը Օննիկն էր։ Գիտէ՞ր որ իր այդ
հրաւէրները մէր պատմութեան պիտի
անցնէին, մեզի համար անմոռանալի պի-
տի մնային։ Ո՞չ։ Այդ չէր։ Ան պարզապէս
երջանիկ էր, որ իր առունը դարձուցած
էր երկու մեծութիւններու հանդիպման
թատերաբեմը։ Մեզ ալ հանդիսատես
դարձուցած էր այդ թատերաբեմին դի-
մաց։ Անխօս, գէճքին վրայ սրամիտ ժը-
պիս մը, ան կը հետեւէր մէր խօսակցու-
թիւններուն եւ իր սիրառ կ'ուսեցնէր ըն-
կերսիրական ու մարդասիրական զգա-
ցումներով։

«Ոտնաձայն մը կը լսոի,
Գետին կ'իշնամ երեսս հողին
Այդ ոտնաձայնը կը գրկեմ»

Այս երեք տողերով վերջացուցած էլ
ան «Առանձնութիւն» անունը երկարաշումն
մէկ բանաստեղծութիւնը: Շա՞տ տառա-
պած էր առանձնութենէ: Խսկապէս այն-
քան մեծ կարօտ մը ունէ՞ր ոտնաձայնե-
րու: Դիւրի՞ն է հաւատալ որ առանձնու-
թենէ կրնայ տառապիլ մէկը, որ երկար
տարիներ զործած է որպէս ուսուցիչ եւ
տնօրին: Պէտքեան Ազգային վարժարանը
որուն տնօրինն էր, ո՛վ գիտէ առտուընէ
մինչեւ իրիկուն ինչպէս կը թնդար չա-
րաձափ աշակերտներու պոռչտուքներով ո-
ոտնաձայներով: Անտարակոյա ան շաս-
կը սիրէր աշակերտները, շատ կը սիրէւ
այդ ոտնաձայները, բայց երբեմն կա-
րօտով չէ՞ր սպասեր որ հեռանար այ-
ոտնաձայներէն, առանձին մնար ու բա-
նաստեղծութիւն մը գրէր իր սրտին ու-
ղածին պէս:

Իր «ԽԵՆԹԻ խօսք, խենթի պատմութիւն» գիրքը հրատարակուեցաւ 1970-ի Միլիթարեան Սանուց Միլիթեան նախաձեռնութեամբ։ Խենթուրախութեամբ մողջունեցինք մեր սիրելի ընկերոջ այս գիրքը, որովհետեւ չէինք գիտեր թէ ամիացն հինգ տարուան կեամնք մը ունենիր իր առջեւ։ Սրամիտ պատմուածքներ, սիրովով ու մարդարական զգացուածներու օծուն բանաստեղծութիւններ, եւ քիչ մը ալ հեղնանք, բայց ամէն բանէ առաջ

գտնուի վեցուկէս արտավար տարածութեամբ դալու մը 18 դասարաններով զբաղարանով, հանդիսարահով եւ դրա սենեկային յարմարութիւններով։ Կողմուի բարերար Ալեք Մանուկեանին, որ կը խոստանայ մեծագումար նուիրատութիւն մը, պայմանով որ գաղութիւն իր նիւթական մասնակցութիւնը բերէր այդ նպատակին իրագործման։

Առ այդ, կը կազմուի հանգանակի
յանձնախումբ մը, որ կարճ ժամանակ
ւան մէջ կը յաջողի հաւաքել 600 հա-
ղար տոլարի գումար մը: Տէր ե-
Տիկին Ալեք եւ Մարի Մանուկեան 2 մի-
լիոն տոլար կը նուիրեն: Կը գնուի Քա-
նոկս Փարքի Օքտէյլ պղողոտային վրա-
գտնուող վեցուկէս արտավար տարածու-
թեամբ զպրոցական կալուածը, որ սեփա-
կանութիւնը կը դառնայ Բարեգործակա-
նի:

(Մնացեալը յաջորդով)

մարդոց հետ միասնութիւն։ Այս է
Ֆէլքեանին ակնկալութիւնը կեանքի մէջ՝
թերեւս ալ կը կարծէք թէ այս էր միայն
որովհետեւ ան երկար ժամանակ չունենա-
ցաւ մատածելու համար թէ տակալին ի՞նչ-
ողէ ոք էր ակնկալէք կեանքէն։ Այդ պա-
շանին յայտնի էր թէ ի՞նչ կ'ակնկալիքը
ինք էր որ այս հարցումին պատասխան
կուտար «Ինչ որ կ'ուզեմ» անուն բա-
նաստեղծութիւնը։

«Ո՞չ ինձկական կերպարը քանի,
Ո՞չ չինական բրինձն սպիտակ,
Ոչ գաղիւական սէրը բորբ,
Ոչ ուխսֆին յորդ,
Ոչ գանձն հսկայ Ամերիկայի:
Մանօքէն ամծանօքէն
Աշխարհի չորս ծագերէն
Բարե՛ւ մը լոկ սրտարուխ»:

Սրտաբուխ այդ բարեւներէն շատ
պիտի անհետանային երթ ան «Մարմարա»
մէջ պիտի սկսէր սուր ակնարկներ հրա-
տարակել Տակառենց ծածկանունով
«Մանրապատում» անուանած էք ինք ար-
ակնարկները : Այդ ակնարկներուն մէջ ա-
միայն սրբամիտ չէր, այլ նաև խիստի
Երբեմն կը գժուարձնայի սա կամ նա ափ-
նարկը հրատարակելու, կը բացարձի-
որ գիւրին չէր հրատարակել այդ գրու-
թիւնը : Ան առանց բան մը լսելու, հետ-
և նական արտայայտութեամբ մը կը գրա-
տէր սեւ շրջանակով ակնոցին ետեւէն և
այդ լուրթեամբ իսկ բայց կ'ուզէր,

— Գիտէի որ պլիսի չհրատարակեն բայց միայն կարդա՛, այդ ալ կը բաւէ:
Կը ձաղկէք ազգային այն բարքերը որոնք այլասերումք ճամբան բռնած էին Պատրաստած էք շատ սրամիտ ու հեղնական «Բացատրական քառարան» մը որ համաձայն, օրինակ, ազգարակ բարք նշանակէք՝ Պետական ու ազգային հատատութիւն որմէ կ'օգտուին կարգ անձներ, թիկնաթոռ՝ կը նշանակէք ազգային աթոռը որ իր վրայ նատապդակ մարդը մեծ կը ցուցնէ, ակնարկ կը նշանակէք հպանցիկ այն նայուածք որով կը դիտուին ու կը կառավարուե՛ մեր համայնքին հաստատութիւնները, ոզօթարար՝ կը նշանակէք հոգեւորակներու յատուկ ածական որուն կարելի հանդիպի միայն իրենց նամակներու մէջ ստորագրութենէն առաջ, ժողովական՝ կը նշանակէք անձ մը որ ժողովի կը մասնակցի օրուան յունութիւնը թթափելու եւ շաղակրատելու իր պատասխանական գործադրութենէն առաջ, ժողովական՝ կը նշանակէք անձ մը որ ժողովի կը մասնակցի օրուան յունութիւնը թթափելու եւ շաղակրատելու իր պատասխանական գործադրութենէն առաջ, ժողովական՝ կը նշանակէք ինեղած մարդոց բարձրութիւնը մութիւն մը որ իսեր կը սպասէ ազգայի ժողովներէ, նույիքատու՝ կը նշանակէք սիրոյ սեղաններու առաջնակարգ գերաբանէն կ'ելլէ, և այլն :

Օննիկ Թէլճեանը չէի՞ն խաչեր, եթէ
այս քանիքը այսօր ըսէր մէր համայնքա-
րին կեանքքին համար:

типы

«LE MONDE» (3 avril)

Այս խորագրին տակ Ալեքսանդր Առիք
(Գուռիկ էնթէրնասիոնալի քաղաքական
խմբագրապետը) յօդուած մը ստորակը-
րած է ուր տեղ գտած են նաև քանի մը
տողեր Հայաստանի վերաբերեալ: Այս կը
գրէ . «Հեռաւոր, բայց այնիքան հաս-
տարիմ Հայաստանի մէջ, մեծ շրջան
եախկին սատրապը՝ Կարեն Գեմբետին
Ա. շրջանին հաւասար արդիւնք ձեռք գր-
գեց Ռուպէր Քոչարեանի հետ, այս վեր-
ջինն ալ գործի գլուխ դրուած Մուկու-
յէն զրկուած ՔԱԿ-Կէ-Թէ-ի գործօն պա-
հեստի մէկ հին ծանօթին՝ Անդրոնիկ
Միհրանեանի մեքենայութիւններով, մե-
տք մը, հայ ընտրողները՝ կրտսելու-
էին իրաւաքարի դեր Խաղալու 1998-ին
մենամարտի մը մէջ որ դէմ առ դէմ կը
հանիր բրեժնեւի մարդ մը Ադրբյանի
մարդու մը մարդուն . . . :

ՄԱՐՄԱՐ

ՅՈՒՂԱՏԵՏՐ

ԱՆԴՐԻԱՆ

Raymond H. KEVORKIAN

L'extermination des déportés arméniens ottomans dans les camps de concentration de Syrie-Mésopotamie (1915-1916)

Գրեց՝ Ա. Պէթէր ԵԱՆ

Անցեալ Մարտ ամսուն լոյս տեսաւ վերոյիշեալ խորագրով Ֆրանսայի Հ. Բ. Լ. Միութեան տարեկիրքի Բ. հատողը (1)։ Ան այս անդամ յատկացուած է Ա. Համաշխարհային պատերազմի ընթացքին մեծ Եղեռնին վերապրողներու եւ Հայողողութային ակամայ ականատես օտարդիւանագիտական գործակալներու վկայութիւններուն։ Հատողը՝ 336 էջ, չորս գլխաւոր բաժիններէ կը բաղկանայ, որոնց իւրաքանչիրին անջատորէն պիտի անդրադապնանք։

Ա. բաժինը ընդլարձակ ներածական մընէ որ գրի առնուած է Ռէյմոն Յ. Գէորգ- և անի կողմէ: Գէորգեանի կը պարտինք նաեւ տարեգիրքին Ա. հատորին հարատա- րակութեան նախաձեռնութիւնը. ան լոյս տեսած էր 1995-ին, բազմաթիւ հեղինակ- ներու ուսումնասիրութիւններով: Այս ան- գամ Ո. Գէորգեան ձեռնարկած է մէծ ե- ղենին Սուրիոյ եւ Միջազգետքի ճամբար- ներէն բախտի բերումով ճողովարած, կարգ մը վերապրոցներու վկայութիւնները Փը- րանսերէնի թարգմանելու: Սոյն վկա- յութիւնները ատենօք գրի առնուած եւ հաւաքուած էին ծանօթ հարապարակա- գիր Արամ Անտոնեանի կողմէ եւ ցարդ անտիպ մնացած: Այս փաստաթուղթե- րուն բնագիրները այսօր պահուած են Փարիզի նուպարեան դբադարանը որուն առաջին պատասխանատու վարիչն էր Ա- րամ Անտոնեան, մահացած՝ 1951-ին:

Անուշտ այսան կարեւոր նիւթ մը ա-

լամացուած կիներն ու փոքրերը: Բատ կարգ մը վկայութիւններու, կարգ մը վայրերու մէջ չկամ մահմետական տուն մը ուր մէկ կամ երկու փոքր հայ աղջիկ չգտնուէր:

Հատորին Բ. բաժինը (էջեր՝ 61 – 215) որ գլխաւոր մասն է, ունի 59 վկայու- թիւններ: Ասոնց շուրջ մէկ երրորդը Ա- րամ Անտոնեանի անձնական վկայու- թիւններն են: Անտոնեան մինչեւ Մէսքէնէ (Եփրատի աջ եղինքին անչուք քաղաքը մը) աքսորուած էր եւ յաջողած էր երկար ժամանակ հոն պահուած մնալ: Մէնք այս բաժնին մէջ յատկապէս հետաքրքրական դտանք զանազան անձերու վկայութիւն- ները որոնք մեզի կը տեղեկացնեն երրորդ կամ չորրորդ աստիճանի դիրք ունեցող մահմետական պաշտօննեաներու տարա- գիրներու հանդէպ որդեգրած վար- մունքը: Պարզ է թէ Թալիչաթի եւ Էնվէրի ցեղասպանութեան ծրագիրը յաջողու-

թացաւ նոր էջ մը՝ «Լեզուական – բանա- սիրական» խորագրին ներգետէ: Թէրթին այդ շրջանի արտօնատէրը՝ Սեղա եւ Պետրոս Զօպէան այս անդամ եւս ծառա- յասէր մէրձեցումով արտօնած էին որ թէրթին մէջ ամիսը անդամ մը հրատա- րակուի նմանօրինակ էջ մը, որ ծանր բո- վանդակութիւն ունենալով հանդերձ ի մի կը բերէր շատ կարեւոր յօդուածներ ու աշխատասիրութիւններ: Այս էջերուն մը- նայուն բնակիչն ու աշխատակիցն էր Յա- կոր Մարթաեան, որ կը շարունակէր ող- ջոնել Հայոց մշակոյթի պատմութեան նորանոր պանծալի տարեգարձներն ու հանդրուանները, դանոնք իրը առիթ ծա-

թեամբ Ֆըլճեան կը խմբագրէր այս էջե- րը, կը կատարէր փորձերու սրբազնու- թիւնները եւ կապէր կը պահէր ուրիշնե- րու հետ ալ որպէսսպի ապահովէր անոնց եւս աշխատակցութիւնը: Ֆըլճեան՝ ինք, ինքուաբան չէր, ոչ ալ պատմաբան, այս մարդէն ներս համեստ պաշար մը ունիք ինչպէս բոլորս: Ինք պարզապէս կրթա- կան մշակ մըն էր, ամէնէն լնտիր ու գի- տակից տեսակիցն, մէկը այս կրթական մշակներէն որոնք մայրենի լեզուի պաշ- տամունքով է որ հրապարակ իջած են և որոնց տեսակը շատ հաղորդագիւտ դարձած է սա մեր 1990-ական այսօրուան թուա- կաններուն: Օննիկ Ֆըլճեան թէրեւս վե-

զամշութ այսքան կարսելը որդիք ով առաջ կարդ մը լրացուցիչ բացատրութիւններու կարելի չէր ներկայացնել։ Հետեւաբար, Գէորգեան հրատարակուած պատշօնական փաստաթուղթերու, լուրջ ուսումնակարութիւններու եւ անտիպ կարդ մը վաւերագրերու յնլով լնդարձակ ներածականի մը մէջ վերապրովներու եւ օտար ականատես դիւանագէտներու վկայութիւններու բազդատականը կ'ընէ որոնք մին միւսը լրացնելով ոչ մէկ տարակոյս կը ձգեն կանխամտածուած ցեղասպանութեան ծրագրին եւ գործադրութեան մասին։ Արդարեւ, վերապրովներու վկայութիւնները, անգամ մը եւս կը հաստատեն որ Օսմանեան կառավարութիւնը ոչ միայն ոչ մէկ միջոց ձեռք առած էր տարագիրները Սուլթիոյ եւ Միջագետքի անապատին մէջ տեղաւորելու, պատապարելու եւ անոնց ապրուստի միջոցներ հայթայթելու, այլեւ ամէն հրահանդ տուած էր զանոնք ամէն միջոցաւ ժամանակ առաջ ոչնչացնելու համար։

լուսն կը սպասէին։ Տարագիրներու իւրաքանչիւր կարաւան տոնուազն 300 քիլոմետր պարսէ էր կտրել, առհասարակ հետիուն, վերջին հանդոււանը, այսինքն՝ Տէր Զօր-ի անապատը հասնելու համար որ շատերուն գերեզմանը պիտի ըլլար։ Հետեւարար, անոնք պարտաւոր էին յաճախ զանազան քաղաքներու, գիւղերու արուրձանները կամ կայանները քանի մը օր, երբեմն շարաթներով, վրաններու տակ կամ քացօթեայ սպասելու։ Ներքին նախարար Թալէաթի հրամանը յստակ էր։ Տարագիրներուն արտօնուած չէր քաղաք մտնել որպէսզի որեւէ մէկը չկարենար խուսափիլ իրեն տնօրինուած ձակատագրէն։ Եւ զես ըսել թէ ցեղասպանութիւն չէր ծրագրուած «բարեխնամ» կառավարական մեծագույն էր միաժամանակ կամ մէջ անոնց անունները մասնագէտ պատմաբաններու համար գրեթէ բոլորն ալ ծանօթ են։ Բայց տարագիրներու փոխադրութեան ընթացքին պաշտօն ստանձնող, ընկերացող կամ անոնց առօրեայ կեանքին մասնակից պատասխանատու պաշտօննեն գործունէութիւնը որ կենսական գեր կատարած է տարագիրներու ճակատագրին վրայ, նուազ ծանօթ է։ Ընթերցողը առիթ պիտի ունենայ մահմետական պաշտօննեաններու հոգեբանութեան ծանօթանալու, թէեւ ըսենք որ միշտ արագութիւններ եղած են ուրոնք երբեմն շատ սուլդ վճարած են իրենց մարդասիրական զգացումներուն եւ արագածուած մեծագույն էր Մալաթիայի Գերմանական Կոյրերու դպրոցին երկու պատասխանատուններուն յուշերն են։ Այս յուշերը թարգմանուած են Մելլինէ Փէհլիվաննեանի կողմէ եւ ներկայացուած՝ մասնակցութեամբ Թէսսա Զօֆմաննէ երկուքն ալ Պէրլինէն։ Գերմանացի միսիոնարները հայկական ողբերգութեան իսկական վկաները եղած են։ Թէեւ աւելի թրքանէր, քան հայասէր, որքան ալ իրենց դպրոցի գործունէութեան միշտ շայերն են որ աջակցած են, ի վերջոյ կը գայլթակին այն բոլոր արտակարգ խըժդութիւններուն գէմ, որոնց ենթակայ կ'ըլլա Մալաթիայի շաւ ժողովուրդը

զբարձր պատճենութեան մասին գործութեան կողմէ : Խւրաքանչիւր կայանի մահերը վերիմերոյ նկատի առնելով, Գէորգեան կ'եղբակացնէ թէ մօտ 630.000 հոգի Սուրբոյ եւ Միջաղետքի ճամբաներուն վրայ մեռած են (տե՛ս էջ 60) ու բոնց 200.000-ը Ռասս - էլ - Այնի եւ Տէր - Զօրի շրջանին մէջ . Խակ վերապրողներուն թիւր 240.000-ի շուրջ է : Մեր ճեռութեան կիրաքինը զինը : Պիտի անդրադառնանք ստորեւ :

Գ. բաժինը ունի 8 վաւերագրեր որոնց առաջինը Տէր - Զօրի սպանդէն վերապրող Միջաղան Աղաղայի մարդասէր բնթացքը որուն չնորհիւ բազմաթիւ Հայեր կրցած են իրենց կեանքը փրկել : Բայց այս բարեպաշտ անձը իր կեանքովը կը վճարէ իր մարդասիրական գործունէութիւնը : Ո՞չ թէ միայն քաղաքի մահմա

առ գոյացութեան առջան մէջով չէն առ յիր, այլեւ իր հարազատ որդին, չկարենալով հանդուրժել այս մարդասիրական վարմունքը որ հայրը կեավուրներուց սոյց կուտաայ, քանի մը տարի յետոյ պահ կը սպաննէ (տե՛ս էջ՝ 261):

Հատորը կը վերչանայ ահճանառուներու
եւ տեղանուններու ցուցակով մը որ ըն-
թերցողին - «Դ գիտէ - կրնայ թերեւ
իր մէկ ազգականին կամ նոյնիսկ ծնողքին
աննախընթաց ողիսականին հետքը դըտ-
նել տալ կամ ցարդ անծանօթ մնացած
տեղեկութիւն մը հազորդել։ Բազմաթիւ
օտար անուններ եւ տեղանուններ պարու-
նակող այս հատորին մէջ սպրոդած և
նաեւ կարդ մը սիսալներ որոնք անշուշ-
հատորին շահեկանութիւնը չեն նուազեց-
ներ :

* * *

Երբ այս հատորը կարդացինք ամենից
պէս մտաբերեցինք քանի մը տարի առաջ
Գէորգիանի եւ Բագուշեանի կողմէ պատ-
րաստուած պատկերազրդ այն հա-
տորը (3) ուր Փոքր Ասիոյ հայ թնակէու-
թեան եկեղեցիներու վարչութեան, վար-
ժարաններու ուսուցչական կազմը իր ա-
շակերտ եւ աշակերտուհիներով, գործա-
տեղիներու եւայլն, ժողովուրդին առօ-
եայ կեանքը ներկայացնող նկարները կը
տողանցեն: Եւ այդ նկարները զրեթէ
բոլորն ալ պատերազմէն քանի մը տարի
առաջ առնուած էին: Արդեօք խղճամիտ
թուրք պատմաբան մը կամ արդարամիտ
անհատ մը վրնա՞յ թացատրել թէ զաւա-
ներու համակ կեանք եւ աշխոյժ գործու-
նէութիւն ներկայացնող այդ յառաջիւ-
մասէր եւ արեւմտամէտ ժողովուրդը
— այսօր Թուրքերը եւս կը ճգնին համո-
գել թէ թէեւ մահմետական են, բայց
արեւմտամէտ եւ նոյնիսկ Եւրոպացի են
քանի մը տարի յետոյ, 1915-էն 1916-ի
միջեւ, հազիւ երկու տարրուան ընթացէն,
ինչո՞ւ եւ ինչպէս պիտի անհետանար իր
դարաւոր հայունիքին մէջ . . . :

contemporaine, 1998, tome 2, 160^e
UGAB, 11, square Alboni, 75016 Paris
(2) *Inkfst. jenpke wnpw hnn zwpf jp*

(2) Երեք տարի առաջ մըր Հայոց պասախօսութիւններու համար Սովոր այցելեցինք, առիբ ունեցանք տեսնելու այն բլուրին ստարութ ուր տասնեւս հազարներով տարածիքրներ վայրազ ԶԵՒՏ ներու յարձակումներուն զոհ գանց են. Դժուար է երեւակայել այդքան զեղեցիկ արարութ և այդ առ բարձր աշխարհում

(3) voir R. H. Kevorkian, P. B. Pahor djian, *Les Arméniens dans l'Empire ottoman à la veille du génocide*, Paris 1993.

ՈՒՐԱԿԱ

ԱՊՐԻԼ 17

VENDREDI

17 AVRIL

1998

LE NUMERO : 6,00 F.

ՅԱՐԱՎ

ՕՐԱԿԱՐ

ՀԽՄՆԱԴԻՐ ՇԱԽԱՐ ՄԻՍԱՔԻԱՆ (1884-1957)

7307 ՏԱՐԻ - ԹԻՒ 19.358

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

ԵՐՄԵՆՓՐԵՍ

(Ապրիլ 15 / 16)

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ
Նախագահ Արքունական Սարքի 13-ի
հրամանագրով մը պաշտոնին վերջ ար-
տա է Արդարիք մարզի միջընային
քաղաքացի Վարդգետ Մկրտչեանի:

*

ՎԱՐՉԱՎԱՐԵՑ - ԽՈՐՀՐԴԱԲԱՆ

Ա. ՀԱՅԻ ՊՈԽԱՅԻՄ

Որպէս վարչապետ Սարքի 15-ին առա-
ջի անդամ մասնակցելով Ազգային ժո-
ղով - կառավարութիւն Երկխօսութեան,
ելոյթ ունեցած է Ա. Դարբինեան: Կա-
ռավարական ժամանակով Խորհրդարանին եւ
խորարարութեան գործակցութիւնը, ան-
սած է: «Ուրական վարչապետ լինելու եմ
բաց, կապարակային, նոյնի պահանջե-
ր եմ նաև իմ կառավարակենաց նա-
խարարներից»: Աւելցուցած է թէ յա-
ռաջկայ օրերուն կ'սաւարտի կառավարու-
թեան կարմաւորման փուլը, յետոյ 20
օրուան ընթացքին Խորհրդարանին կը
ներկայացուի գործունէութեան ծրագիրը:
Նուսէն ետք պատասխանելով լրաց-
րովինը, Ա. Դարբինեան ըստ է թէ
կառավարութեան մէծ գործունելու պահ-
ութիւնը կամաց կամ կառուցը կը պահա-
նուի: Զի կարծեր որ Խորհրդարա-
րանը անվատանութիւն յայտնէ կառա-
վարութեան ծրագրին: Կը կրկնէ արհես-
տարարութեան մէծ գործունելու պահ-
ութիւնը նախարարներ ունենալու մտա-
դրութիւնը, այն պահուութեամբ որ
այդ պատճառով նոյնին եթէ ներքին
արդութիւն ստեղծուի, կրնան
արդարացած է առաջարկ գործունելու
աշխատանք կը տանին Հայերու ցեղաս-
պանութեան ճանաչման համար, քանի որ
ան միայն հայութեան, այլև այրող
մարդկութեան խղճի հարցն է: Ա. Վո-
րական պատասխանած է: «Եթեապա-
նութեան խնդիրը մեր ծովովրդի համար
շրաբնակում է միա ծանր հարց, նաև
այն պատճառով որ աշխարհի կողմից հա-
մապատվան արձագանքի եւ գառա-
պարութեան չի արձագանքել», աւելցնե-
լով որ ցեղասպանութեան ճանաչումը ան-
միակն կապ ունի տարածաշրջանին մէջ
կայունութեան հաստատումին հետ ալ:
Զորյան նիւթ եղած է նաև Հարաբաղի
հարցին կարգաւորումը:

*

Ա. ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԱԾ

Ժ. Փ. ՊՐԵԺԵՆ

ՈՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԴԵՍՊՈՆ

Սարքի 15-ին նախագահ Արքունական
հրամանած է Ֆրանսայի Երեսփոխան,
Խորհրդարանի Փրանքեւայկական բա-
րեկամութեան խումբի նախագահ
ֆան - Փոլ Պրէթը եւ Ֆրանսայի գեո-
պան Միշել Լեկրան: Ֆրանսայի գեո-
պանը կը տանին Հայերու ցեղաս-
պանութեան ճանաչման համար, քանի որ
ան միայն հայութեան, այլև այրող
մարդկութեան խղճի հարցն է: Ա. Վո-
րական պատասխանած է: «Եթեապա-
նութեան խնդիրը մեր ծովովրդի համար
շրաբնակում է միա ծանր հարց, նաև
այն պատճառով որ աշխարհի կողմից հա-
մապատվան արձագանքի եւ գառա-
պարութեան չի արձագանքել», աւելցնե-
լով որ ցեղասպանութեան ճանաչումը ան-
միակն կապ ունի տարածաշրջանին մէջ
կայունութեան հաստատումին հետ ալ:
Զորյան նիւթ եղած է նաև Հարաբաղի
հարցին կարգաւորումը:

*

ՀՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՔԻ

ՆԱԽԱԳԻԾԵՐ

Սարքի 15-ին, Ազգային ժողովը սկսած
է ընտրական օրէնսդրքի նախագիծերու-
թիւնումը: Ներկայացուած են Երեք
նախագիծեր որոնց հեղինակներն են
Երեսփոխան Վերին Խաչարեան, Հա-
մայնակար Կուռակցութեան (ՀԿԿ) իրմ-
րակցութիւն եւ Ազգ ժողովի պետա-
կան - իրաւական հարցերու յանձնաժո-
ղովը: Ժողովի նախագահ Խոսրով Յա-
րութիւնեան խոսէրով Հարցին կարե-
նալու մասին, նշած է որ նաև եւ ա-
ռաջ պայման է ունենալ միասնարար հա-
մայնակարութեան գործոն օրէնք մը:

*

ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ ՄԻՋԱՅՐ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱԾ
ԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒՄ
Արդարքի շրջանի «ԶԻՐԱՃՈՐ» կոչուող

ՔԱՆԻ ՄԷ ՏԱՂՈՎ

ՓՔ-Ք-Ի ՎԱԽԱՆԱԾ

ՀԱՍԱՌ Է ԻՍԿԱՎԱԳԻ

Ինչպէս արևմտեան լրատիւնները կ'ար-
ձագանդեն, քրտական զինեալ կազմակեր-
պութեան ՔՔ-Ք-ի շարքերուն մէջ պատակ-
առաջի նոյնին կազմակութեամբ երեւոյթ
մը նկատելի է: Ասոր գլխաւոր փաստը
կը նկատուի այդ կազմակերպութեան գե-
ղավար Ա. Խօնականի գլխաւոր օգնական-
ներէն Շ. Սարքը ի հիւսիսային - ի բարքէն
առեւանորդ Մեսորու Արքեպիսկոպոս
Մութափեանի հարցէին լոյս տեսած վար-
կարէի ի կերպութեալիքն, ապաստանած
էր ի բարքէի գլխավատելիքն, գաւաքականութեան
մը կը վերածէր Պոլու Հայ համայնքը:

ԹԵՀՅԱԿԱՆ քաղաքապետը ազատ ար-
ձագանդեալ բարքաւութեան տակ քա-
պանականները վախցած են որ երիտա-
սարդական ցոյցերը բախումներու կը
վերածուի:

ԹՐՔԱԿԱՆ նոր յարձակում մը ծայր
տուած է Քիւրտերու դէմ եւ ըստ Տի-
յարէքի նախանդապետին արդէն
ՔՔ-Ք-ի 63 անդամներ սպանուած են
Զատիկին ի վեր: Մեռած են նաև թըր-
քական ուժերէն 11 դինուոր եւ մէկ սպա: Յ-
Յարձակումը որ սկսած էր Ելբանաքը ըմբ-
անէն (Խորքի ասմանակցի) տարած-
ուած է Քւրտէտէրին եւ Պէյթիւչէպի, ինչ-
պէս նաև Զաթաքի (Վան) ըմանները:
Մինչ թըրքական ադրբեյներու համաձայն
բոլոր գործունելիքները միայն թըրքա-
կան համամական վրայ կը կատարուի, պահանձնին: Վարդէ այս պատուի որ Շ. Սարքը ար-
դարակառութեան յանձնուի եւ զատուի
10 հազար հոգիի մահուան պատճառ ե-
տած ըլլարու ամբաստանութեամբ:

ԹՐքական սպայակոյտին տեղեկատուու-
թեան համաձայն, Շ. Սարքը ի յանձնումը
պահանջուած էր քրտականները, զէնքի եւ
սննդեկնին միա մասութիւնները, եւ այդ կուտայ-
սածուած էր սարդուած է ասմանները ու մերժուածի պատա-
խանին վրայ մատանի տարածուած էր կազմակեր-
պութեան մէտաքսուած էր կազմակերպութիւնները:

Մարտի 15-ին նախագահ Արքունական
հրամանած է Ֆրանքեւայկական բա-
րեկամութեան խումբի նախագահ
ֆան - Փոլ Պրէթը եւ Ֆրանսայի գեո-
պան Միշել Լեկրան: Ֆրանսայի գեո-
պանը կը տանին Հայերու ցեղաս-
պանութեան ճանաչման համար, քանի որ
ան միայն հայութեան, այլև այրող
մարդկութեան խղճի հարցն է: Ա. Վո-
րական պատասխանած է: «Եթեապա-
նութեան խնդիրը մեր ծովովրդի համար
շրաբնակում է միա ծանր հարց, նաև
այն պատճառով որ աշխարհի կողմից հա-
մապատվան արձագանքի եւ գառա-
պարութեան չի արձագանքել», աւելցնե-
լով որ ցեղասպանութեան ճանաչումը ան-
միակն կապ ունի տարածաշրջանին մէջ
կայունութեան հաստատումին հետ ալ:
Զորյան նիւթ եղած է նաև Հարաբաղի
հարցին կարգաւորումը:

ԹՐՔԱԿԱՆ սպայակոյտին դէմ է առաջ-
ած էր կազմակերպութիւնները ու մերժուածի պատա-
խանին վրայ մատանի տարածուած էր կազմակեր-

(Դարք Պ. Դ. Էջ)

ԹՈՒՐՔ ՄԱՍՈՒ

ԱԴՐԲԵԶԱՆԱԿԱՆ

ՖԱՐԻԴԱՏԱՐԻ

ԹՈՒՐՔ ԶԻՆՈՒՐՈՐԱԿԱՆ

ՊԱՀՊԱՆՈՒԹԻՒՆԻ

ՊԱՀՊԱՆՈՒԹԻՒՆԻ

Թուրքիու Սպայակոյտի նախագահ գո-
րավար Գարաստարի եւ նախագահ Հ. Սարքի 13-ին
րուկի մարել եւ ըստ բնական պատաս-
խանատուներու, քամի մը բաւարար է
որպէսպի շնասուած սոճիները եւ այլ
ծառերը եւ բոցերով պատառին: Վահա-
ճառի եւ Գուրգարքի հրչէջ գունդերուն
եկած են միանալ նաև Ստեփանաւանի
«Լոռէ» գրիգարար ջոկատը, զինուուրա-
կաններ, Ստեփանաւանի եւ Լալվարի ան-
տառներու աշխատաւորները: Հրչէջին փր-
ածուած մակերսին եւ վիանաներուն
շաբան 75 պատասխանը եւ 89 այլ դո-
լորի գործոց գծագրութիւններ եւելն-
եւն, բոլորն ալ գերմանական սեփա-
կանութիւն: Գեն կան 200 հազար այլ արժէքաւոր իրեր, 500 հազար հատորներ
եւ Երեք քիլոունեթի դիւան:

(Դարք Պ. Դ. Էջ)

ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔ.

ՄՈՒԹԱԶԵԱՆԻ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

«ՇՈՒԿԱ՞Յ» ՄԷ...

յերը ահաւոր տառապանիքներ չունեցան :
Բայց ես տէր եմ բաւարար պատմանե-
րու, ըստու համար որ իրենց նախաձեռ-
նութիւնները կը միտին Հայերու կոտո-
րածները գործածելով Հրեաներու Ողջա-
կեզին արժէքը նուազեցնելու եւ ատիկա-
ցեղային վեճի մը վերածելու» :

Տգեղ հաշուեյարդարի մը առիթը զը-
տած ըլլալ կը թուլի հեղինակաւոր պատ-
մաբանը, հարազատ միջավայրէն յայտ-
նուած զօրակցութեան ոլրոտին մէջ հա-
կադարձելու համար Փրանսական ատեա-
նին վճիռին: Իր կրկնութիւններուն մէջ
հետառօրոպահան միաև կետը «Կոտորած

Այդպէս եղած է պարագան թու Սվիպը
համալսարանին կողմէ անոր «Միջին –
Արեւելքի երկու հազարամեայ պատմու –
թիւն»ը հատորին եբրայերէն հրատարա –
կութեան առթիւ սարգուած երեկոյթին
ուր ներկայ գտնուած են նախկին վարչա –
պետ Փէրէս, աշխատաւորական կուսակ –
ցութեան ղեկավար Պարաք եւ այլ հան –
րածանօթ գէմքերը : Այդ առթիւ խօսելով
«Մոնթ»ի ծանօթ հարցազրոյցով ծայր
առած դատական հետապնդումին մասին,
Պ. Լէուիս կը կրկնէ թէ իր մերժումին
առարկան կոտորածները չեն, այլ թուրք
կառավարութեան զանոնք նախապատ –
րաստած ըլլալու պնդումները : Կ'ըսէ թէ
այդ մասին փաստ չկայ :

Այդ առընչութեամբ Համարեցի ալ ու ըստ ամբաստանութիւն կը ներկայացնէ պատմաբաննը, ըսելով որ անոր լրադրող ները սիալ հետեւութիւններ իւրացուցած են. առաջինը այն է որ 1915-ի հայկական կոտորածները եւ Երրորդայի Հռուեաններու բնաշնչումը նոյն տեսակի դէպքեր են, իսկ երկրորդը՝ թէ Հայերու կոտորածներուն ուղղուած ամէն քննադատութիւն համարէք է Շոային մասին Նոր Նացիականներու ուրացումին; Մինչդեռ, պատմութեան ամենափոքր ծանօթութեան տէր ուեւէ անձի համար այս նմանութիւնը ոչ մէկ վաւերականութիւն ունի: Այն կ'ըսէ թէ Հայերը հպարտ են անկախ Հայաստանի մը համար Օսմանեան կարգերու դէմ իրենց մզած պայքարով. ատիկա աղջային աղատագրական շարժում մըն էր ու անոնք մէծ քաջութեամբ կռուեցան. բայց իրենց պատահածը ոչ մէկ առընչութիւն ունի Հրեաներու պատահածին հետ որ պաղարիւն վարչարարութեան մը արգիւնք էր:

Այս զանագանութիւնը կարեւոր է իրեն
համար քանի որ ինք ո՞չ թուրք է, ոչ ալ-
Հայ եւ երկուքէն ոչ մէկուն ենթարկուե-
լու պատճառ ունի: Կը շեշտէ թէ ինք
պատժարան է եւ «իբ պարկեցաւթեան
չափանիշը նշմարտութիւնն է»: Ցեղաս-
պանութիւնը ունի օրինաւոր սահմանում.
ան գործածուած է ՄԱԿ-ի եւ Նիւրբն-
պէրկի դատարանին կողմէ: Ինք բառերը
կը գործածէ իրենց ճշգրիտ իմաստներով
եւ ատել, եռում մոտ սիսաւ եւ նևատէ:

ինչ կը վերաբերի այդ իմաստին , ցե-
ղապահութիւն կը նշանակէ կրօնական
եւ ցեղային խմբաւորումի մը ծրագըր-
ւած քնարնջումը . իր կարծիքով , Հայե-
րու պարագան այդ սահմանումին յարիր
յատկանից չունի : Ողջակէզը ուրացողնե-
րը նպատակ մը ունին . նացիսկանութիւ-
նը շարունակել եւ վերադառնալ նացիս-
կան օրէնսդրութեան : Մինչեւո , ոչ ոք
կ'ուզէ Երիտասարդ Թուրքերու եւ օս-
մանեան օրէնսդրութեան վերադարձը :
Ի՞նչ է ուրեմն Հայերու ուղածը :

Պ. Լէուիս կ'ըսէ թէ Հայերը կ'ուզեն
կրկնակի շահ ապահովել. մէկ կողմէն
հպարտութեամբ կը խօսին Օսմանեան
բռնապետութեան դէմ իրենց պայքարին
մասին, միւս կողմէն իրենց ողբերգութիւ-
նը կը համեմատեն Հրեաներուն Ողջակէ-
զին հետ: Իրեն համար ատիկա անընդու-
նելի է: Կոչեատէ. «Ես չեմ սսեր թէ Հա-

ւանօրէն կը կարծուի թէ ամէնէն անարդուուծը հայկական ճակատն է իր ողջերով եւ մեռեալներով. բայց ստոյդ է որ ամէնէն վիրաւորուածները Պ. Լէուխներու միակութեան շեփորով ամէն առիթի հրապարակ հանուած Ողջակէզին զոհերն են: Անհաւասարելի ըլլալու մէկ մասնակիցով մըցումին մէջ կողմնակի զոհ մըն ալ տրամաբանութիւն կոչուածն է անշուշտ, երբ միջազգային գիտական շրջանակներու հեղինակաւոր մէկ ղէմքը որպէս անկողմնակալութեան ապացոյց կը

սաւատումը փաստ սը տալու և բացաւը
բելու օրինակ, թէ ի՞նչ բան զի՞նքը մզած
է 1915-ի Եղեռնը նոյն հատորին մէջ ան-
դամ մը «ցեղասպանութիւն» որակելէ
ետք, յաջորդ հատարակութեան մէջ վե-
րածելու «կոտորածի, ջարդի»: Հետա-
քըրքրական պիտի ըլլար դիտնալ թէ եթէ
պատմութիւնը անցնող աւելի քան ութ-
տասնամեակին լնթացքին արդէն արձա-
նագրած ըլլար Թուրքիոյ կողմէ 1915-ի
ճանաչումին փաստը, Պ. Լէուխս հարկը
պիտի տեսնէ՞ր որակականներու նման
«Քծախնդրութեան»: Կամ արդեօք թուրք
մամուլի մարդիկ ամէն առիթով պիտի
դրուատէի՞ն անոր վաստակը, ի՞նչպէս
ըրած է օրինակ Շ. Ալֆայ, տեղ տալով
այս անդամ քրտական հարցին մասին Պ.
Լէուխսի վերլուծումներուն ուր կ'ըսուի.
«Քրտական ինքնուրեան եւ լեզուին ար-
գելիք այլիւս ջնջուած է (Թուրքիոյ մէջ):
Լեռուն ազատուեն ին գործածուի եւ Պո-

սոյ, Անգարայի մէջ անգամ քրտերէն
զիրքեր կը վահառուին»: Ինչ կը վերա-
բերի յետագայ կարգադրութեան մը,
«անիկա չի կրնար քրտակաց պետութեան
մը յանգիլ որուն երեք պետութիւններ ալ-
գէմ կ'ըլլան: Կրնայ սակայն ըլլալ մշա-
կութային ու թերեւս թափ շրջանային
ինքնավարութիւն մը որ առիթ տայ ա-
նոնց ինքնութեան պահպանումին որպէս
Թուրքիոյ հաւատարիմ առ արդիւնաբերող
քաղաքացիները»:

Կրկնութիւններու զգուելի շարանին հերթական մէկն է ի վերջոյ այս մէկն ալ, որ վստահաբար պիտի բերէ հակազդեցութիւններու կրկնութիւնն մըն ալ: Ուստահարկութիւններու այս չուկային գլխաւոր առաջնորդութիւնը մէջ

ՄԱՐՄԱՐ

August

ԿԱՄՈՒՐՋ ՄԸ ԿԵՍՆՔԻՄ ԵՐԿՈՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒՄ ՄԻՋԵՒ

1955-ին տպուած էր Արեգ Տիրազանը՝ «Գաղանը Աստուած Մը Կուզէ» վեպը Այդ թուականէն մինչեւ 1979, երբ հրատարակուեցաւ նոյն հեղինակին «Փոքրձեկաւութեանը» և, որքա՞ն շատ ջուր հոսեցաւ կամուրջին տակէն։ Ես այլեւս սկսնակ գըրովը չէի, 12 տարիէ ի վեր առ «Մարմարա»ի պատասխանատուութիւնը լսուածնած էի։ Իսկ Տիրազան, որքան ասսեւս ինձէ ներկասանալու իր սենեկեա-

Եւրոպայի Միութիւնը որ մինչեւ այսօր աստիճանաբար մհծցած էր փող յաւելումներով, ներկայիս կը դանու 15-էն 26 մասնակիցներ ունենալու հանկարին առջեւ։ Խնդրոյ առարկայ 11 նորերու անդամակցութեան պարագան Ասոնք երկու խումբի բաժնուած են, և նոնցմէ վեցը ընդունելի ըլլալու ակատկանիշեր ունին ներկայ փուլին, ի մնացեալ հինգը պէտք է աւելի երկու համբերեն։

Սուսալիններն են խստոնիան, Լեհաստանը, Զեխիան, Հունգարիան, Սլովենիան, Կիպրոսը: Իսկ յաջորդ հանդրուան ձգուածները՝ Լատվիան, Լիթովսկանիան, Ուգրավիան, Պուստանիան, Պուլկարիան խստոնիան Պալթեան երկիրներուն մէնէն ընդունելի նկատուածն է: Առ ժողովրդավարական պահանջուած մակարդակը միակ քննադատութիւնը կուի ուստախօսներու համարկումի բցակայութեան. այդ տարրը քաղաքացիութեան չամարուած: Դրական տուեալնիր գլխաւորն է չուկայի տնտեսութեան բար անցքը եւ արտաքին պարտաքին ցաստիճանը: Բայց ասոր քով, արդար զատութեան մարզը խոցելի կշտեր ունինչքէս նաեւ կաշտուակերութեան պայքարի թափը: Երկիրը պէտք է կրեւոր պիտօնէ յատկացնէ կենսոլոր առողջութեան մարզին, հաւասարել համար եւրոպական չափանիշներու:

Խստոնիա ունի 1.5 միլիոն բնակիչ, աղային արտադրութիւնը Եւրոպայի Միջեան 23%-ին կը հաւասարի միայն, և խալահն է Լեննար Մերի:

Հեհաստանը որ յաճախ կեղպոնալի
Եւրոպայի վիշտապը անուանուած
1996-ին արձանագրած 7% աճով, Հուն
գարիստ հետ անդամակցութեան համե
տնտեսական լաւագոյն պայմաններո
տէր երկիրն է։ Այսուհանդերձ, ուն
երկու յապաղումներ. առաջնը՝ տնտ
սութեան սեփականաշնորհումներուն
ծանր ճարտարարուեստին վերակադրմ

աշխատանքիս վրայ : Այդ գիրքին երեսու
մը արուեստամէր շրջանակներու համար
դէպք մըն էր, մեր գրականութեան մը
ալ որոշ թուական մը, չըսելու համար
հանգըրուան : Բայց ինձի համար այս բա-
լորէն տարբեր նշանակութիւն մը ունի
ան : Այս վէպը կեանքիս մէջ երկու հե-
ռաւոր շրջանները իրարու կը կապէր : Ա-
ռաջին շրջանը՝ սկսնակ զրոյդի չընան-
էր, որու ընթացքին շարունակ կը լին-
«Փորձի կալք» անունը, առանց զա-
տեսնելու : Երկրորդ շրջանը այլեւս հա-
սուն մարդու շրջանս էր, գրական գենու-
վրայ բաւական վաստակած ու թիրթի մ-
պատասխանատութիւնը ստանձնա-
մարդու մը շրջանը, որու ընթացքի
ինձի կը վիճակէը այդ վէպը օշափելի
իրականութիւն դարձնելու հաճոյքը : Տի-
րագանի վէպը կը դառնար ուրեմն երկու
շրջաններու միջեւ զգացական կամուր-
մը : Եւ Տիրազան լրացարձակապէս զաղո-
փար չունէու առ մասին :

Գիրքին հրատարակութենէն որոշ ժամանակ մը վերջ Տիրապան հաւաքց իր գիրքերուն ծրաբները ու մեկնեցաւ Ֆերանսա : Զեմ գիտեր, բայց կը կարծեց թէ յուսախարութիւնները ունեցաւ, ին բեւս չգտաւ այն հետաքրքրութիւնը որոն կը ապասէր իր գրքին հանդէպ : Կրցաւ սպառել իր գիրքերէն գոհացուցիչ թիւն օրինակ : Զեմ կարծեր : Ժողովրդական ըլլալու կոչուած վէպ մը չէր «Փորձի Կաւը» : «Փորձի Կաւը», ինչպէս կը կատարէր իմ երիտասարդական ու հաստ շրջաններս, թերեւս միաժամանակ մի կերպ եւ թէ վերաջաւորութիւն դարձաւ Տիրապանի համար : Արտասահմանի մէջ հիւանդացաւ ու օր մըն ալ հասաւ մահուան գոյցէ : Գլխաւոր գեր ստանձնելու կարող, բայց երկրորդական գլուխ մը բաւարարուած գերասան մը ևս ուղարկեցաւ իսթանապուլահայ այլ Ալինի գրականութեան լուսաճամանչ բեմէն :

ՀԱՐԱՅ - ԿԻՐԱԿԻ
ԱՊՐԻԼ 18-19

SAMEDI - DIMANCHE

18-19 AVRIL

1998

LE NUMERO : 6,00 F.

ՀԱՐԱՅ

ՕՐԱԲԵՐՐ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՎԱՐԾ ՄԻՍԱՔԻԱՆ (1884-1957)

73ՐԴ ՏԱՐԻ - ԹԻՒ 19-359

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

73^e ANNEE — N° 19.359

ՕՐՈՒՅՆ ԽՈՏՔ

ՏԱՐԵԼԻՑ ՄԸ, ՏԱՐԵԼԻՑՆԵՐ

Ճիշտ տարի մը տուած, 1997 Ապրիլ
18-ին, սփեսուքահայ մամուլը կը կորակն-
ցնէր իր վաստակաւոր գէմքերէն մէկը՝
Միաս թէօլոյեան:

Սփեսուքահայ, որակումին լրիւ իմաս-
տի, քանի ան չէ եղած միայն գա-
լութիւ թէրթին խմբադիրն կամ աշ-
խատկիցը, այլ՝ Պոլսէն Հայէպ, Պէջ-
րիթ, Գուշէրէ, Հուուկ Պոութըն իր զրիչը
սպաս գրած է հայ մշակոյթի ամէնորեայ
րանքին, որ իր մամուլն է: Աւելի քան
կը զար իր միաբն ու շունչը պառեց ոչ
մայն Հրապարակալրական մարզին մէջ,
այլև եղաւ ուսուցիչ, տեսուչ նաև հեղի-
նակ զիրքերու որոնց մէջ յատուկ տեղ մը
կը զրաւեն «Ֆար մը պարականութիւն» զոյլ
հասունելը, որպէս մասայուն եւ անհրա-
մէտ աղբիւր բոլոր անոնց համար որոնք
կը հնատքրուին հայ մշակոյթիվ:

Ինք ալ կը պատկանէր սերունդի մը որ
իր մէնումով բացէն անդին պարապ մը
սփեսուք գաղութիւնուու օրէ օր տժգունու
կիանքին մէջ:

Այս Ապրիլը մէկի կը յիշեցնէ նաեւ
այլ ապրիլից մէկի մէկ անդամակ, երկու
քանիչութեամբ:

Արգարեւ յինամեակն է Ա. Ահարոն-
եանի մահուան, թէւ Հ. Հ. Պատուիրա-
կութեան երեսմնի նախադաշը մեռած էր
տաւակի տառակ քանի 1948 Ապրիլ 20-ին,
երբ 14 արքին տառապալից եւ լուս
կենքի մը վերակէր կը գրուէր:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Քառասուն վանդականէի ետք համարա-
կանէրը հայա ժողով առաջ գործ կը
միանք իր բարձր մասունք մէկ գործ կը

մասունք մէկ մասունք մէկ մասունք մէջ:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէկ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Քառասուն վանդականէի ետք համարա-
կանէրը հայա ժողով առաջ գործ կը
միանք իր բարձր մասունք մէկ մասունք մէջ:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա. Յ. Յովակիմիւն կը գրուէր:
Սեպտեմբեր 16-ին, Հ. Յ. Պատուիրա-
կութիւն կը համարական մասունք մէջ մէջ:

1934, Փետրուար 11-ին է որ Ահարոն-
եան կաթուածահար կ'իշնար Մարտէյլի
մէկ թէրթին վրայ, եր թէր բանախուէր Հա-
մազպայնի կադրակերպած ձեռնարկին՝
նուիրուած հայ մշակոյթին:

Ա.

«Անորչ» երգչախոռութեան, զոր ղեկավարած
է մինչեւ իր կեանքին վերջին տարին՝
1995 թուականը։ Աւելի քան 30 տարի
ուսուցչական պաշտօն վարած է Թեհրան
եւ կյանքիլ։ Բանախօսութեան աւար-
տին հանդէս եկած է Իրանահայ Միու-
թեան երգչախոռութեան, ղեկավարութեամբ
Աֆրէտ Մարգոյեանի, մեկնաբանելով
զովիկ Գասպարեանի յօրինումները։
Նախ քան յայտապրի աւարտը, Աֆրէտ
Մարգոյեան, 19 տարի ղեկավարելէ ետք
երգչախոռութեան, հրաժեշտ տուած է անոր,
չնորհակարութիւն յայտնալով իրեն հան-
դէպ ցոյց արուած վաստահութեան եւ երգ-
չախոռութիւն անդամներու համագործակ-
ցութեան համար։ Երգչախոռութիւն անու-
նով երախտագիտութեան եւ չնորհակա-
րութեան խօսք արտասահած են Անահիտ
Գասպարեան եւ Թերեղ Յակոբեան։ Երգ-
չախոռութիւնոր ղեկավար նշանակուած է
Անուան Անդրեան։

ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏՑՑԻՆԵՐՈՒՄ ԶԵՌՆԱՐԿԸ

Փաստինայի Հայ Կեդրոնին մէջ տեղի
ունեցած է Տիգրանակերտի Հայրենակ-
ցական Միութեան տարեկան ձեռնարկը,
ներկայութեամբ 350 հովիթի : Հանդիսու-
թիւնը վարած է Պետիկ Թաշճեան : Բա-
նախօսած է Կարօ Պետրոսեան : Գործա-
դրուած է Վեղարուեստական յայտակիր
մը : Ի նպաստ Միութեան եղած են նուի-
րատուութիւններ, որոնց կարգին՝ օր-
ւան նախադահ Տէր եւ Տիկին Հրանդ Սի-
մոնեան հինգ հազար տոլմար նուիրած են :

*
**

Հ. Մ. Բ. Մ ւ ի Սկսուիչ
ՊԱՏԱԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐՈՒ
ՄԵԾԱՐԱԿԵՐ

Հոլիվուտի «Գաւառ» ճաշարանին մէջ
Մարտ 29-ին, աեղի ունեցած է զ. Մ.
Ը. Մ.-ի սկառուտ պատասխանատուներ՝
Մարտ Քէշիչեանի, Վարուժան Միրզյա-
եանի և Գօգօ Մկրեանի մէծարանքի ե-
րեկոյթը, մասնակցութեամբ 200 զ. Մ.
Ը. Մ.-ականներու, Ներկայացուած են
իւրաքանչիւր մէծարեալի սկառուտական
կեանքը և Միացեալ - Նահանգներու մէջ
անոր կատարած աշխատանքները: Գնա-
հատանքի խօսքեր արտասանած են զ. Մ.
Ը. Մ.-ի դեկավար գէմքեր եւ յիշատակի
նուռուներ անձնուած են մէծարանքի ներուն:

ՀՕՄ. ԴԻ ՆՈՐ ԿԵՐՈՌՈՆԻ
ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ Ի ՆՊԱՍՏ ՃԱՇԸ

Տանտիկինը ներս եկաւ :
— Վաղրիկ, գնո՞ւմ ես :
Հա՛, ի հարկէ, նա զնում էր . նա արդէն
դրան առաջն էր . պատասխան անդամ
չտուեց, բայց գուռը եւ դուրս ընկաւ,
կորաւ խաւարի մէջ :

Ա՛յն դուրսը . . . ցուրտ էր, մոայլ ու
ահաւոր : Հրացանների ձայները սաստիկա-
ցան . շնէրն աւելի ովրածայն եւ աւելի
բարձր ոռնալ սկսեցին . ծերունին լնդուստ
վեր ցատքեց քնից եւ երեսը խաչակնքեց :
Վաղրիկը գնա՞ց . . . այն արիստիրոտ,
դիւժական մանուկը, որ ոչնչից չէր վա-

Վաղբէնը գրում էր ինձ, որ չչարժուեմ
իմ թաքատոցից եւ սպասեմ իր յաջորդ
նամակներին։ Եւ այսուհետեւ նամակնե-
րը գալիս էին կանոնաւորապէս Վաղրիկի
ձեռքով։ Փոքրիկ բաները ամենայն օր,
նոյն ժամերին, նոյն ձեռով նելու էր մըս-
ուում, կուրծքը միշտ խնամքով կոճկած,
միշտ զգոյշու լուրջ։ Տանեցիներից մենք
գաղտնիք չունէինք, բայց Վաղրիկը մին-
չեւ վերջը յամառում էր իր ծայրայել
զգուշութեան մէջ եւ նրանց ներկայու-
թեամբ չէր համաձայնում կուրծքը բա-
նալ։ Նրա արդ սիրուն քմահաճոյքը կա-

տարած լինելու համար ըստ բարբառով տառ-
տիկինը իր փոքրիկի հետ ուեւէ պատրը-
ւակով գուրու էր զնում, հչնց որ Վազրի-
կը յարտնուամ էր Ծերունին շատ լաւ չէր
տեսնուամ, այդ լաւ զիտէկը Վազրիկը եւ
նրանից չէր քաշւուամ, իրեն բոլորովին
ապահով զգալով՝ նա շտապով մօտենուամ
էր ինձ, չոքուամ էր առաջին եւ կամացուկ
կրկնուամ իր սովորական նախաղասութիւ-
նը, ցոյց տալով կուրծքքը.
— Քակի՞ր, էսա տեղ բան կայ:
Թղթերը հանուամ էի եւ նա կրկին ան-
յայտնուամ էր, կրծքի վրայ փոխաղարձա-
պէս տանելով իմ նամակները Վազրինին

Հ. 0. Մ. -ի Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջ-
Վարչութեան կաղմակերպած ճաշը, Ե-
նալսոս Միութեան նոր Կեդրոնի կառուց-
ման ծրագրին: Ներկայ եղած են 300 հո-
գի: Յայտազիրը վարած է Բաֆֆի Համ-
բարեան: Խօսք առնելով առաջնորդ Մու-
շեղ Եակիսկոպոս Մարտիրոսեան դրու-
տած է Հ. 0. Մ. -ի գործունէութիւնը
Հայաստանի, Արցախի և Սփիւռքի մէջ:
Հ. 0. Մ. -ի Շրջանային Վարչութեան
ատենապետէի Ալիս Մատէնէան ներ-
կայացուցած է Հ. 0. Մ. -ի 88-ամեայ
գործունէութիւնը, նշելով որ 1988-էն
ի վեր Միութեան Արեւմտեան Ամերի-
կայի շրջանը աւելի քան հինգ միլիոն տո-
լարի օժանդակութիւն մատուցած է Հա-
յաստանին, հոն հիմնելով շարժուն գար-
մանատուներ, հայթայթելով անդա-
մթերք եւ գալրոցական պիտոյքներ, կա-
ռուցանելով երկու գիւղեր, հաստատե-
լով հոգեբանական կեղրոններ Գիւմրիի
եւ Սպիտակի մէջ, եւ ակնարուժական Յ-
կեդրոններ Թալին, Երևան եւ Վանայ
Զոր: Խօսելով նոր կեդրոնի մասին, ա-
տենապետէին բարձ է թէ այդ ծրագի-
րը յառաջ մզուած է չնորհիւ կինսի հիմ-
նարկութեան 350 հազար տոլարի նույ-
րատութեան, որ յատկացուած է ներկայ
Կեդրոնին կից գտնուող երկու հողամա-
սերու կնման: Խօսք առած են նաեւ Հ.
Յ. Դ. Կեդր. Կոմիտէի անունով Տարօն
Տէր - Խաչատուրեան, Հայաստանի հիւ-
պատոսութեան կողմէ Գրիգոր Աւետիս-
եան, Տերակուտական Էտրմ Շիֆ, ոստի-
կանապետ Լի Պաքա եւ Գոնկրէսի անդամ
Ճէրմս Ռոկլնի անունով Կրէկ Գրիգոր-
եան: Եղած հանգանակութենէն գոյա-
ցած է 250 հազար տոլար:

ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԱՐ
ՄԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅ

Փաստինայի Առաջին ժողովական Ե-
կեղեցւոյ մէջ, Մարտ 28-ին, տեղի ու-
նեցած է «Լարք» երաժշտական ընկերակ-
ցութեան համերգը, հովանաւորութեամբ
Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Եկե-
ղեցիներու Միութեան: Ներկայացուած է
Հենալլի Մեսայա զործը: Բացումը կա-
տարած է վեր. Մովսէս Ճանապարհեան:
«Լարք»ի երգչախոռումբ — նուազախոռումբը,
դեկավարութեամբ Վաչէ Պարսումեանի,
մեծ յաջողութեամբ մեկնարանած է գեր-
մանացի երաժիշտին աշխարհահռչակ
զործը, յօրինուած 1741-ին Լոնտոնի մէջ,
ուր կը բնակէր Հենալլի: Այս զործը գրր-
ւած է 24 օրուան ընթացքին եւ մեկնա-
րանուած տարի. մը ետք, Զատիկին,
Տըլլինի մէջ:

Lpusuh

ՄԻՀՐԱՆ ԷԳՆԱՅԵԱՆԻ
ՀԱԻՄՔԱԾՈՆ ՆՈՒԷՐ
ԼԻՈՆԻ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ

Վերջերս բացումը կատարուեցաւ Լիոնի
վերանորոգուած գեղարուեստից թան-
դարանին, Փլաս տէ Թէքրո, Սէն - Փիէր
անունը կրող այս շէնքը, նախկին վանք
մը, կ'ըսուի թէ ներկայիս կը պարփակէ
Ֆրանսայի ճոխ թանգարաններէն մէկը,
տպաւրապաշտներու (էմֆրէսիոնիսթ)
համար մանաւանդ :

Վերանորոգումը կը տեսէք ութ տարի—
ներէ ի վեր : Ծախսուած է չորս հարիւր
միլիոն ֆրանք, պաշտօնական բացումը
տեղի ունեցաւ Ասլրիւ Յին :

ինչ որ կը հետաքրքրէ՝ մեր լնթեցող-
ները այս մանրամասնութիւնները չեն
սակայն։ Հայկական տեսակէտով հետա-
քրքրականը այն է որ ժագակին Տիւլլպաք
հսկայ կտակ մը բրած է թանգարանին։

Նը ծանօթ էր իրրեւ Սաշա Կիթրիի յա-
ջորդական կողակիցներէն մէկը եւ, միեւ-
նոյն ժամանակ, բեմին վրայ, անոր գր-
խառոր գերասանուհին, Մահացած է 1997
Հոկտեմբեր 12-ին։ Իր գործօն կեանքին
ընթացքին, Կիթրիի հետ եւ անկէ վերջ,
կրցած է զնել ու իր հաւաքածոյին մէջ
դեստեղել դարուն եւ անցեալ դարու մէծե-
րու գործերէն ոմանք։ Եւ ատոնք մաս կը
կազմէն ներկայիս Լիոնի թանգարանին
հարստութեան։

Ժաքլին Տըլիսպաք Լիոնի նույիքած է ոչ
միայն իր իսկ գնած եւ կազմած հաւա-
քածոն, այլ նաև՝ իր երկրորդ ամուսի-
նին աղամանդիք վաճառական Միհրան
Հզնայեանի հաւաքածոն ալ ուրեկէ բա-
ցակայ չեն նաև Մանէ, Սոնէ, Ռընուար,
Գործ եւ Փիքասո ու Պաքոն ալ:

Տիկինը ուզած է սակայն զատել երկու հաւաքածոները. մինչ էղնայեան, միւսը ըլլիւպաք: Այցելուն կրնայ տեղեկանալ անջատարար երկու գեղարուեստամէրնե-
ան համար:

կարողութեան :
Երկու հաւաքածոներուն արժէքը հա-
րիւր յիսուն միլիոն ֆրանք կը նկատուի :
Եթէ նշենք թէ թանգարանին զնումնե-
ռու յատկացուած տարեկան պիտումէն կէս
միլիոն ֆրանք է միայն, հասկնալի է որ,
լիոն յափառեանս յափառենից կը նայ-
ոախտապարատ մնալ ժագվին Տըլիւալաք -
Միհրան իգնայեան դոյցին . . .

ՎԱՂԻՆԱԿ ՄԻՍՔՃԵԱՆ

Ծելի մանուկը : Վազրիկը իր վերջին շունչը փակացաւ, ստքի կանգնեց իր տեղից, բայց ընկաւ, եւ ծնկների վը-
րայ սողալով մօտեցաւ փոքրիկ նահատա-
կին, մի ձեռքով նրա աչքերը փակեց եւ
միւսով ջօշափեց, դատաւ վերքը, ապա
խոպոս ձայնով հեկեկաց ծերի սպանիչ
արցունքով . տանտիկինը սարսափած՝ իր
փոքրիկին գրկեց, կարծես մի մութ վը-
տանդից ազատելու համար եւ նոյնպէս
էծելլատաց : Երկու հրազան բերինք, իսա-

շաճեւ դրինք նահատակի կրծքին եւ դը-
լուխներս բանալով ծունկ չոքեցինք նը-
ւիրական դիմկի առաջ: Ճրագի լոյսը
պլալում էր մեղմիւ, մեր ստուերները խա-
ղում էին մեռելի շուրջը ոգիների պէս,
եւ մենք կատարում էինք հսկումներից
վեհագոյնը:

Յանկարծ ծերունին ոտքի կանդնեց իր
չորացած հասակի ամբողջ բարձրու-
թեամբ, կարծես երկնքին աւելի մօտ լի-
նելու համար, արիւնոտ ձեռքերը տարա-
ցեց գէպի վեր, դողդոջուն ձայնով բա-

— Տէ՛ր, Տէ՛ր, քո զաւակի արթւնը հա-
լարիր . . . Փրկութեան արթւն . . . տե՛ս,
ե՞նչ մաքուր է, ե՞նչ կարմիր . . .

Օ մը ս բարակառուէ, ու լով զիօվլուց
խլացրեց ծերունու ձայնը. նա ծնկների
լրայ լնկաւ նորէն դիմակի առաջ. Նոյն
լայրիկնին դրսում նոր հրացաններ որո-
տացին, մէնք արջապատուած էինք: Զէն-
քէրնիս խլեցինք եւ դուրս լնկանք խա-
ռաջանակ

(Շաբ. 3 Եւ Վերջ)

բոլոր կաստաթուղթերով յանձնուեցաւ Արքայի Հայոց Հայրապետին ի Ս. Էջմանի թեմակալ Առաջնորդին Մարտ 22 թուակի նամակով:

□ Փետրուար 26-ին, Գարեգին Արք. Պեքնան իր հետ ունենալով Յակով Ա. Քաջանի հետքամուճները եւ անոնց Արքայի Հայոց Հայրապետին անունով յանձնեց Ս. Էջմիածնին բերուած շքանշաններ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - 2001

ՆՈՐՎԱՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԶԱՔԱՐԵԱՆ

(Բ . Եւ վերջին մաս)

2) Օբրոսով, կաքողիկէ, թողնեական
Եկեղեցիներու քարոյական ներդրումը. —

Հայ Եկեղեցին ինքն իր մէջ սահմանաւ փակուած Եկեղեցի մը չէ : Ի սկզբանէ մէշտ սերտ յարաբերութեան մէջ եղած է իրենց դրացի երկիրու Եկեղեցիներուն հետ :

Գոյութիւն ունեցող բազմաթիւ պատմական վկայութիւններ կը հաստատեմ անոր ի գործ գրած ջանքերն հաշտութեան եւ միութեան ի խնդիր երբոր 5-րդ դարէն ետք ճեղք մը բացուեցաւ եկեղեցիներու միջեւ :

20—ըդ գալրուն Հայ Եկեղեցին գործնականական մասնակցութեամբ, Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդին անդամակցելով, միանալիք եւ հաշոռութեան իրավայն բաժինը բերաւ եւ առ այսօր կը շրուանակէ բերել:

Վեհափառը, ժողովի ընթացքին իր ճամփին մէջ կարեւորութեամբ չետեց այն բարիքի մասին որ օրթոսոքս, կաթողիկէ եւ բողոքական եկեղեցիները կրնան բերել 1700-ամեակի նշմար յաջողութեան մէջ: 1700-ամեակի նշումը համաշխարհային արձագանք ունենալու համար պէտք է վայելէ վերոյիշեալ եկեղեցիներու աջակցութիւնը: Մոսկուայի ցուցահանդէսը, օրինակի համար, տոււաւ անոր առաջին փաստը. իսկ զալ տարի Հռոմ / Հայաստան ցուցահանդէսը Վատիկանի Սիքսթինան մեծ սրահին մէջ, որու պատրաստութիւնը վստահուած է Գլուխ Մութաֆեանին պիտի տայ անոր ուրիշ կարեւոր մէկ փաստը:

Միւս եկեղեցինքու հետ համագործակալ-
ցութիւնը նշանակութիւն պիտի չունե-
նար, եթէ անոր նպատակը ըլլար միայն
ձանցուիլ ճանցուելու համար: Համա-
գործակցութեան նպատակն է հաջու
անշահամբնդիր յարաբերութիւնն մշակել
դիմացինին հետ, այնպէս ինչպէս Քրիս-
տոս կը թեւագրէ: — «Սիրեցէք զմիմ-
եանս»: Կիբումէնիք յանձնառութիւնը ար-
դէն հիմնուած պարտի ըլլալ սրտերու
գարձին վրայ, աշօթքին վրայ, որոնք
կոչուած են նաև առաջնորդելու եկեղե-
ցինքու պատմական յիշողութեան սրբա-
գրութեան: Համագործակցութիւնը ար-
տաքին յարաբերութեան եղանակի մըն է
որով առիթ կուտայ մարդուն ներքնապէս
ինքովինք աւելի լաւ ճանչնալու:

3) 1700-ամենակը ընկերային մտայնութիւն կերտելու հապաստառք պահ. —

Քրիստոս աշխարհ եկաւ աղքատներուն
աւետարաննելու; Եկեղեցւոյ առաջնահերթ
նախընտրութիւնն է դրազիլ աղքատներով
և անպատճապարներով; Որպէս արդա-
րութեան եւ խաղաղութեան յանձնառու
հաստատութիւն, եկեղեցւոյ պարտքն է
ընկերային եւ տնտեսական անարդարու-
թիւններուն դէմ ճակատիլ; Հայաստան
70 տարուան ընկերային եւ տնտեսական
խորհրդային դրութենէն գուբր գալով,
պէտք ունի աւեղեակ ըլլալու Աստուա-
ծաշունչի ընկերային վարդապետութեան
ծալքերուն. Ս. Գիրքը կը սորվեցնէ յար-
դել մարդկային կեանքին մէջ ընկերային
և տնտեսական հաւասարութիւնները;

1700-ամեակը նպաստաւոր պահ մըն է
խորհելու համար այդ մասին, որովհետեւ
եթէ Հայաստանի զաւակներուն միջեւ
փափաք կայ Հաւասարութիւն հաստատե-
լու, և կեղեցին կընայ օգտագործել պահը,
օգնելով իր ընկերային վարդապետու-
թեամբ, նոր մտայնութիւն կերտելու աշ-

1997 - 2001 -

0: Եպաշտնառութեանը ուսումնականէ

URURURU

ՅՈՒՅՍԵՏԸ

«ԵՐԶԱՆԻԿ» ՏԱՐԵԳԻՐՔԵՐՈՒ ԵՐԶԱՆ ՄԸ

Պատանութեանս չըջանին հայերէց
շատ ցանցառ կերպով կը մտնէր ս
րենական տունէն ներս : Հայրս եւ
դաւառի մէջ հայկական գլորց չէ
սած, թէեւ հայերէն կը խօսէին :
բէն օրաթէրթը մնայուն ներկա,
չունէր տունի ներս : Բայց հրատա
թիւն մը կար որ ամէն տարի Կ
նախօրեակին կը մտնէր մեր տուն
եւ կ'արժանանար ծնողքիս հետագ
թեան : Ասիկա Բաղարատ Թեւեան
ջանիկ» տարեգիրքն էր : Բաղարա
տան միայն Խոթանպուլի մէջ քանի
չէի կը զրկէր այդ տարեգիրքը,
ձիշդ, Խաթանպուլի մէջ կա՞ր
հայկական տուն մը ուրկէ ներս
այդ տարեգիրքը :

Տարեկիրքը ի մէկ կը բերէր մեր
զբողներէն եւ հոգեւորականներէն
ըստն ստեղծագործութիւնները :
Կոյշ Մառք, թարգմանիչ Ար-
Տօքթոր Էօվէր, Ասրինէ Տատրեա-
րուհի Գալէմքեարեան, Խաչիկ Աս-
Աբրահամ Քչնյ. Խաչեան, Արթ-
իաքմեան, Արշակ Ալպոյանեան,
Ծովակ, Թորոս Աղասիեան,
Թրենց, Վաղարշակ Տէր - Յակ-
Վարուժան Աճէմեան, Երուանդ-
եան, Տիրան Անդրէասեան, Գէոր-
գութմեան, Զահրատ, եւ գեռ
թիւ անուններ : Այս հեղինակները
եր տեղեր իրենց հրատարակած
ծերուն կարգին կը պատրաստէ
գրութիւն մը «Երջանիկ» տար-
համար, աչք առնելով երկար և
սպասելու անհամբերութիւնը :
Ակզրնական շրջանիս մէկ երկու
ւածքներ զրկեցի Բագարատ Թէ-
որ զանոնք հրատարակեց պատշ-
րասիրութեամբ :

Դիւրին էր ենթագրել որ Բաթեւեան ամբողջ տարի մը կ'աշխարհաքանչիւր տարբեգիրք պատրամար : Կարեւորութիւն կուտար ջանակին մէջ յայտնուող երիտասրու որոնք գրական հակում ունէ տարակոյս կը սրբագրէր անոնց դուզգութիւն կուտար անոնց եւ զահակագրէր «Մարմարա»ի մէջ մէր նոր գրականութեան սինակներու տեսակիշտով Բաղարատ Թեւեան նակութիւն ունէր իր գլխաւորած սարդներուն վրայ, անոնց կը պարտագրել իր սեփական ճաշապահնենքը, որոնք երբեմն կ'էին երիտասարդներու կողմէ, ալ կը դիմաւորուէին տարակութայց Թեւեան անպայման կարեւ նակներ կը յատկացնէր իր կողմ նաբերուած նոր գրիչներու ու կը բանար անոնց առջեւ : Այդ նկարդին էր որ Թեւեանի կողմէ յսերուած էր Անդան Էօգէրը,

տարիներ մաս կազմեց հազարա
եանի «պալրոց»ին, որ իր սեփա
ռանեցաւ «Երջանիկ» տարեգիրք
մինչեւ որ միացաւ մեզի ու դար
դրական խմբակին անբաժանելի
արժէքաւոր մէկ անդամը։ Ուրիշ
մնալից երիտասարդ մըն ալ ।
դուստրն էր, Սելյա թեւեանը, որ
տիպ բանաստեղծութիւններ ու
ւածքներ կը զրէր։ Թեւեան յաջ
արտասահմանէն եւո ապահովել
ւոր աշխատակիցներ եւ հետազօտ
ներ, ինչպէս՝ Նուպար Մալո
կիպրոսէն, Արամ Երեմեան՝
Յովսէփ Թըքըրեան՝ Սուտանէն,
Շահպազ՝ Եղիպտոսէն, Խորէն
եան՝ Եղիպտոսէն, Յարութիւն
եան՝ Սուրբայէն, Հայկ Փամկոչէն
հիրէն, Նշան Պէշիկթաշլեան՝
զէն, Սիսակ Վարժապետեան՝
թէն, Լևոն Բգնունի՝ Իրանէն,
Կազմաթիւ ուրիշ անուններ որո
տարեգիրքին չնորդիւ շատ ծանօթ
ներ ունեն։ Եւն եւթանական

բ կարածած չըս լորասպուղաշայ ըս-
երցասէրներու համար : Զեմ դիտեր թէ
յս անունները իրենց ապրած երկիրնե-
ռուն մէջ այնքան ծանօթ անուններ կըր-
ած էին դառնալ, որքան դարձած էին
եր մօս :

ՀՈՂՎՐՑԻՔ

ՓՐՈՅ. ԱԼ. ԲԱՂԴԵԱՆ

կալնի մը տապալեցաւ : Շրջանիս հողեւ
ոոր հովիւ Նարեկ Եպիսկոպոս Շաքար-
եանի դամբանական խօսքէն քաղութած այս
հաստատումը, լիովին կը համապատաս-
խանէ իրականութեան : Փրոփ. Ալեքսանդր
Բաղդեանցի յուղարկաւորութիւնը կա-
տարուեցաւ Մեռելոցի յաջորդ օրը՝ Ապ-
րիլ 14, Ս. Աստուածածին Եկեղեցի, Նիս:
Ներկայ զտնուեցան հայ թէ օտար սկա-
կիրներ, հոծ թիւով: Փոքրաթիւ հա-
մայնքիս Սայաթ - Նովա երգչախումբի
անդամներ եւ անդամուհիներ, երգչոնի
ընկերակցութեամբ Խաչիկ Եղմագեանի,
ապահովեցին արարողութեան երգեցիկ
բաժինը: «Յորժամէէ կարձ հատուած մը
երգեց երգիչ Գեղամ Գրիգորեան, Երե-
ւանէ, այժմ՝ նիստարնակ: Դամբանական
կարձ խօսքեր արտասանեցին դոմինիկեան
միաբանութեանէ Հայլ Անտորէ Փոնսէ և
այս տողերը գրողը:

Ծարունակելով արձանագրենք, թէ ող-
բացեալլ երկարամեայ տեսուչը կ'ըլլայ
թէ հրանի բժշկական գիտութիւններու
Փաքիւթէի : Կը դասաւանդէ Պրոտօ,
նոյնպէս բժշկական Փաքիւթէն . կը ստա-
նայ պատուակալ փրոֆէսէօրի կոչում
Փերու (Հայուաւային Ամերիկա) Գուագ
քաղաքի համալսարանի, կ'ընտրուի թըլ-
թակից անդամ Ֆրանսայի բժշկական
ակադեմիայի . կ'արժանանայ Շլվալիէ
(ասպետ) տէ Փալմ Աքասեմիքի կոչու-
մին : Զանազան առիթներով կը մասնի-
ցի Հայաստան գումարուած գիտաժողով-
ներու . գիտական բնոյթի կապերը Հայ-

թեւեանի կողմէ պատրաստուած համա-
պարփակ յօդուածով մը, ուր կը տրուի ին
անցնող տարուան կարեւոր իրադարձու-
թիւնները։ Այդ բաժինը շատ կարեւոր
ու հետաքրքրական էր համայնքային գոր-
ծիչներու ու մտաւրականներու համար,
որովհետեւ այստեղ թեւեան իր սեփական
տեսակէտներով ու զիճիռներով կը մէկնա-
բանէր ամէն ինչ։ Թեւեան կարստայ-
տուէր «Փամանակ», «Մարմար» թիր-
թերուն եւ «Նոր Լուր», «Փարլուս», «Կալ-
ուոց», «Քուլիս», «Պարտէզ», «Դէպի-
լոյա», «Սան», «Սուրբ Փրկիչ», «Աստ-
գարերդ», «Հանդէս Մշակոյթի», «Շոլա-
կաթ», «Ճառագայթ» պարբերաթիրթե-
րուն, բոլոր Սանուց Միութիւններուն,
Մարմարարդական Միութիւններուն,
թատերախումբերուն, կազմակերպուած
յոթեւնական հանդիսութիւններուն, եկե-
ղեցական կենանքին, հրատարակուած դիր-
քերուն, տրուած բանախօսութիւններուն,
ստացուած հրատարակութիւններուն,
մինչեւ իսկ կարեւոր հիւրերուն, անհե-
տացուած դէմքերուն մասին։ Յայտնի էր
որ Բագարատ թեւեան ամբողջ տարայի-
ընթացքին օրէ օրին կը հետեւէր անցու-
ղարձերուն ու նօթ կ'առնէր կարեւոր
եղելութիւնները։ Ան իր հաշմանդամ ոտ-
քո՞վ կը համնէր ներկայ գտնուելու ըս-
լոր ձեռնարկներուն։ Անշուշտ ո՞չ։ Առաջ
ոտք ու մարմին ունեցողներուն համար
իսկ գիւրին չէր ներկայ գտնուիլ ամի՞ն
ձեռնարկի։ Բայց թեւեան կը սիրէր ներ-
կայ զանուիլ եւ իր կարելին ի գործ կը
դնէր ձեռնարկներուն առաեւելապոյն շա-
փով բերելու համար իր ներկայութիւնը։

տած են ամէն բան ընել, որպէսզի անոնք տարիներով չկարենան սթափիլ: Այսուհետեւ դէջ գտատուորներ կան, այս մեջ Պէտք է օսմանի երեխուն կալուածին տեղ ալ Օսմանի երեխուն կալուածին տէջ, գանձիներ կան որ բիւրապատիկ կատարելու ուրծութեամբ կը չետապնդեն ու տարիալու համարեն հայրենուն աւանդութիւն ու կատարեն հայրենուն աւանդութիւն ու ներ կար մարդաբէնուր կտակը:

Գացին անոնք ալ զոյլ մը մէպուունելը, Զօհարապն ու Վարդգէսը: Գացին, - ըստելու համար գուեշիկ բառը՝ «քուեցան» այսպէս, ինչպէս և զած են նախորդները, համարակ արհեստաւորը կամ Ակնունին, կամ ծերունի քաշանան...»

... Փառք Ալլահին, օմանիամ իրականութիւնը ամէն օր յդի է զարմանանքաւ մինչեւն ամէն օր յդի է զարմանանքաւ մինչեւն ամէն քամունիւնի անակնիւնը անուշուշ առիթ կ'ունենանք նոր յահատակութիւններ արձանագրելուուն:

ԱՄՁՄԻԿ

ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 20

Կը ժարի մէր բուժերիկը, կը ժարի հայրի օշաբէլ, եւ օրհասական զալարումները կը հետայ մնացողդն ալ, ան որ բուն հայրենիքն հնուու կը զամուի, ան որ «բախտաւոր» կը համարուէր զեռ եւ թէի:

Տիկահանում, տքորու... ի՞նչ սովորական բառեր, ինչքան պարզ ու խելքի ժում...

Թօթափեցէք ձեր միտառութիւնը, այլ մարդիկ:

Տիկահանում... Աւելի ահաւոր է այս քան կոտրածը, աւելի արմատական, աւելի աշխարհասանան՝ քան համիտական որեւ սորասափ:

Տիկահանում... Թող ապակայ սերանիւրը նշանակեն բառարանին մէջ իրեւ զամանութեան թափ մը, զոյլ միւ ամրդը կարող է ունենալ, որ միայն Ասիոյ խորերը զոյլութիւն կ'ունենայ:

Ժողովուրդ մը կար խաւորին եւ լոյն մէջտեղը. ժողովուրդ մը ժրածնան, արեւի կարօս, որ երկու հազար տարի արին արցունք լայէ յետոյ՝ կը մեռնի յանիածակի, քանի նորդ զարու առաջնին:

Տիկահանում... Թող ապակայ սերանիւրը նշանակեն ամրդութիւնները, երբ իրականութիւնները, բայց իրական ամրդն, ամրդ հէքանթային՝ քան հէքանթը զարաւ բարբարութեանց:

Ճիշդ երկու ամրդ է, որ սկսած են տեղահան ընկեր ամրդութ թուրքին հայ ժողունութիւնը: Ո՞ւր պիտի զրկին. - Միջակապատ, Պալատում... ո՞վ գիտէ:

Այս ժամանակ սերէն ամանութ այս զամանութ ու ապիկար հակաները, որ այսքանն ալ միիթարական կը գանէին, բազդատեն ընդհանուր կոտրածի մը անզամ մտակարար բերու...

ՎԱՐԱԶ

ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 30

Սպասումէն ջղահար եւ փրկուուն, ան համարին ալեկուութեամբ մը, ի դուր կ'ապես:

«Կլուսի, ուստի կուզաս, ծառայ եւ ձայնի, կառնի մեր աշխարհ մը անզամի խապրիլ մը չունիս...»

Ու գարձեալ ոչ մէկ խապրիլ. ո՞ւր է հայ բարի հանին, որ իր հոգեհաստորներու օրապահէկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն,

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

ՎԱՐԱԶ

ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 30

Սպասումէն ջղահար եւ փրկուուն, ան համարին ալեկուութեամբ մը, ի դուր կ'ապես:

«Կլուսի, ուստի կուզաս, ծառայ եւ ձայնի, կառնի մեր աշխարհ մը անզամի խապրիլ մը չունիս...»

Ու գարձեալ ոչ մէկ խապրիլ. ո՞ւր է հայ բարի հանին, որ իր հոգեհաստորներու օրապահէկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն,

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուներուն, ուր մուլի կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուուն ու անզամ մտակարար բերու...

Թուուն եւ բորսու է կապած հայ երդիք մէն ի վերուն քիւն ի վար, ալիւու ոչ մէկ ճնազուկ ու ոչ մէկ ծիծենակ կը համարը զիւնուկ մը կարգել բուռ կուտիկն իսկ բաժին պիտի հանէր թուու

Տէր եւ Տիկին Լեռն Պատուասարեմն եւ գաւակները, Տէր եւ Տիկին Ալքասան Պալլահան եւ գաւակները, Այսի Տիկին Մեղա Ագըլեան եւ գաւակները, Այսի Տիկին Իրիս Ագըլեան եւ գաւակները, Տէր եւ Տիկին Միհան Գուրամահեան եւ լուսանկան բոլոր պարագաները կը ծանոցան ինչ հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի իրենց հօր, մեծ հօր եւ ապահանին:

ԹԱԳԻՈՐ ՊԱԼՃԴՃԵԱՆԻ

Ժամանակն քառասունքին առթիւ, այս կիրակի, Ապրիլ 26, Փարիզ Ս. Յովհաննէս Մկրտչէ Եկեղեցին

15, rue Jean-Goujon, 75008 PARIS

Ի դիմութիւն ողբացեալին յիշատակը յարդունակուն:

Ի ՑԻՇԱՏԱԿ

Սէն Թութիւն. — Տէր եւ Տիկին Ժան Ալիս Եկեղեցին թուրուեան Տէր եւ Տիկին Արմէն եւ Մարթէն թուրուեան դաւակը՝ Մորկան 1000 ֆր. կը նուիրեն Կապոյս Խաչի (Հայաստանի որբերուն) իրենց սիրելի մօր՝ Անժ Թուրուեան (1998, Մարտ 11), հօր՝ Պետրոս Թուրուեանի մահուան տարելիցին, և շատ սիրելի թանթին՝ Տիկին Վիքրոբիս Տէրտիեանի մահուան Բ. տարելիցին առթիւ (ստանալ՝ «Յառաջ»էն):

**

Տիկին Արմէն թուրուեան եւ քոյրը՝ Ալիս Եկեղեցին թուրուեան 300 ֆր. կը նուիրեն «Յառաջ»էն Պետրոս Թուրուեանի իր գերգաստանի ննջեցելոց յիշատակնին, Ապրիլեան 83-րդ տարելիցին առթիւ, նաև բոլոր նահատակներու յիշատակնին:

Ի ՑԻՇԱՏԱԿ

ԱԼՅՈՒԹՎԻՆ. — Տիկին Նուարդ Գույումահեան զատակներն ու թուները իրենց ամուսնոյն, հօր եւ մեծ հօր՝ Յակոբ Գույումիսնի մահուան 19-րդ տարելիցին առթիւ, կը նուիրեն 500 ֆր. «Յառաջ»ի բարգաւաճման:

ՆՈՒԷՐ

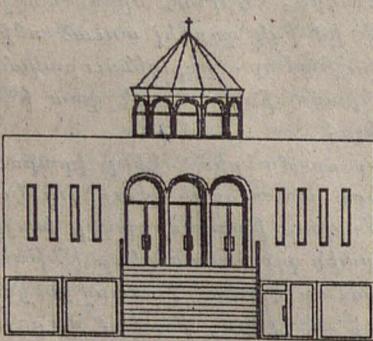
Տիկին Սիմա Հայպանեան 200 ֆրանք կը նուիրէ Կապոյս Խաչի Հայաստանի որբերուն (ստանալ՝ «Յառաջ»էն):

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԿԱՊՈՅՍ ԽՍ.Չ Լիւն Վ. Վ. Վահագանի Ալաքս Մասնաշենքի լնուանուր ժողովը Հինուշարթի, Ապրիլ 30, ժամը 21-ին, Հայ Մակոմթի Տումբ 126, avenue Roger Salengro,

Villeurbanne

Նոր վարչութեան ընտրութիւն: Բոլոր ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ
ԴԱՍԱԿՐՈՒԹԻՒՆ

70-րդ տարեդարձ
Իր Մորթեան 68-րդ Տարեժողովին առիթով, եւ Ֆրանսայի ու արտասահմանի պատուիրակներու ներկայութեամբ,
ԻՍԻ-ԼԻ-ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ
որ այս տարի կը տոնէ իր զոյութեան 70-ամեակը, կը հրաւիրէ Զեղ Հրապարակային դասախութեան մը՝
Ուրբար, Մայիս 1, ժամը 20.30-ին
Խիթի Հայ Աւետարամական Եկեղեցին մէջ
28, Պուրկէն Պալուսայ՝ 55, Վիքրոր Քրետն Պողոսայ

Յունաստանէն, Թուքքիայէն, Առերիայէն, Լիբանանէն, Պուլկարիայէն, Պէլիխայէն եւ Միացեալ-Նահանդներէն եկող հոգեւոր հովիներ իրենց վկայութիւնը պիտի բերեն հետեւալ նիւթիւնը:

Ի՞՞ՆՉ է ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆԵՐՈՒ
ԻՐԱՎԻՃԱԿ 1998-ԻՆ

Գեղարվանական բաժին

— Մուտքը ազատ է —

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»

83, rue d'Hauteville — 75010 PARIS

Commission paritaire : No 55935

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ
ԵՂԵՌՆԻ ԶՈՀԵՐՈՒՆ
ՅԻՇԱԿԻՒՆ

Ս. ԳՈՂԱ-ԳԵՏՐՈՒ
ԱՖՈՐՎԻՆ

Մեծ Եղենի 83-րդ տարելիցին առիթով Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Արքուղիի Սուրբ Պողոս Պետրոս Եկեղեցւոյ մէջ կը մասնացնի հանգիստար պատարագ եւ սպահ հոգեհանգստանի պաշտօն աւելի քան մէկ ու կէս միլիոն մէր նահատակներուն համար: Ակիզի ժամերութեանց ժամը 9-ին, պատարագ ժամը 10.30-ին:

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱԿՈՐԻԶ
ԸՆԻՒՆ

Կիրակի, Ապրիլ 26, տեղի կ'ունենայ պատարագ եւ հոգեհանգստիս Ապրիլեան նահատակներուն հոգիներուն ի հանդիս:

Սկզբ պատարագ ժամը 10-ին:
Հոգեհանգստանի պաշտօն ժամը 12-ին:
Ապա ծաղկեպակի զետեղում, եկեղեցւոյ շրաբակին մէջ զանուող Կոմիտս Վարդապետի կիսանդրին առջեւ:

ՎԱԼԱՆՍ - Ս. ՍՈՅԱԿ

Պատարագ եւ Հոգեհանգստանի պաշտօն 1915-ի նահատակաց յիշատակնին Ուրբաթ, Ապրիլ 24, ժամը 10.30-ին:

- ՄԱՇՏՈՑ -

ՀԱՅ ԼԵԶՈՒԻ ՊԱՇՊԱՆԻԹԵԱՆ ՄԻԱԼԻԹԻՒՆ

Կը կազմակերպէ

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

8 - 18 տարեկան աշակերտներու միջեւ

ՀԱԲԱՐ, ՄԱՅԻՍ 2, ԺԱՄ 14.30ԻՆ

Իսի ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅ Վարժարանի սրահին մէջ
19/27, sentier des Epinettes, Issy-les-Moulineaux

Մետր: Mairie-d'Issy, Bus: 169 arrêt Défense-Egalité

ՊԱՐ Գ Ե Ի Ե Բ Բ Փ Փ Ո Բ Ի Բ Ա Մ Ա Ր Ի Ա Մ Ա Ր

Առաջին մրցանակ՝ 250 ֆ.

Բ. Ե Ա Գ . Մ Բ Ջ Ա Կ Ա Կ Ի Բ 150 եւ 100 ֆ.

14 - 18 տարեկաններու համար՝

Առաջին մրցանակ՝ 400 ֆ.

Բ. Ե Ա Գ . Մ Բ Ջ Ա Կ Ա Կ Ի Բ 250 եւ 150 ֆ.

Դ Ե Ղ Ա Ր Ո Ւ Ե Ս Ա Կ Ա Ն Բ Ա Ժ Բ Ա Ն Ի Մ Ա Ր

ԴՊԲԿԱՆՔԻ ԵՐԳՉԱԽԵՈՒՄ

որ կ'երգէ ժողովրդական երգեր

Միքով կը հրաւիրուի գեղարուեստակը հասարակութիւնը վայելելու համար հայ լեզուի, զբականութեան եւ երգի հանդէպ մէր աղոց շուշարեած ուրբաթ:

Xeme JEUX EUROPEENS
DE L'UGAB
à LYON

Les X^{emes} Jeux Européens de l'UGAB auront lieu le week-end de la Pentecôte du Vendredi 29 Mai au Lundi 1er Juin, à LYON

Les différentes disciplines proposées sont :

Volley — Football — Basket — Tennis de Table — Natation (à l'étude).

Les frais de participation — transport non compris — sont de : 650 F. pour les sportifs, 1.000 F. pour les adultes et supporters.

Ces prix comprennent :

- les trois nuits d'hôtel avec le petit déjeuner;
- les repas du samedi et dimanche (midi et soir);
- l'entrée à la soirée dansante du samedi soir
- l'entrée au gala de clôture du dimanche soir.

Il est obligatoire d'être membre de l'UGAB pour prendre part aux Jeux (cotisation annuelle: adultes 300 F / étudiants 150 F). Pour une organisation optimale, compte tenu du nombre limité de places disponibles,

REPOSE SOUHAITEE AVANT LE 30 AVRIL

Joindre un chèque de 400 F pour la réservation, le solde devant être réglé pour le 10 mai dernier délai (chèque libellé à l'ordre de l'UGAB-Jeunes).

pour tous renseignements, s'adresser à :

- Pour UGAB-Lyon : 04. 78. 35. 06. 56 après 19h;
- Pour UGAB-Marseille : 04. 91. 22. 10. 45;
- Pour UGAB-Valence : 04. 75. 56. 33. 74;
- Pour UGAB-St. Chamond / St. Etienne : 04. 77. 29. 69. 05 après 19h;
- Pour UGAB-Paris : 01. 40. 37. 43. 97 après 19h.

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄՆԵՐ

ԵՐԵՒԱՆ

Առաջնության կամուխ ժամերէն գէպի
Միջնակարեր զիմով ժողովրդական
յարձանքին մասնակցած է, ժամը 11-ին,
պատահան տևագանին: Եղեռնի յուշար-
ձան բարձրացած են նախագահ Ռ. Քո-
չարեան, Ազգային ժողովի նախագահ Խ.
Յարութիւննեան, վարչապետ Ա. Դար-
բինան, Մահմանադրական գատարանի
նախագահ Գ. Յարութիւննեան, երեսփո-
խներ, նախարարներ, պաշտօնատար-
ներ, զինուրական անձնաւորութիւններ,
դասպաններ, հոգեւորականներ ու խոնար-
հած 1915-ի զույրու լիշտակին: Ծաղ-
կականներ գետեղուած են Ռ. Քոչարեա-
ներ, Ազգային ժողովի, կառավարու-
թեան, Մահմանադրական գատարանին,
Գարդին Ա. կողմէ: նաեւ Լ. Հ. Հ իշա-
նութեան, երեւանի քաղաքավետարանին,
կոսակցութիւններու, գետանութիւննե-
րու, ԱՄՆ-ու Հայկական Համալիւթա-
մին, եւային կողմէ: Մաղլիկներու զար-
դարար նաեւ ազատագրական մեր
որ պայքարին գույրու - Մուշի Միոյ-
նեան, Մուշի Գորգիւսանի, երևանդ
Սպառաւթիւնների, կողի Մարգուսեանի, Սա-
մուէլ Գէրուգեանի շիրիմները: Գարեգին
Ա. քացակայութեան, հոգեւանդուտեան
պաշտօն կատարած է Մայր Աթոռի զի-
ւանապետ Ներսէս Արք. Պողոսպալեան:

Արարուղութիւններ, Բ. Քոչարեան կրկնած է
Հայկական Հարցին մասին իր ակակիտը
իշտապանութեան ճանաչման փաստը
և Արքափի ինդիքը, ճիշդ ժուղուածնե-
րու պարագային, ոչ թէ կը վնասեն, այլ
կոնճ թուրքիոյ հետ յարաբերութիւն-
ներու: «Մեր յարաբերութիւնների բա-
նակացին սեղանին անպայման պիտի ինի
նաւ ցեղասպանութեան խնդիրը» ըսած
է ան:

Նոյնպէս պատասխաններով լրագրուն-
նու, Արտաքին գործերու նախարար Վ.
Խավանեան փոսած է թրքական Հակահայ
քարոզութեան Հակագրելու ձեւերու մա-
սին. ըսած է թէ աւելի Համակարգուած
աշխատանք պէտք է տանիւ ու Համանի
այն նախարակին ուր բոլոր իրենիներու
որոշուրաբանները ընդունին ցեղասպա-
նութիւնը:

Ապա, ըստ աւանդութեան, թափօրը
ուղարկեցաւ գէպի թրքական դեսպանա-
տուն, ուր կը հասնէր ժամը 22-ի չորրդ,
արդարութիւն պահանջող լրունդներով
եւ պատասխաններով:

Աւելցնեան որ նախարար իրենուն ալ,
Ապրիլ 23-ին, թրքաքայրի նոյն վայ-
րը՝ Ազատութեանց եւ Մարդկային իրա-
ւանց Հայպարակը Հայ երիտասարդներ
հսկում կատարեցին:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապրոյեան: Պատարագի սկիզբը
Հայերէն եւ Փրանսերէն կ'արտաքայա-
լու հերուստ մէջ յայտնեց իր երկու-
րին զօրակցութիւնը Հայերու ցեղասպա-
նութեան ճանաչման եւ պահանջապետու-
թեան արդիքի նախարահը՝ Կարա-
պէտ Տէրտէրեան:

Կիրակի, Ապրիլ 26-ին, Նոյնի Տամի
Մայր Տաճարին մէջ, հոծ թազմութեան մը
ներկայաւութեամբ, հայ թէ օտար, պատարա-
գեց Հայ կաթողիկէ առաջնորդը՝ Գրիգոր
Եպիսկոպուկ. Կապր

ՅԱՌԱԶԴԻ ԲԱՐԳԱԿԱՑՄԱՆ

ՀԱՄԱՐ

ԵՆՈՐԴԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄՔ ՍԱԱՑԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ. — Տիկին Գայեհանք Գաբոյեան
250 Փրանք:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՑ ԽԱՉԻ Լիսն — Վելէօպանի Ա-
րաքը մասնաճիւղի լնդհանուր ժողովը
Հինգչարթի, Ապրիլ 30, Ժամը 21-ին,
Հայր Սամուէլ Արագութի Տունը

126, avenue Roger Salengro,

Villeurbanne

Նոր վարչութեան ընտրութիւն: Բոլո-
րին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

ՑԱՆԿՑՈՒԹԻՒՆ

— Ժամը 16-ին, Սէն — Վենստան Տը Փօլ
(Փէֆորմէ) Եկեղեցւոյ մէջ, նախաձեռ-
նութեամբ Հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ,

պատարացէց՝ Գլիկոր Եպիսկոպոս Կապ-

րոյեան՝ Առաջնորդ Թրանսայի Հայ. Կա-

թողիկէ համայնքին, ընկերակցութեամբ՝
Կոմիտաս Վրդ. Պէօնէքեանի եւ Հայր

Սամուէլ Արագութի: Հոգեւոր ճառը

արտասանեց՝ Ժան — Փիէտ Ռիքար, Մոն-

դըլիէ Արքեպիկոպոս: Ներկայ Վրտ-

նուեան Մարտէլի Արքեպիկոպոսը՝
Պէօնար Փանափիօ, Մարտէլի քաղաքա-

պէտին ներկայացուցիչը վրովի. Ժ. Լիւ-

չինի, Պուշտիւնոն նահանգի ընդէ.

Խորհուրդի ներկայացուցիչը՝ երեսիո-

խան Մարիւս եւ անձնութիւնը:

— Ժամը 16-30-ին, Սրբոց Թարգմանչաց

Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հոգեհան-

գլուխեան պաշտօն որուն նախադահց

Տարօն եպիսկոպոս ձէքձեան: Խոսք ա-

ռաւ, հայերէն եւ Փրանսերէն, Վրդ. Ժոէլ

Միքայէլեան: Արարողութիւնը աւար-

տեցաւ Տէր Ողորմիայով: Ներկայ Վրտ-

նուեան Մարտէլի քաղաքակութիւնը՝ ժան-

դիօքանի մէջ արքակութիւնը՝ երեսիո-

վարդի մէջ արքակութիւնը՝ անձնութիւնը:

— Ժամը 16-30-ին, Սրբոց Թարգմանչաց

Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հոգեհան-

գլուխեան պաշտօն որուն նախադահց

Տարօն եպիսկոպոս ձէքձեան: Խոսք ա-

ռաւ, հայերէն եւ Փրանսերէն, Վրդ. Ժոէլ

Միքայէլեան: Արարողութիւնը աւար-

տեցաւ Տէր Ողորմիայով: Ներկայ Վրտ-

նուեան Մարտէլի քաղաքակութիւնը՝ անձնութիւնը:

— Ժամը 16-30-ին, Սրբոց Թարգմանչաց

Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հոգեհան-

գլուխեան պաշտօն որուն նախադահց

Տարօն եպիսկոպոս ձէքձեան: Խոսք ա-

ռաւ, հայերէն եւ Փրանսերէն, Վրդ. Ժոէլ

Միքայէլեան: Արարողութիւնը աւար-

տեցաւ Տէր Ողորմիայով: Ներկայ Վրտ-

նուեան Մարտէլի քաղաքակութիւնը՝ անձնութիւնը:

— Ժամը 16-30-ին, Սրբոց Թարգմանչաց

Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հոգեհան-

գլուխեան պաշտօն որուն նախադահց

Տարօն եպիսկոպոս ձէքձեան: Խոսք ա-

ռաւ, հայերէն եւ Փրանսերէն, Վրդ. Ժոէլ

Միքայէլեան: Արարողութիւնը աւար-

տեցաւ Տէր Ողորմիայով: Ներկայ Վրտ-

նուեան Մարտէլի քաղաքակութիւնը՝ անձնութիւնը:

— Ժամը 16-30-ին, Սրբոց Թարգմանչաց

Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հոգեհան-

գլուխեան պաշտօն որուն նախադահց

Տարօն եպիսկոպոս ձէքձեան: Խոսք ա-

ռաւ, հայերէն եւ Փրանսերէն, Վրդ. Ժոէլ

Միքայէլեան: Արարողութիւնը աւար-

տեցաւ Տէր Ողորմիայով: Ներկայ Վրտ-

նուեան Մարտէլի քաղաքակութիւնը՝ անձնութիւնը:

Կիրակի, Ապրիլ 26

Պուլզար Օտտոյի Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ

մէջ տեղի ունեցաւ ոգեկոչում: Պատա-

րագէն յետոյ զոր մասուց հոգեւոր հո-

վիլ Նշան Խէլը. Քէնյ. Գուրումծեան,

Եկեղեցւոյ քակը գոնուուղ Յուշարձանին

առջեւ կատարուեցաւ հոգեհանգիստ:

«Հոգեւոր» արտասանեց Շահան Ա. Քէնյ.

Տէտէան: Թաղականութեան անունով

Խոսք առաջ Հրանտ Գուրումծեան: Զե-

տիկուեցաւ ծաղկեպասկ:

Ելոյթ ունեցաւ Կարու Վէլլիք Պարէ:

Հայր Յանի Պարագան անդէս մը բացու-

թեամբ ներկայացուցիչը:

Հոգեւոր Հայերէն անդէս մը բացու-

թեամբ ներկայացուցիչը:

ՇՆՈՐՉԱԿԱՆԻՔ

Տէր եւ Տէկին ժողով Ապատիսանեան եւ
աղջկէլ՝ ժողով, Տէր եւ Տէկին Միհրան
Քիւրմեան եւ զատակները իրենց խորին
շնորհակալութիւնները կը յայտնին բու-
լոր անոնց որոնք ծաղկեպսակով, փոխան
ծաղկին նույնականութիւն, անձմամբ թէ գրաւոր
ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց քեռ-
կինին:

ՏԻԿԻՆ ԶԱՐՈՒՀՎԻ ՏԵՄԻՐԵԱՆԻ

Ժաշը որ պատահեցաւ Ապրիլ 23-ին, 81
տարեկանին, Մոնֆլուի:

Յուղարքաւորութիւնը կը կատարուի
Զորեքարթի, Ապրիլ 29, յամը 9:30-ին
Փարիզի Ս. Յակովաննէս - Մարտիչ եկե-
ղեցին:

15, rue Jean-Goujon, 75008 PARIS
Արքէ մարմինը կը փոխադրուի Վիլ-
մանովի նոր Գեղեցկանասունը ամփոփ-
ւելու համար ընտանեկան դամբարանը:

Մահաց չստացողներէն կը խնդրուի
ներկայս իրեն այլ նկատել:

«ՅԱԽԱԶ» - Մեր ցաւակցութիւնները
Պետրոսան ընտանիքին եւ Տէր եւ Տէ-
կին Կարօ Սարեանի (Մարտիլ):

ՑՈՒՑԱՏԵՏՐ

ԿԱՊՈՅԻ ԽԱԶԻ ԼԻՐԻ - Վելիորպանի Ա-
րարաքանական մասնաճիւղի Ընդհանուր ժողովը
Հինգշաբթի, Ապրիլ 30, յամը 21-ին,
Հայ Մակոյանթի Տունը:

126, avenue Roger Salengro,
Villeurbanne

Նոր վարչութեան ընտրութիւն: Բոլո-
րին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

Ի ՑԻՇԱԿ

Տէկին Սիման Հայպանեանի 200 ֆր. ի
նուէրը Հայստանի որբերուն եղած էր
ի յիշատակ ողբացեալ՝ Անյշ Թորոսիա-
նի:

RECHERCHONS

Ecole TARKMANTCHATZ d'Issy-
les-Moulineaux recherche un professeur
de français, niveau C.P. (BAC fran-
çais + Licence d'enseignement) pour la
rentrée Septembre 1998.

Connaissance de l'arménien est de-
mandée.

C.V. à envoyer à :

l'ECOLE TARKMANTCHATZ
19, Sentier des Epinettes,
92130 Issy-les-Moulineaux.

ՎԱՆԻ ԹԻՎԱՆԱՐ

Կիրակի, Յուլիս 5-ին
Դաշտահանդէս «ԽԱՆԱՍՈՐ»
Շաւիլ - ՎելոՓլէ⁵
Մանրամասնութիւն յետազային:

L'Association MACHTOZ Pour la Défense de la Langue Arménienne organise son REPAS ANNUEL

AU PROFIT DE SES ŒUVRES LINGUISTIQUES

avec la participation de
ROSY ARMEN

Le Dimanche 10 Mai à 12 heures 30

à l'ÉCOLE ARMENIENNE TARKMANTCHATZ
19-27, Sentier des Epinettes - Issy-les-Moulineaux
Métro: Mairie d'Issy - Bus: 169, arrêt: Défense-Egalité

PARTIE ARTISTIQUE

Le Chœur d'enfants de TEBREVANK
chante des chansons populaires arméniennes

Le célèbre violoniste
HRATCHIA HAROUTIOUMANIAN
Professeur au Conservatoire Komitas d'Erevan
Lauréat du concours international Viniavski
joue Bach, Paganini et des morceaux arméniens

DISTRIBUTION DES PRIX
aux Lauréats du Concours de Récitation du 2 Mai 1998

LA CHORALE DARON
présente des chants traditionnels arméniens
sous la direction de
STEPAN YORGANDJIAN

Participation au repas: 200 F.

Réservation des tables : 01. 46. 45. 60. 55 (jusqu'à 16h);
01. 47. 50. 97. 51 (après 18h).

COLONIE DE VACANCES

A LA RESIDENCE « SIPAN »

à SAINT-GERVAIS-les-BAINS

pour les enfants de 6 à 12 ans

du 2 au 22 JUILLET

Frais de séjour : 2.500 + frais de voyage.

Les dossiers d'inscription peuvent être retirés dans nos paroisses
ou demandés au Secrétariat de l'Association «SIPAN»
10 bis, rue Thouin - 75005 PARIS

Tél. : 01 40 51 11 90 (du lundi au vendredi, de 14h à 19h).

Ի ՑԻՇԱԿ

ՊԵԲՆԱՐ ՔԻԼԻՐՔՃԵԱՆԻ

յիշատակին

«ՅԱԽԱԶ» կը նուիրեն

Տէկին Շէյլա Քիւրմանեան 1200 ֆր.,
Անդ Գրիգոր Պլատեան 500 ֆր., Անդիս
Նիկոլասան 350 ֆր., Տէկին Էր-

դումանեան 300 ֆր.:

Եսոյն ախուր առթիւ, Արդի Թութոյեան
700 ֆրանք Հայաստան հիմնադրամի Դա-
րաբաղի որբերուն:

CROIX BLEUE DES ARMENIENS DE FRANCE

La Chorale SIPAN-KOMITAS à Chaville

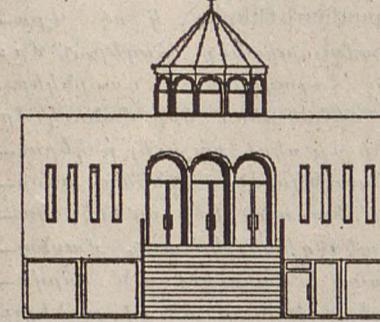
La Croix Bleue des Arméniens de France Section «Ter-Tavtian» de Chaville organise une soirée avec la Chorale SIPA/N - KOMITAS

sous la direction de :

GARBIS APRIKIAN

Samedi 9 Mai à 21 heures en l'église Ste-Bernadette à Chaville — 3, rue du Pavé de Meudon, 92370 Chaville.

Pour tous renseignements téléphonez au : 01 39. 46. 13. 58 de 9h à 13h et de 16h30 à 19h.

20ème anniversaire

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
SIRET : 571 027 317 000 15
Commission paritaire : N° 55935

CONFERENCE PUBLIQUE

Xèmes JEUX EUROPÉENS

DE L'UGAB à LYON

Les Xèmes Jeux Européens de l'UGAB auront lieu le week-end de la Pentecôte du Vendredi 29 Mai au Lundi 1er Juin, à LYON

Les différentes disciplines proposées sont :

Volley — Football — Basket — Tennis de Table — Natation (à l'étude).

Les frais de participation — transport non compris — sont de : 650 F. pour les sportifs, 1.000 F. pour les adultes et supporters.

Ces prix comprennent :

- les trois nuits d'hôtel avec le petit déjeuner;
- les repas du samedi et dimanche (midi et soir)
- l'entrée à la soirée dansante du samedi soir
- l'entrée au gala de clôture du dimanche soir.

Il est obligatoire d'être membre de l'UGAB pour prendre part aux Jeux (cotisation annuelle: adultes 300 F / étudiants 150 F). Pour une organisation optimale, compte tenu du nombre limité de places disponibles,

REPONSE SOUHAITEE AVANT LE 30 AVRIL

Joindre un chèque de 400 F pour la réservation, le solde devant être réglé pour le 10 mai dernier délai (chèque libellé à l'ordre de l'UGAB-Jeunes).

pour tous renseignements, s'adresser à :

- Pour UGAB-Lyon : 04. 78. 35. 06. 56 après 19h;
- Pour UGAB-Marseille : 04. 91. 22. 10. 45;
- Pour UGAB-Valence : 04. 75. 56. 33. 74;
- Pour UGAB-St. Chamond / St. Etienne : 04. 77. 29. 69. 05 après 19h;
- Pour UGAB-Paris : 01. 40. 37. 43. 97 après 19h.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ
ՀԵԽԱԶԱՅԱՅԻՆ ԶՐՈՅՑՆԵՐԸ

Ազգ. Ժողովի նախագահ Խոսրով Յա-
րութիւնական Ապրիլ 21-ին հեռաձայնային
խօսակցութիւն մը ունեցած է Թուսաս-
տանի դաշնակցային Խորհուրդի նախա-
գահ Եղոր Սղորյակի հետ. Խօսակցու-
թեան նիւթը եղած է Աղքամի գոտիին
վերականգնան ուղղուած շուրջ ուժի
միլիոն տոլորի այն գումարը որ խորհ.
Մանէն մանացած է Թուսաստանի դրա-
մատութեան մէջ: Ե. Սղորյակ իսուսա-
ցած է Հարցը ներկայացնել նոր կառավա-
րութեան: Արձարծուած են նաև Յունի-
ոն Ս. Պետրոսուրդ գումարուելիք տըն-
տեսական համաժողովին Հայաստանի
ժամանակցութեան եւ Ս. Պետրոսուրդի
հայ համայնքի խնդիրներուն առընչուող
հարցեր:

Եղոր օրը Խ. Յարութիւնական հեռա-
ձայնով խօսած է նաև Լատիլոյ իր պաշ-
տոնակից՝ Ալբրէդ Զեպանիսի հետ:
Զարցին շաշտուած են երկու երկիրներու
գործակութեան զարդացման, լատիլ-
ոյի խորհրդականներու Հայաստան
այցելութեան առընչուող հարցեր եւն:

**

ՀԱՅԱՍՏԱՆ – ՕԹԱԿՆ
ԱՅՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ

Ապրիլ 21ին Արտաքին նախարար Վար-
դան Ռականեան ընդունած է ՕթԱԿՆ-ի
պատուիսական թիւն մը: Քննարկուած են
Հայաստան – ՕթԱԿՆ յարաբերութիւննե-
րուն ներկայ մակարդակը, ինչպէս նաև
համագործակցութեան հարցեր «Գոր-
ծնկերութիւն» յանուն խաղաղութեան»
ծրագրին ըրչանակներուն մէջ:

**

ՀԱՅԵՐԵՆԻ
ՄԻԱՅԱԿԱՆ ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՀԱԲՑԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Երեւանի Պետական Համալսարանի բա-
նակիրութեան Փաքիւթէին նախաձեռնու-
թեամբ, Ապրիլ 22-ին կազմակերպուած է

Հայերէնի միասնական ուղղագրութեան
Հարցին նույնագուած գիտական ֆնար-
կում մը, մասնակցութեամբ Համալսա-
րանի դասախոսականականներու, դի-
տական հիմնարկներու, Հարցին գոր-
ծիչներու, ուսանողներու, Արթական հա-
ստատութեան կողմէ մը կործը չէ, այլ՝ գոր-
ծիչներու կամաց կամաց կամաց կամաց
մասնակցութեան ուղղագրութեան մէջ: Եղոր-
յակը ուղղագրութեան ուղղագրութեան մէջ:

**

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-
մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-
առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-
նած էր: Գլխաւոր գատախազ զենքի հա-
շարքի առաջարկը ներկու արեւել-
եան եւ արեւմտեան հատուածները, որու
համար բոլորովին տարբեր միջոցներ գո-
յութիւն ունին:

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-

մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-

առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-

նած էր: Գլխաւոր գատախազ զենքի հա-

շարքի առաջարկը ներկու արեւել-
եան եւ արեւմտեան հատուածները, որու

համար բոլորովին տարբեր միջոցներ գո-

յութիւն ունին:

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-

մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-

առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-

նած էր: Գլխաւոր գատախազ զենքի հա-

շարքի առաջարկը ներկու արեւել-
եան եւ արեւմտեան հատուածները, որու

համար բոլորովին տարբեր միջոցներ գո-

յութիւն ունին:

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-

մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-

առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-

նած էր: Գլխաւոր գատախազ զենքի հա-

շարքի առաջարկը ներկու արեւել-
եան եւ արեւմտեան հատուածները, որու

համար բոլորովին տարբեր միջոցներ գո-

յութիւն ունին:

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-

մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-

առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-

նած էր: Գլխաւոր գատախազ զենքի հա-

շարքի առաջարկը ներկու արեւել-
եան եւ արեւմտեան հատուածները, որու

համար բոլորովին տարբեր միջոցներ գո-

յութիւն ունին:

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-

մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-

առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-

նած էր: Գլխաւոր գատախազ զենքի հա-

շարքի առաջարկը ներկու արեւել-
եան եւ արեւմտեան հատուածները, որու

համար բոլորովին տարբեր միջոցներ գո-

յութիւն ունին:

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-

մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-

առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-

նած էր: Գլխաւոր գատախազ զենքի հա-

շարքի առաջարկը ներկու արեւել-
եան եւ արեւմտեան հատուածները, որու

համար բոլորովին տարբեր միջոցներ գո-

յութիւն ունին:

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-

մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-

առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-

նած էր: Գլխաւոր գատախազ զենքի հա-

շարքի առաջարկը ներկու արեւել-
եան եւ արեւմտեան հատուածները, որու

համար բոլորովին տարբեր միջոցներ գո-

յութիւն ունին:

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-

մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-

առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-

նած էր: Գլխաւոր գատախազ զենքի հա-

շարքի առաջարկը ներկու արեւել-
եան եւ արեւմտեան հատուածները, որու

համար բոլորովին տարբեր միջոցներ գո-

յութիւն ունին:

«ԶԵԿԱԿԱՆ ՎԱՐԿ»ԻՆ ԿԾԻԿԻ ԿԲ. ՔԱԿԱՐՈՒԻ

Զանազան լրասփիւռներ ատեն՝ ատեն
Համառուկենա տեղեկութիւններ հալուրդու-

մէն չինական վարկի մը մասին որ նախ-

առարկէն բաւական առարկը տեղ հանդրուա-

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Տէր եւ Տիկին ժիլպէր Ալակէօղեան, Տէր եւ Տիկին Բաֆփի Պատիկեան, Տիկին Անապէլ Խոքնութեան եւ գաւակները, Տէր եւ Տիկին Օհաննէս Զաքմաքնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Ֆրէտէրիք Ալակէօղեան եւ զաւակները, Օր. Սիրէ Պատիկեան, Պատիկեան (Պուլկարիա) եւ Տէր եւ Տիկին Ռէմոն Տիւփրէ ընտանիքները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծօր, նանին, հօրաքրոջ եւ ազգականին:

ՏԻԿԻՆ ԱՂԱՒՆԻ ՊԶՏԻԿԵԱՆԻ

(Ծննդակ՝ Փիլիպպոսեան)

Ժահը որ պատահեցաւ Ապրիլ 27-ին, 89 տուբեկանին:

Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի Չորեքշարթի, Մայիս 6, ժամը 9.45-ին, Փարիզ Ս. Յովիս-Մկրտչէ եկեղեցին՝ 15, rue Jean-Goujon, 75008 PARIS Եռյն օրը ժամը 11-ին տեղի կ'ունենայ դիմումումը Փէո-Լաքզի դիակեպարտնը:

Ո՞չ ծաղիկ, ո՞չ ծաղկեպսակ: Փոխան ծաղիկի նուերներ հայկական հաստատութեամբ:

«ՅԱ.Ա.Զ.»: — Մեր ցաւակցութիւնները ողբացեալին զաւակներուն:

ՅՈՒԻՇԱՏԵՏՐ

ԿԱՊՈՅՑ ԽԱՉԻ Լիոն - Վելէօրպանի Արաք մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովը Հինգշարթի, Ապրիլ 30, ժամը 21-ին, Հայ Մշակութի Տունը

126, avenue Roger Salengro,

Villeurbanne

Նոր վարչութեան ընտրութիւն: Բոլորին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

(Դար. Ա. Էջեն)

Հովութիւն տուաւ որ կառավարութիւնը կը հասկնայ բնակչութեան խառնաշփութիւնը, ծողղներու տառապանքն ու մանուկներու մտավախութիւնը:

Երկոր ԴԱՏԱԽՈՐՆԵՐԻ էլեա ժողով եւ Լորանս Վելէօրպանի գացին Ռուան Տիւմայի բնակալայրը Մէն-Սելը (Ժիրոնտի նահանդ) յայտնելու համար անոր որ քննութեան տակ կ'առնուի ելք-ի հարցին կապակցութեամբ: Մանօթ է որ Սահմանադրական Խորհուրդի նախագահը քննութեան տակ է, որովհետեւ ինք ալ օգտուած կ'ըլլայ նիւթական այն միջնորդէքն (69 միլիոն ֆր.) զրո զանձած էր ելք-էն իր բարեկամուճին (ի դէմ 11.000 ֆր. ի ալ դոյդ մը կօշիկ վճարած էր Տիւմայի համար, թէեւ այս վերջինը կ'ըսէ թէ գումարը տուած է, յետպային): Տիւմա անհին կը դանէ այս բոլորը ու կ'ըսէ թէ զատաւորները չեն կրնար իր հարցով զրադիլ որ Հանրապետութեան Արդարադատութեան Ասեանին կը վերաբերի, թէեւ իր թղթածրարը պարապ է:

ՊՈԼՍՈՅ ՕԴԱԿԱՅԱՆԻՆ մէջ ԱՍԱԼԱ-անդամ ըլլալու ամրաստանութեամբ ձերբակալուած ու հարցանուած է Փը-րանսահայ իսոմն Մինասեան: Պետական ապահովութեան տաեանին զատասարդին կողմէ կատարուած հարցաքըն-նութեամբ պարտուած է որ ամրաստանութիւնը իրական ոչ մէկ հիմ ունի: Ե. Մինասեան մաս կը կազմէ Պոլսոյ փառուղին աշխատանքներու ստանձնած Փրանսական ընկերութեան եւ մրցակից այլ հաստատութիւն մըն է որ այդ ամրաստանութեամբ փոքած է խոչընդուել անոր աշխատանքը:

ՓՔՔ-ի դեկապար Շ. Մաքքը որ ձերբակալութիւն ի վեր կը հարցաքնուի թրքական իշխանութիւններու կողմէ, յայտնած է թէ Շուէտի քարչապէտ 0. Փալմէ սպանութիւնը իր կազմակերպութեան դործն էր: Քաղուած տեղեկութիւնը փոխանցուած են Սթոքհոլմ ուր կ'ըսուի թէ որոշ վերապահութիւն կայ տուեալներուն նկատմամբ:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
SIRET : 571 027 317 000 15
Commission paritaire : N° 55935

ՇԱՌԱՎԱԿԱՆԻՔ

Տէր եւ Տիկին Կարո Սար- եան իրենց անելքագիրն եւ եղոր՝ ժիրայր Վահան Պետրոսեանի յիշատակին կը նուիրեն 250 ֆր., Դպրոցաէր Տիկին անգամ վարժարանին, 250 ֆր., Աղքատանամին (ստանձ՝ «Յառաջ»էն) եւ 500 ֆր. «Յառաջ»ին:

Նոր տիսուր առթիւ Մարտէլէն Տէր եւ Տիկին Պետր Վարժարանին, 500 ֆր. կը նուիրեն «Յառաջ»ին:

ՄԻՍԱԳ ՄԻՐԶԵԼԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

«Յառաջ»ի բարդաւաճման կը նուիրեն Յակոբ Զէքիեան 500 ֆր.: Եորապատ Արամ Տէմիրմէտին 200 ֆր..

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Ծուշան Պատմանեանի յիշատակին Տիկին Անդրանիկ Գալուստյան Դպրոցարանին 250 ֆր.: Եորապատ Արամ Տէմիրմէտին 200 ֆր. (ստանձ՝ «Յառաջ»էն):

ՅԱՒԱԿԱՌԻԹԻՆԻ

Կապոյտ Խաչի Վելէօրպանի Արաք մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովը Հինգշարթի, Մայիս 6, ժամը 9.45-ին, Փարիզ Ս. Յովիս-Մկրտչէ եկեղեցին՝ 15, rue Jean-Goujon, 75008 PARIS Եռյն օրը ժամը 11-ին տեղի կ'ունենայ դիմումումը Փէո-Լաքզի դիակեպարտնը:

Այս առթիւ մասնաճիւղը 300 ֆր. կը նուիրէ Առնուպիլի մասնաճիւղին:

Կապոյտ Խաչի Վելէօրպանի Արաք մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովը Հինգշարթի, Կապոյտ Խաչի Անդրանիկ Անդրանիկ Գալուստյանի նախանձէն, Գոյզո և Սելես Թօփալեանի նախանձէն, Տիկին Պարոցարանի Տիկին Վարժարանի վարժարանի նուստով կապոյտ Խաչի Վելէօրպանի մասնաճիւղին:

Այս առթիւ մասնաճիւղը 300 ֆր. կը նուիրէ Առնուպիլի մասնաճիւղին:

CROIX BLEUE DES ARMENIENS DE FRANCE

La Chorale
SIPAN-KOMITAS
à Chaville

La Croix Bleue des Arméniens de France Section «Ter-Tavtian» de Chaville organise une soirée avec la Chorale SIPAN-KOMITAS sous la direction de :

GARBIS APRIKIAN

Samedi 9 Mai à 21 heures en l'église Ste-Bernadette à Chaville — 3, rue du Pavé de Meudon, 92370 Chaville.

Pour tous renseignements téléphonez au : 01 39. 46. 13. 58 de 9h à 13h et de 16h30 à 19h.

Centre Culturel
SAHAK - MESROP
de la Cathédrale Arménienne
de Marseille
présente

ORCHESTRE INSTRUMENTAL
A R A R A T
EREVAN / ARMENIE

CONCERT UNIQUE
MARDI 5 MAI à 20 heures 30

Eglise Notre-Dame du Mont
Place Notre-Dame du Mont —
13006 Marseille

M° & Parking Cours Julien

Au programme

Verdi — Offenbach — Low —
Katchatrian — Babadjanian . . .
et des œuvres classiques arméniennes.

P.A.F. - 60 F.

Vente des billets

—FNAC — Centre Commercial Bourse

13001 Marseille

—Virgin Megastore — 75, rue St-Ferréol

13006 Marseille

—Centre Culturel Sahak-Mesrop —

339, avenue du Prado, 13008 Marseille

ՇԱՌԱՎԱԿԱՆԻՔ

Տէր եւ Տիկին Կարո Սար- եան իրենց անելքագիրն եւ եղոր՝ ժիրայր Վահան Պետրոսեանի յիշատակին կը նուիրեն 250 ֆր., Դպրոցարանին 250 ֆր., Աղքատանամին (ստանձ՝ «Յառաջ»էն) եւ 500 ֆր. «Յառաջ»ին:

Տիկին ԲԱՐՈՒԵՀԻ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ

(Ծննդակ՝ Վարդեան)

Խաչուան առթիւ:

RECHERCHONS

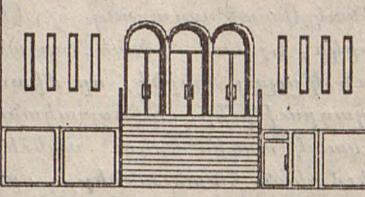
Ecole TARKMANTCHATZ d'Issy-les-Moulineaux recherche un professeur de français, niveau C.P. (BAC français + Licence d'enseignement) pour la rentrée Septembre 1998.

Connaissance de l'arménien est demandée.

C.V. à envoyer à :

l'ECOLE TARKMANTCHATZ
19, Sentier des Epinettes,
92130 Issy-les-Moulineaux.

70ème anniversaire

20ème anniversaire

CONFERENCE PUBLIQUE

Dans le cadre de son 68e synode national et en présence des délégués de France et de l'étranger, l'Eglise Evangélique Arménienne d'ISSY-LES-MOULINEAUX vous invite à une conférence publique sur le thème :

«Où en sont les Eglises Evangéliques Arméniennes en 1998?»

Témoignage de pasteurs de Grèce, de Turquie, de Bulgarie, de Belgique, de Syrie, du Liban et des Etats-Unis.

Le VENDREDI 1er MAI à 20 heures 30

28, avenue Bourgoin — 55, avenue Victor Cresson
92130 Issy-les-Moulineaux

Animation musicale

Entrée libre

CENTRE DE VACANCES DE LA CROIX BLEUE DES ARMENIENS DE FRANCE BELLEFONTAINE (Jura)

Près de la frontière suisse et à proximité de Morez, Morbier et Les Rousses, le village de Bellefontaine abrite, depuis plus de 40 ans, le centre de vacances de la CBAF. Implanté dans un domaine verdoyant, de 2 hectares, en lisière de forêt, le centre accueille chaque été, en juillet et août, 350 enfants, encadrés d'une cinquantaine d'animateurs et de directeurs diplômés.

Les enfants évoluent dans une ambiance arménienne, rythmée par des activités variées et enrichissantes (sport, randonnée, travaux manuels, éveil à l'arménité, musique, danse, chants...).

Nous vous invitons à inscrire vos enfants auprès de la section la plus proche de votre domicile soit :

Alfortville	Mme Zabounian	01 43 76 50 52

<tbl_r cells="3"